

ИЗВЕШТАЈ О ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ 2022.

Наша одржива
заједница

 NIS БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

Срндаћ (*Capreolus capreolus*), Рафинерија гаса Елемир

ИЗВЕШТАЈ О ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ 2022.

Садржај

Пред вама је Извештај о одрживом развоју компаније НИС за 2022. годину, са значајним информацијама о начинима спровођења принципа одрживог развоја, стратешким циљевима, опредељењима и резултатима, намењеним свим заинтересованим странама.

Као основа приликом израде Извештаја о одрживом развоју коришћен је светски стандард Глобалне иницијативе за извештавање GRI (*Global Reporting Initiative*), који пружа релевантне смернице за припрему Извештаја у области одрживог развоја у глобалним оквирима, уз секторски стандард из области нафте и гаса, који је ступио на снагу почетком 2023. године. Процену усаглашености са ГРИ стандардом, као и тачност информација наведених у Извештају извршила је независна ревизорска кућа „ТПА Ревизија доо Београд“.

Извештај о одрживом развоју је сачињен на три језика: српском, енглеском и руском. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Садржај	2
Уводна реч.....	3
НИС Група.....	4
Награде и признања	4
Мисија, визија и вредности	6
О Извештају и принципима извештавања	8
Дијалог са заинтересованим странама.....	10
Одговорност у пословању	13
Циљеви одрживог развоја	14
ГРИ индекс садржаја	51
ГРИ индикатори	60
Мишљење ревизора	86
Речник	88
Контакт подаци	89

УВОДНА РЕЧ

Кирил Тјурдењев,
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад

Драги пријатељи,

Одрживи развој за НИС пре свега значи напредак и одговорност. У комплексном пословном окружењу које пред нас поставља бројне и различите изазове, наша посвећеност одрживости једна је од кључних претпоставки дугорочног развоја НИС-а. Она је и одраз нашег прихватања одговорности коју компанија има када је реч о заштити животне средине и даљем напретку заједнице у којој радимо.

У свету који се убрзано мења, настојимо да пронађемо најефикасније одговоре на задатке који се пред нас постављају. Баш као и друге нафтне компаније, и НИС је пред изазовом да настави да обезбеђује довољне количине енергије на тржишту по повољним ценама, како би се подстицао даљи економски напредак. Притом, пред нама су и додатне препреке које са собом доносе енергетска транзиција, дигитализација и захтеви да се допринесе декарбонизацији и успоравању климатских промена. Али, за нас ови процеси нису само изазови, већ и нове прилике. Због тога смо посвећени проналажењу иновативних решења, увођењу нових технологија и континуираном побољшању наших процеса у циљу смањења утицаја на животну средину. Верујемо да одрживе праксе нису само од суштинског значаја за успех наше индустрије, већ су и кључне за добробит будућих генерација. Зато, из године у годину, настављамо да пружамо свој пуни допринос креирању одрживе будућности на тржиштима на којима послујемо.

У том смислу, година иза нас била је прави изазов за наше пословање, јер смо се суочили са комбинацијом економских и геополитичких околности на које нисмо могли да утичемо. Са задовољством могу да кажем да смо тај тест успешно прошли и, уз подршку наших партнера из Владе Републике Србије, очували стабилност на домаћем тржишту нафтних деривата. Истовремено смо учинили и значајне кораке у даљој модернизацији НИС-а, реализујући инвестиције вредне више од 22 милијарде динара. Желим да напоменем: напредак у бизнису није могућ без сталних улагања. Због тога НИС започиње нови инвестициони циклус и у 2023. години планирамо да удвостручимо износ инвестиција у односу на прошлу годину. Наш циљ није само да путем ових улагања обезбедимо дугорочни развој компаније и њену финансијску стабилност у будућности, већ и да остваримо значајна унапређења у области заштите животне средине и безбедности на раду, уз значајне пројекте у оквиру наше енергетске транзиције. То се пре свега односи на смањење угљеничног интензитета и емисија гасова са ефектом стаклене баште, као и на још ефикаснију употребу ресурса. Како бисмо остварили постављене циљеве у наредном периоду, очекује нас рад на повећању енергетске ефикасности у свим сегментима пословања, коришћење квалитетнијих и еколошки чистијих горива попут природног гаса, реализација пројеката из области

обновљивих извора енергије и издвајања и складиштења CO₂. Само у 2022. години у еколошке пројекте уложили смо готово 315 милиона динара.

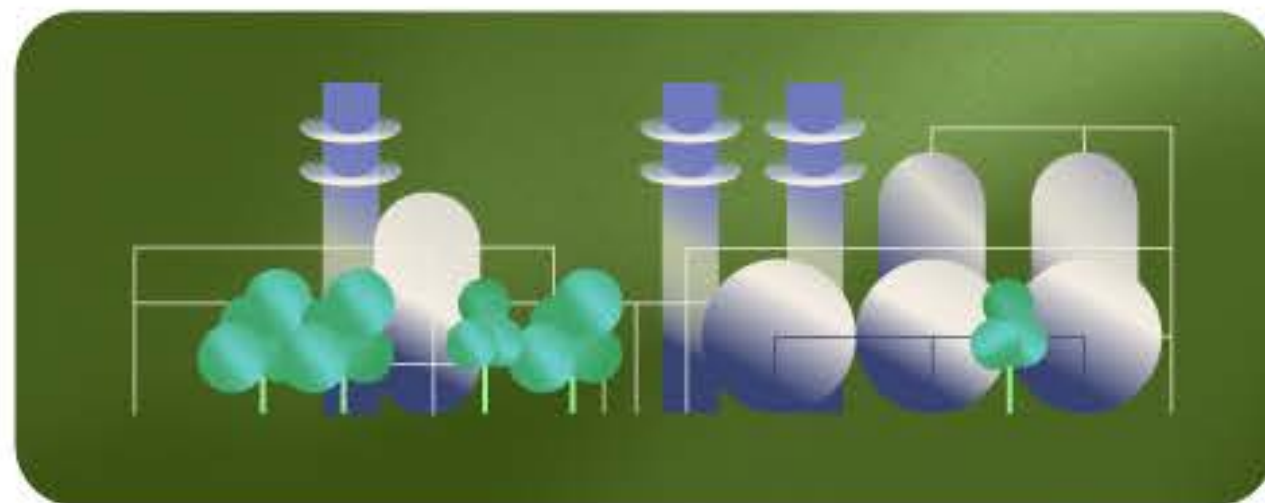
У прошлој години убрзали смо корак на путу енергетске транзиције наше компаније. Формирањем Блока „Енергетика“ створили смо центар који ће управљати областима термо и електроенергетике у оквиру НИС-а и ту видимо прилику за значајан раст у наредном периоду. На овај начин уједно желимо да одговоримо на комплексне и суштинске промене на тржишту енергетике, које обухватају и измене законске регулативе. И у овој области НИС ће бити поуздан партнер Републици Србији и подржати достизање свих законом прописаних циљева и стандарда.

Када је реч о безбедности на раду, настављамо да је унапређујемо уз интензивну сарадњу и размену најбољих пракси и искустава са нашим пословним сарадницима. Да смо на добром путу сведочи и чињеница да је у 2022. години показатељ LTIF (индикатор повреда са изгубљеним радним данима) смањен 15 одсто у односу на претходну годину. Такође, НИС је другу годину заредом освојио прво место на такмичењу за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду. Одржали смо тринаести Форум извођача НИС-а и са нашим партнерима разменили најбоља искуства и праксе у сфери заштите на раду. И у наредном периоду уложићемо значајне напоре како бисмо повећали

безбедност наших запослених, извођача и свих људи присутних на локацијама компаније.

Желео бих да истакнем да је 2022. година била изузетно важна и за јачање нашег партнерства са заједницом. Имали смо част да будемо део кампање која је од суштинског значаја за будућност земље: подржали смо здравствене установе кроз набавку савремене медицинске опреме, која ће допринети унапређењима у области репродуктивног здравља и најплеменитијем циљу – повећању наталитета и рађању наших нових нада. Том циљу подршку су пружили и запослени НИС-а, јер је наш тим од 2022. године богатији за још 494 новорођена члана.

Сматрам да с правом можемо рећи да смо у 2022. години са успехом одговорили на све изазове и заједнички уложили напоре како бисмо обезбедили дугорочни одрживи развој НИС-а. Али, одрживост захтева свакодневан рад и велику посвећеност свих наших запослених. Зато Извештај о одрживом развоју за 2022. годину није само преглед оног што смо остварили у прошлој години, већ и својеврсни план шта још треба да учинимо како бисмо испунили циљеве наше развојне стратегије и креирали нове вредности за све запослене, акционаре и ширу заједницу. Радећи у том правцу уједно дајемо и снажан допринос остварењу циљева одрживог развоја Уједињених нација и бољој будућности за све нас.

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи, чије су основне делатности истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области енергетике и петрохемије.

Седиште НИС а.д. Нови Сад је у улици Народног фронта број 12, Пословни центар Нови Сад, Република Србија, док су представништва и зависна друштва отворена у земљи, али и у суседним државама (Босна и Херцеговина, Румунија и Бугарска), и у Анголи. Најважнији ресурс НИС Групе чини тим од више од 11.000 запослених.

Циљ НИС-а је да у изазовним макро-економским околностима обезбеди нове вредности за запослене и заједницу у којој послује, за своје акционаре, као и да допринесе енергетској стабилности на тржиштима на којима послује.

Поред пословних активности, НИС континуирано реализује и бројне друштвено одговорне пројекте, чији је циљ да се унапреди живот свих грађана и заједнице у којој Група послује. Активности у овој области посебно су усмерене на младе људе, као носиоце будућег развоја.

НИС Група је посвећена унапређењу заштите животне средине и издваја значајна средства за реализацију еколошких пројеката. У области безбедности на раду циљ НИС-а су радни процеси без повреда запослених и без штетних утицаја на животну средину.

Награде и признања

1. Компанија НИС проглашена је за **најпожељнијег послодавца у Србији** према резултатима истраживања „TalentX“, које је спровела група сајтова за запошљавање Poslovi.Infostud са циљем унапређења тржишта рада у нашој земљи;
2. НИС је освојио прво место на такмичењу за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду у категорији **Повеља „28. април“**. Организатор такмичења је Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
3. На Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду НИС је добио две награде – **признање „Лидер друштвено одговорног понашања у односу према заједницама“** у категорији привредних субјеката и **„Добар дизајн“** за реализацију дизајна приказаног у оквиру сајамске поставке;
4. Консултантска кућа SELECTIO уручила је НИС-у сертификат **„Послодавац партнер“** који се додељује организацијама које достижу највише стандарде квалитета када је реч о области управљања људским ресурсима;
5. Удружење за тржишне комуникације Србије (УЕПС) наградило је НИС са два признања – сребрним у категорији **„Креативна употреба медија“** за кампању посвећену корпоративним вредностима и бронзаним за **„Јазак“** веб-сајт у категорији **„Најбољи сајт“**;
6. НИС је добитник специјалног признања за **изузетан квалитет пословних дигиталних комуникација, у оквиру Топ50 избора најбољих онлајн локација**, које додељује часопис „PC Press“;
7. На Фестивалу интегрисаних комуникација „Кактус 2022“ НИС је освојио **награду у области интерних комуникација за кампању посвећену промоцији корпоративних вредности „Држимо се речи“**, реализовану у сарадњи са креативном агенцијом „Communis“;
8. Спортски савез особа са инвалидитетом Београда уручио је компанији НИС **признање за допринос развоју спорта особа са инвалидитетом**;
9. Магазин „Diplomacy and Commerce“ кампању **„Да се нове наде роде“**, реализовану у оквиру програма „Заједници заједно 2022“, наградио је **признањем за најбољу друштвено одговорну кампању**;
10. Компанија НИС добитник је **специјалне плакете „Вечерњих новости“**, која се у оквиру манифестације 60. „Најплеменитији подвиг“ додељује компанијама и удружењима које континуирано помажу другима и подстичу на племенита дела;
11. Мобилна апликација НИС-а Drive Go награђена је специјалним признањем часописа „PC Press“ – **Топ 50 најбољих онлајн садржаја у категорији Digital innovation.**

МИСИЈА

- Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем.

ВИЗИЈА

- НИС ће бити признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности, испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца.

Текуница (*Sciurus citellus*)
Сабирна станица
Елемир

ВРЕДНОСТИ

● ОДГОВОРНОСТ

Наш резултат и безбедност – моја одговорност!
Одговорна компанија и запослени који рационално користе ресурсе ради заједничке добробити.

● ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Отворени једни према другима!
Кроз отворену и фер комуникацију, у којој смо сви једнаки, стварамо транспарентно радно окружење.

● ИНОВАТИВНОСТ

Покрени своју радозналост!
Проналазимо и подржавамо нова и увек боља решења, како бисмо стално себе унапређивали и остали лидери у индустрији.

● СТРУЧНОСТ

Знање ствара нашу будућност!
Све што стварамо засновано је на нашој стручности која инспирише промене у целој заједници.

*Врабац (Passer domesticus)
Сабирно-гасна
станица Међа*

О ИЗВЕШТАЈУ И ПРИНЦИПИМА ИЗВЕШТАВАЊА

Матрица материјалности

Извештај се фокусира на изазове у пословању НИС-а после 2022. године и на кључне теме за пословање из угла компаније и угла заинтересованих страна. Ове теме су дефинисане у матрици материјалности.

У складу са нормативно-методолошким документима компаније, на двогодишњем нивоу се кроз структурирани процес у који су укључене све кључне заинтересоване стране, врши ревизија матрице материјалности, како би теме којима се извештај бави са сигурношћу представљале најважније тачке за пословање и будућност компаније. Следећа ревизија матрице материјалности планирана је за наредни Извештај о одрживом развоју НИС-а.

Компанија наставља да води активни дијалог са заинтересованим странама и да редовно сагледава теме које су од кључног интереса за обе стране. Извештај обухвата и додатне индикаторе који су од значаја за пословање НИС-а и за заинтересоване стране, а који превазилазе захтеве за основни ниво извештавања по ГРИ стандарду.

Од 1. јануара 2023. године на снагу је ступио секторски ГРИ стандард у области нафте и гаса. Овим стандардом предвиђене су материјалне значајне теме које компаније из сфере нафте и гаса морају обрадити како би извештавали у складу са овим стандардима. У оквиру Извештаја о одрживом развоју НИС-а за 2022. годину, све теме предвиђене ГРИ стандардом у области нафте и гаса заступљене су у Извештају. У погледу делокруга извештавања, Извештај о одрживом развоју за 2022. годину урађен је за компанију НИС а.д. Нови Сад. Извештај се објављује сваке године, у току другог квартала текуће године, за претходну годину.

Као основ за припрему и израду Извештаја коришћена су следећа методолошка правила и принципи ГРИ стандарда:

Одрживост

Извештај садржи податке и активности НИС-а на територији Републике Србије. Кроз Извештај су приказани планови, који представљају тежњу компаније у ширем контексту одрживог развоја.

Потпуност

Подаци који су представљени у Извештају односе се на 2022. годину, а тамо где је то било могуће, приказани су и упоредни подаци за 2021. годину. Финансијски и економски показатељи пословања су преузети из консолидованог финансијског извештаја (извор: Годишњи извештај 2022, НИС).

У Извештају су представљене активности НИС-а које се односе на кључна питања везана за пословање, дефинисана у матрици материјалности.

Равнотежа

Информације, садржане у Извештају за 2022. годину, указују на остварене резултате и достигнућа компаније, као и на тешкоће са којима се НИС суочавао током године. Објективним приказивањем информација пружа се могућност за давање како позитивних, тако и негативних оцена.

Упоредивост

Припрема извештаја у складу са методологијом извештавања према ГРИ стандардима омогућава поређење са претходним извештајима о одрживом развоју НИС-а, као и са извештајима других компанија у земљи и иностранству.

Тачност

НИС у свом извештавању настоји да квантитативне и квалитативне податке представи са највећом могућом тачношћу. Извештај наводи изворе и методологију прикупљања података, а финансијски и економски подаци се могу пронаћи у Годишњем извештају НИС-а за 2022. годину.

Благовременост

Извештај се објављује сваке године и пружа могућност свим заинтересованим странама да благовремено доносе одлуке везане за компанију и њено пословање.

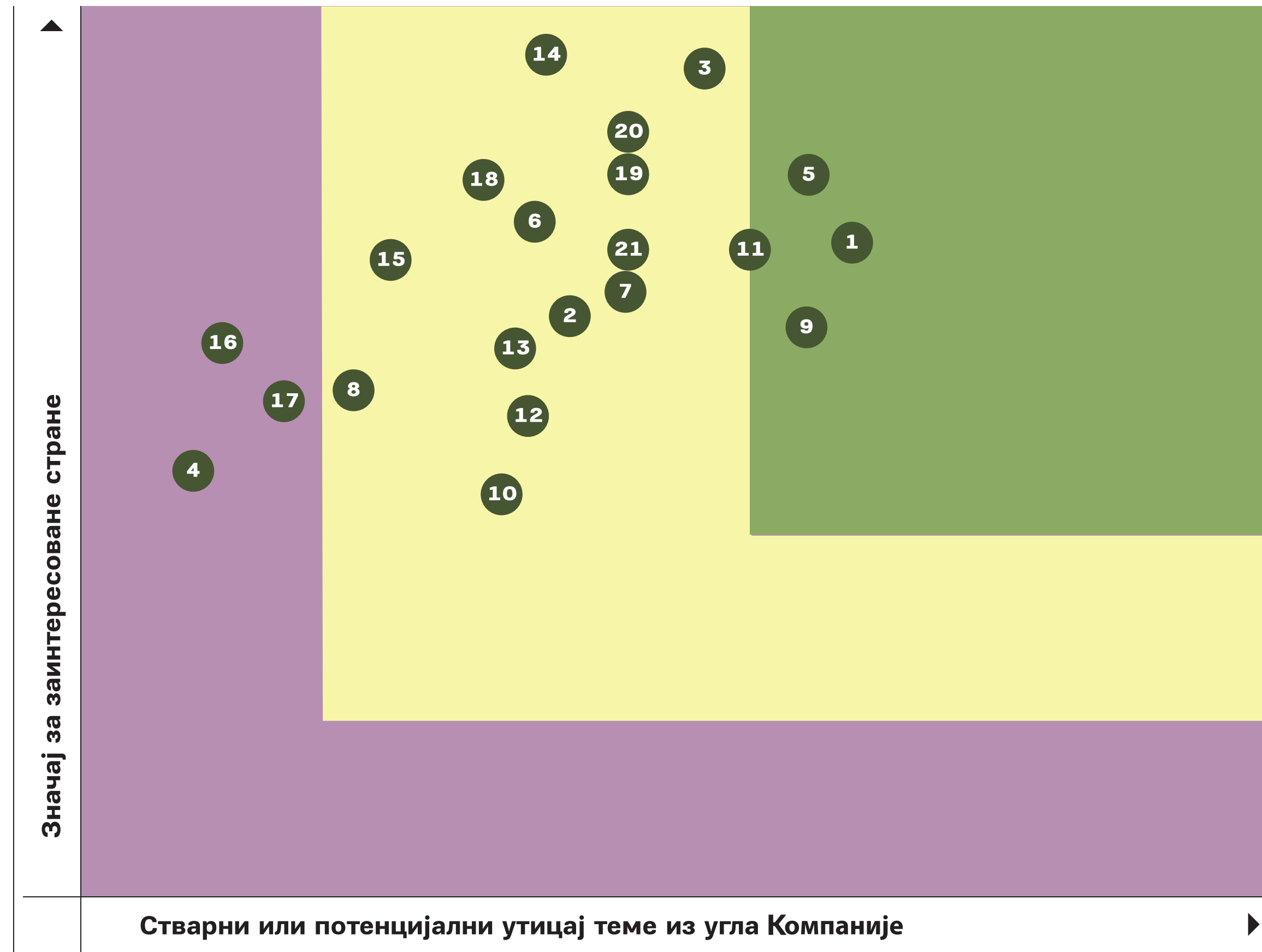
Јасноћа

Текст Извештаја је написан јасно и разумљиво, како би се обезбедио највиши ниво доступности за све заинтересоване стране. Појмови и скраћенице који могу да изазову недоумице објашњени су у Речнику.

Поузданост

Процену усаглашености Извештаја са ГРИ стандардима, као и тачност наведених информација потврдила је независна ревизорска кућа „ТПА Ревизија доо Београд“.

Графикон: Матрица материјалности НИС а.д. Нови Сад

Табела: веза између материјално значајних тема и циљева одрживог развоја Уједињених нација којима допринос даје НИС а.д. Нови Сад

	3 ДОБРО ЗДРАВЉЕ	4 КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ	5 РОДНА РАВНОПРАВНОСТ	6 ЧИСТА ВОДА И САВРЕМЕНИ КОСЛОВИ	7 ДОСТУПНА И ОДРЖИВА ЕНЕРГИЈА	8 ДОСТИЖАН ПЕЊАК ЕКОНОМСКОГ РАСТА	9 ИНДУСТРИЈА, ИНФРАСТРУКТУРА И ИНОВАЦИЈЕ	11 ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ	12 ОДГОВОРНА ПОТРОШЊА И ПРОИЗВОДЊА	13 АКЦИЈА ЗА КЛИМУ	15 ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ	16 МИР, ПРАВДА И СЛАЖИВЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
1 Акцидентне ситуације				●							●	
2 Економски показатељи						●				●		●
3 Емисије у ваздух									●			
4 Коришћени материјали						●			●			
5 Квалитет производа									●			
6 Обновљиви извори енергије					●		●					
7 Однос према запосленима	●	●	●			●						
8 Односи са добављачима									●			●
9 Односи са потрошачима												●
10 Правна питања						●						●
11 Резерве нафте и гас												
12 Сарадња са образовним институцијама		●						●				
13 Улагање и утицај на локалну заједницу	●							●				
14 Управљање отпадом				●					●		●	
15 Управљање потрошњом енергије					●							
16 Управљање техничким средствима	●											
17 Управљање транспортом												
18 Управљање водом				●					●			
19 Утицај на биодиверзитет и екосистем											●	
20 Безбедност и здравље на раду	●					●						
21 Заштита и ремедијација земљишта											●	

Дијалог са заинтересованим странама

Ради правовременог и адекватног информисања јавности о активностима компаније, НИС континуирано негује дијалог са свим заинтересованим странама. Најшира јавност је о пословању НИС-а у 2022. години обавештена путем великог броја саопштења за медије које је припремила ПР служба НИС-а, као и путем налога компаније на друштвеним мрежама. После две године паузе због пандемије корона вируса, 4. новембра је у просторијама Рафинерије нафте у Панчеву одржан Дан инвеститора НИС-а. На њему су представници компаније обавестили инвеститоре и финансијске аналитичаре о пословним резултатима компаније, као и о текућим и будућим капиталним пројектима. Поред тога, у 2022. години одржан је и 13. форум извођача НИС-а, који је представљао сјајну прилику да се са пословним сарадницима размене знања и најбоља искуства из области безбедности и здравља на раду. Неговање дијалога са свим заинтересованим странама остаће један од приоритета НИС-а и у наредним годинама.

Чланство

НИС је у 2022. години учествовао у раду следећих удружења и привредних комора у Србији и иностранству:

- Национални нафтни комитет Србије при Светском нафтном савету (ННКС - WPC) – члан од 2011. године;
- Савет страних инвеститора (FIC) – члан од 2011. године;
- Привредна комора Србије – члан од 2005. године;
- Америчка привредна комора у Србији (AmCham Serbia) – члан од 2014. године.

Зависна друштва НИС-а у иностранству су током 2022. године активно учествовала у раду следећих удружења:

- Нафтни комитет у Босни и Херцеговини – G-Petrol д.о.о. Сарајево члан од 2016. године;
- Вијеће страних инвеститора (FIC Сарајево) – G-Petrol д.о.о.

- Сарајево члан од 2013. године;
- Удружење послодаваца – G-Petrol д.о.о. Сарајево члан од 2014. године;
- Подручна привредна комора Бања Лука, ПК Република Српска – НИС Петрол д.о.о. Бања Лука члан од 2014. године;
- Нафтно-гасно истраживачко удружење за Каспијску регију и Централно-источну Европу (CEEC Scout Group) – NIS Petrol SRL Romania члан од 2014. године.

Односи са акционарима и инвеститорима

Грађење квалитетних дугорочних односа са акционарима и инвеститорима остаје један од основних циљева НИС-а. Компанија у својој комуникацији поштује принципе равноправног третмана свих корисника информација и објављује информације тако да у најкраћем могућем року буду на исти и једноставан начин доступне свим заинтересованим лицима.

Компанија има развијену двосмерну комуникацију са инвеститорима и акционарима, који се могу на лак и исти начин информисати о темама важним за пословање компаније, правима акционара, али и о свим другим значајним питањима. За комуникацију са овом групом заинтересованих страна одговорни су:

- Сектор за послове са мањинским акционарима, servis.akcionara@nis.rs (са посебним позивним центром за мањинске акционаре, на броју 011-22-000-55) и
- Услуге односа са инвеститорима, Investor.Relations@nis.rs

Презентације о оствареним резултатима, финансијски извештаји, извештаји ревизора, финансијски календар, најважније вести, одлуке органа компаније, информације о акцијама, правима акционара и дивиденди, као и друге информације и садржаји редовно се ажурирају и објављују на адреси <https://ir.nis.rs>, у оквиру посебног одељка корпоративног сајта „Инвеститори”. Све информације и документи у овом сегменту корпоративног сајта су доступни на српском, руском и енглеском језику. У односу на извештавање које је обавезно, НИС пружа и додатне информације, па тако редовно, по завршетку сваког квартала за представнике инвестиционе јавности организује презентације остварених резултата. У току 2022. године ове презентације су биле организоване путем видео-конференцијског позива и уз

лично присуство заинтересованих представника инвестиционе јавности. Представници највишег менаџмента у директној комуникацији са присутнима детаљно су анализирали пословање и остварене резултате.

У просторијама компаније се, такође, организује и „Дан инвеститора”, током којег се представљају важни и значајни пројекти. У оквиру прошлогодишњег „Дана инвеститора“, НИС Група је инвестиционој јавности представила резултате пословања за девет месеци 2022. године, као и презентације о статусу пројекта ТЕ-ТО Панчево и ХИП-Петрохемија. Представници инвестиционе јавности су имали прилику да се, након посете ССГ „Нови Београд – Дејтон“, упознају са пројектима модернизације малопродајне мреже НИС, као и дигиталним пројектима у области малопродаје, попут иновативне апликације *Drive.Go* за плаћање горива без одласка на платно место. Представљени су и пројекти уградње соларних панела на НИС-овим станицама за снабдевање. Организован је и обилазак постројења ХИП-Петрохемије и постројења ТЕ-ТО Панчево у Панчеву.

Поред тога, НИС узима учешће на инвеститорским конференцијама, а врата компаније су увек отворена за оне који желе да на индивидуалним састанцима добију више информација. У НИС-у постоји механизам за спречавање и решавање потенцијалних конфликта између мањинских акционара и компаније. У компанији постоји трочлана комисију за решавање по жалбама мањинских акционара, при чему су надлежности комисије, обраћање комисији и начин рада регулисани посебним интерним актом компаније. Информације намењене мањинским акционарима у вези са поступком пред комисијом доступне су на интернет-страници компаније.

Односи с медијима

У изазовној 2022. години основни задатак Прес-службе НИС-а био је да правовремено и транспарентно обавештава најширу јавност о активностима компаније и напорима да се очува уредно снабдевање свим врстама нафтних деривата. Овакав фокус Прес-службе значајно је допринео доброј информисаности потрошача и очувању стабилности домаћег тржишта. Поред тога, јавност је, посредством великог броја саопштења и вести о бизнис-процесима и друштвено одговорним пројектима компаније,

била информисана о најважнијим активностима компаније. Организоване су и прес-туре домаћих медијских редакција на локације компаније, одговорено је на велики број упита медија, чиме је додатно поспешена већ постојећа двосмерна комуникација. Значајну пажњу Прес-служба компаније посветила је даљој измени стила комуникације у складу са савременим тенденцијама у новинарству и дигиталним каналима. Како би најширој јавности биле доступне информације о најважнијим активностима компаније, Прес-служба их је учинила доступним на великом броју канала. Транспарентна и двосмерна комуникација, уз неговање савремених стилова писања различитих садржаја, као и неговање добрих односа са медијима, остаће приоритет НИС-а и у наредном периоду.

Корпоративни сајт

У 2022. години додатно је унапређен садржај корпоративног сајта НИС-а (www.nis.rs), што је учињено у складу са најмодернијим трендовима у тој области. Корпоративни сајт је доступан на свим уређајима, уз дизајн који омогућава лако прегледање и проналажење одговарајућег садржаја. Најважније информације доступне су на српском, руском и енглеском језику. На сајту, у категорији „Прес-центар“, сви заинтересовани могу да се упуте у најбитнија дешавања и активности компаније. На сајту су доступне и информације за инвеститоре, подаци о најважнијим развојним пројектима, могућностима развоја каријере у НИС-у, као и информације о отвореним тендерима и процедурама набавке. Доступне су и електронске верзије годишњих извештаја и извештаја о одрживом развоју, као и платформа „Магазин“, на којој читаоци могу да упознају НИС из другог угла и имају увид у текстове из области културе, образовања, заштите животне средине, одрживог развоја и области људских ресурса. Рад Прес-службе НИС-а је у 2022. години награђен и специјалним признањем за изузетан квалитет пословних дигиталних комуникација у оквиру Топ50 избора најбољих онлајн локација, а које додељује часопис „PC Press“.

Сајтови за потрошаче

НИС на малопродајном тржишту Републике Србије и региона наступа са два брэнда – *NIS Petrol* и *Gazprom*.

Компанија редовно ажурира информације доступне јавности на интернет сајту <https://www.nisgazprom.rs/> у циљу лакшег упознавања потрошача са пословањем НИС-а и локацијама станица за снабдевање горивом, као и са производима, услугама и акцијама које их очекују у највећој малопродајној мрежи ове врсте у Србији. На веб-сајту <https://www.nisgazprom.rs/brendovi/g-drive/> потрошачи могу сазнати све о карактеристикама и предностима коришћења премијум *G-Drive* горива. Сајт је доступан у свим земљама у којима компанија послује, на језицима тих држава, као и на енглеском језику.

Мрежа *Gazprom* станица за снабдевање горивом активна је у Србији, Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. У региону, мрежа *Gazprom* станица за снабдевање горивом активна је у

Бугарској и Румунији, док је у Босни и Херцеговини, поред *Gazprom* станица активна и мрежа *NIS Petrol* бензинских станица. Веб сајтови који су активни у региону су: Босна и Херцеговина – <https://www.gazprom-petrol.ba> и <https://www.zajednonaputu.ba>; Бугарска – <https://www.gazprom-petrol.bg> и <https://www.snp.bg>; Румунија – <https://www.gazprom-petrol.ro/ro>.

Континуирано унапређење квалитета производа и примена иновација омогућили су да брэнд *NISOTEC* заузме водећу позицију на тржишту Србије у области мазива и постане један од лидера у региону на том пољу. На веб-сајту овог брэнда – www.nisotec.rs, потрошачи могу да се упознају са комплетним асортиманом *NISO-TEC* производа, добију детаљне техничке препоруке и податке о мазивима и техничким течностима, као и савете о припреми возила за зимске услове, обавештења о акцијским производима и попустима.

На сајту <https://www.nisgazprom.rs/programi-lojalnosti/sa-nama-na-putu/> потрошачи се могу информисати како да постану корисници овог програма и остваре бенефите који су им на располагању, уз информације о текућим акцијама. Потрошачима је на располагању и мобилна апликација „Са нама на путу“ уз помоћ које корисници имају увид у стање бонус поена, тренутну потрошњу, ниво картице, увид у трансакције и остале информације. Корисници путем QR кода у мобилној апликацији могу да сакупљају и користе бонус поене. Новим корисницима је омогућено да се путем мобилне апликације онлајн и бесплатно учлане у програм лојалности.

Јазак вода је природна изворска вода из чувеног извора Јазак на Фрушкој гори. Продаје се као потрошачки брэнд у оквиру *NIS Petrol* и *Gazprom* станица, као и у малопродаји на тржишту Србије, и то у преко 8.000 објеката. У 2022. години Јазак вода је, према резултатима истраживања, била четврта вода у Србији по тржишном уделу. Одликује је ниска количина натријума и избалансирана рН вредност. Јазак вода је у 2022. години одликована жигом „Чуваркућа“, ознаком за производе који су произведени у Србији. Овај жиг је потврда порекла и натпросечног квалитета, и уведен је као подстицај за развој домаће привреде и домаћих производа. Током 2022. године редизајниране су етикете Јазак вода обогачених витаминима, са укусами зове, алоје вера, мандарине и лимуна. Поред наведених, асортиман

је обогачен и новом витаминском водом са укусом шумског воћа. Од краја године потрошачима је на располагању Јазак вода у новој амбалажи од 0,75 литара, са иновативним Smart Sport чепом, првим такве врсте на тржишту Србије. Јединствена технологија израде овог чепа гарантује да се вода неће просути без обзира на положај флаше, па је Јазак вода у новој амбалажи погодна за свакодневну употребу у најразличитијим ситуацијама. О комплетном портфолију Јазак воде потрошачи се више могу информисати на сајту www.jazakvoda.rs.

Канали који комуницирају понуде *NIS Petrol* и *Gazprom* станица за снабдевање горивом, као и занимљивости за возаче су Фејсбук и Инстаграм странице „Са нама на путу“, као и прва Инстаграм страница о премијум гориву у Србији под називом „G-Drive Србија“ и две YouTube странице „Са нама на путу“ и „G-Drive Србија“.

Мобилне апликације

Drive.Go мобилна апликација која је уведена априла 2020. године, омогућава плаћање горива на ССГ без одласка на касу. Иновативна услуга, први пут доступна у Србији, представља брз, једноставан и сигуран начин плаћања горива. У оквиру креирања и развоја *Drive.Go* мобилне апликације примењене су најсавременије технологије, које су унапређене у складу са најбољим примерима из светске праксе, како у погледу поузданости, тако и у погледу безбедности плаћања. Нов начин куповине горива доступан је на свим *NIS Petrol* и *Gazprom* станицама.

Апликација је доступна на Google Play, Apple и Huawei Store платформама. Током 2022. године апликацију је инсталирало 99.103 потрошача, издато је 396.324 рачуна и продато је 8.481.717 литара горива.

Потрошачи у Србији достојно су оценили предности коришћења *Drive.Go* мобилне апликације компаније НИС, па је тако од момента увођења ове иновативне услуге до данас, уз помоћ *Drive.Go* продато више од 16 милиона литара горива, док је мобилна апликација укупно преузета преко 250 хиљада пута. Поред могућности плаћања горива без одласка на касу, мобилна апликација НИС-а унапређена је и додатним функционалностима: регистрација картице програма лојалности „Са нама на путу“, што омогућава да се приликом куповине горива путем апликације сакупљају бонус поени на исти начин као и приликом плаћања на каси, као и приказ мапе уз помоћ које се може доћи до најближе ССГ. Поред наведеног, *Drive.Go* пружа увид и у све додатне информације о радном времену, врстама горива и доступним услугама на жељеним ССГ. Такође, од 2022. године омогућено је да се фискални рачун шаље на имејл-адресу која је сачувана у мобилној апликацији, као и да се у случају када је потрошачу потребан рачун за фирму, сачува ПИБ број у сегменту „Моја фирма“. На тај начин се убрзава и процес правдања путних трошкова потрошача. Током претходне године развијена је још једна нова функционалност *Drive.Go* мобилне апликације „fast Line“ која функционише по принципу резервације средстава пре точења горива, односно по принципу *prepaid*-плаћања.

У складу са актуелним трендовима, компанија је потрошачима омогућила услугу која, поред тога што је иновативна, је пре свега

практична – а то је могућност подизања готовине на *NIS Petrol* и *Gazprom* станицама, путем Master, VISA и Дина платних картица. Ова услуга је прво омогућена корисницима Master платних картица, потом корисницима Дина платних картица, а након тога и корисницима платних картица VISA. Услуга плаћања уз подизање готовине омогућава корисницима платних картица да приликом куповине и плаћања на свим *NIS Petrol* и *Gazprom* ССГ са свог банковног рачуна подигну готовину на ПОС терминалу. Минимални износ куповине није одређен, док је максималан износ готовине који може да се подигне 5.000 динара.

НИС на свим *NIS Petrol* и *Gazprom* станицама у Србији омогућава услугу плаћања рачуна уз помоћ IPS QR кода, чији је издавалац Народна банка Србије. Овај иновативан начин плаћања представља једноставно, брзо и поуздано решење, које корисницима омогућава да у свега неколико корака, без прекуцавања података у налог за плаћање и без чекања на шалтерима платних институција, плате рачуне скенирањем NBS IPS QR кода.

Увођењем „IPS – Плаћање рачуна“ услуге, као једног од најсавремених начина плаћања на продајним местима, НИС остаје доследан сталној модернизацији и примени иновативних решења у корист потрошача.

У фебруару 2022. године креирана је још једна могућност, која умногоме олакшава плаћање горива, робе и услуга на ССГ НИС-а. У сарадњи са „Поштанском штедионицом“ потрошачима је омогућено да уз Post Card DinaCard картицу одложе плаћање до 30 дана или плате рачун у две рате – 30 и 60 дана од датума куповине. Ова услуга доступна је уз минималан износ рачуна од 5.000 динара, а могуће је платити гориво, као и све остале робе и услуге које су део богатог НИС-овог асортимана.

Захваљујући сарадњи компаније НИС, Народне банке Србије, NLB Комерцијалне банке а.д. Београд и Union Pay International платног система (UPI) од октобра 2022. године гориво, робе и услуге на ССГ могуће је платити и помоћу Union Pay платних картица. Union Pay платни систем основан је 2002. године и на данашњи дан представља најзаступљенији картични систем на свету, са преко 7,5 милијарди издатих картица које се користе у више од 175 држава у свету. На овај начин НИС је постао пионер у увођењу ове врсте услуге на домаћем тржишту нафтних деривата.

Иновација коју је 2022. године увео Департман регионалне

корпоративне продаје НИС-а представља унапређење постојеће мобилне апликације за корпоративне клијенте – Gazprom card, која добија нови назив „NIS Corporate clients“ и која је активирана на Google Play Store и Apple Store у децембру 2022. године. У оквиру мобилне апликације је креиран таб којим се генерише QR код, као виртуална верзија већ постојеће картице. Корисници приликом плаћања на каси могу користити физичку или виртуалну картицу из мобилне апликације. Поред увођења нових функционалности на чијој припреми се радило током 2022. године, планирана судаља естетска и функционална унапређења. У 2023. години у оквиру *NIS Corporate clients* мобилне апликације, а по узору на *Drive Go* мобилну апликацију, планиран је развој функционалности скенирај и плати – точење горива без уласка у малопродајни објекат, чиме се корпоративним клијентима омогућава плаћање горива на ССГ без одласка на касу. Као резултат спроведених унапређења, апликација правним лицима, корисницима картица за гориво пружа потпуно ново корисничко искуство. У зависности од модула апликације (модул за возаче и модул за менаџере) омогућен је једноставнији увид у реализоване трансакције по картицама за гориво, увид у остварене уштеде, мапу станица за снабдевање горивом, увид у цене нафтних деривата, као и једноставнији и бржи контакт са личним менаџером. Водећи рачуна о утисцима корисника апликације, компанија припрема даља унапређења у наредном периоду.

Друштвене мреже

Растући значај друштвених мрежа и развој индустрије дигиталног садржаја у великој мери опредељује повећано интересовање компаније НИС за овај сегмент. Друштвени медији су утицали на рад Прес-службе компаније НИС, стварајући бројне могућности, али и свакодневне изазове на које треба одговорити. Поред прилике да се ангажујемо на различитим каналима комуникације и пласирамо важне информације о активностима компаније у реалном времену, како бисмо остварили максималан информативни досег, јавила се потреба за транспарентнијом и двосмерном комуникацијом са заинтересованом јавношћу. На тај начин, на корпоративним налозима компаније остварена је личнија и дубља веза са публиком, која има значајне импликације на хуманизацију идентитета НИС-а као послодавца, члана

заједнице и значајног друштвеног чиниоца. Кључни правци ПР подршке реализују се и на дигиталним каналима, кроз пажљиво осмишљене графике и пратећи садржај. Поред тога, НИС континуирано наставља да унапређује активности компаније на корпоративним дигиталним каналима кроз праћење савремених трендова у овој области и њиховој имплементацији, а на основу детаљних анализа најбољих примера светске праксе. Компанија НИС са потрошачима и најширом јавношћу остварује свакодневну комуникацију путем Фејсбук и Инстаграм страница „Са нама на путу“, на којима се пласирају подаци о месечним акцијама, производима и услугама које се нуде на станицама за снабдевање горивом. Потрошачима је додатно доступна и Инстаграм страница о премијум гориву у Србији под називом „G-Drive Србија“, као и две YouTube странице „Са нама на путу“ и „G-Drive Србија“. Такође, на Инстаграму, Фејсбуку и YouTube-у су отворени нови потрошачки канали, намењени бренду пијаће воде „Јазак“.

Интерна комуникација

Претходну годину обележила је комуникација о раду компаније у изазовним геополитичким околностима, са фокусом на континуираном информисању запослених о актуелној ситуацији и променама које су се десиле у НИС-у.

Ослушкивање потреба запослених и праћење трендова у струци довели су до унапређења садржаја интранет портала и функционалности његове мобилне верзије – мПортала. Током 2022. године остварен је рекордан број посета интранет портала од момента његовог покретања. Апликација „мПортал“ је намењена пре свега запосленима на терену, али и свим другим запосленима, како би у сваком моменту били благовремено информисани и међусобно повезани, без обзира где раде. Током 2022. године повећан је број корисника ове апликације за 70 одсто.

Поред правовременог информисања запослених о свим актуелностима, важан задатак интерних комуникација је и подршка унапређењу корпоративне културе у НИС-у. Настављена је кампања промоције корпоративних вредности НИС-а, чији је циљ да се колегама што више приближе вредности компаније, како би се подстакла њихова примена у свакодневном раду. Ова кампања је на престижном фестивалу интегрисаних комуникација „Кактус“ освојила награду за најбољу интерну кампању у Републици Србији.

Одговорност у пословању

Циљ компаније НИС је да својим пословним активностима допринесе даљем економском напретку, унапређењу заштите животне средине и безбедности на раду, развоју људских ресурса, као и бољем животу заједнице. У 2022. години, одговорност у пословању НИС је пре свега исказао својим напорима да се у изазовним околностима сачува уредно снабдевање тржишта свим врстама нафтних деривата. Поред тога, фокус НИС-а био је и на очувању социјалне стабилности својих запослених, као најважнијег ресурса компаније. Оба циља су успешно реализована. На тржиште су испоручене рекордне количине горива и укупан промет је износио више од 4,3 милиона тона. Поред тога, у Термоелектрани-топлани Панчево започета је производња електричне енергије, која се испоручује у домаћи електроенергетски дистрибутивни систем, чиме НИС и партнери додатно допринесе енергетској стабилности Републике Србије. Као одговор на раст трошкова живота у претходној години за запослене НИС-а су обезбеђени ванредни бонуси и повећање основних зарада.

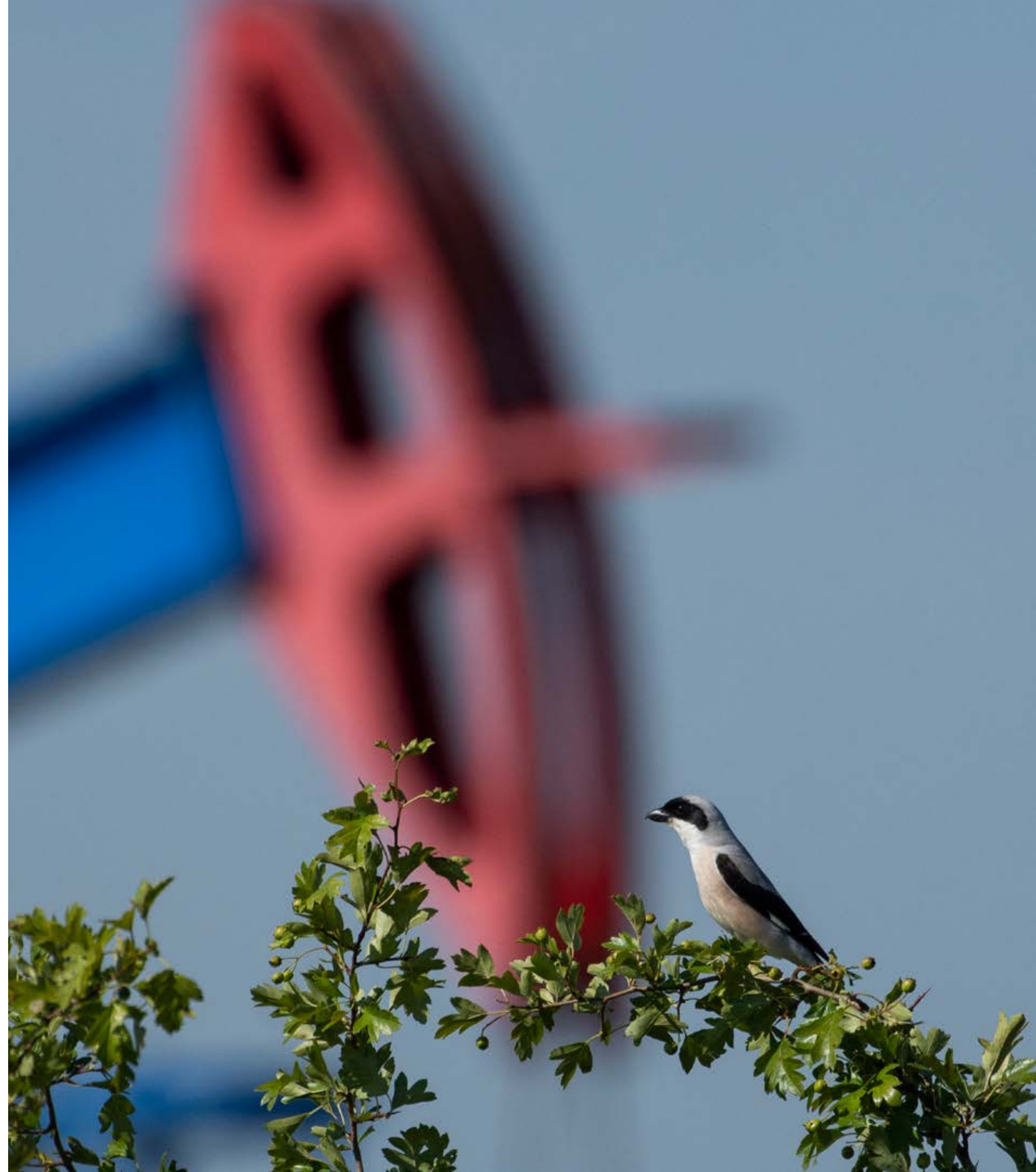
Поред наведеног, НИС је наставио са модернизацијом бизнис-процеса, дајући тиме и подршку развоју српске привреде. У капиталне пројекте у 2022. години уложено је 22,1 милијарда динара, што је 9 одсто више него годину дана раније. Такође, НИС је остао поуздани извор прихода за своје акционаре, и на име дивиденде за 2021. годину исплаћено је 5,78 милијарди динара. Обавезе НИС Групе по основу пореза и других јавних прихода у 2022. години износе 251,25 милијарди динара.

Одговорност у пословању компанија исказује и континуираним улагањима у развој запослених. На тај начин НИС запосленима пружа могућност сталног професионалног усавршавања, како би били у могућности да одговоре на комплексне захтеве савременог бизниса. Тако је на екстерне обуке у 2022. години утрошено 95.879 сати, а на њима је учествовало 4.407 запослених. Истовремено су организоване и интерне обуке у укупном трајању од 8.065 сати. Захваљујући брижном односу према запосленима, НИС је другу годину узастопно изабран за најпожељнијег послодавца према истраживањима које је спровела група сајтова за запошљавање *Poslovi.Infostud*.

И у 2022. години НИС је пружио свој допринос унапређењу заштите животне средине. У реализацију еколошких пројеката уложено је 314,6 милиона динара. Треба имати у виду да су ова издвајања значајно већа ако се узму у обзир и инвестиције у бизнис-технологије, чији рад доприноси смањењу штетних утицаја на околину. Велика пажња посвећена је јачању енергетске ефикасности, пројектима из области обновљивих извора енергије (повећање удела ОИЕ у производњи и сопственој потрошњи електричне енергије, постављање соларних панела на станицама за снабдевање горивом), као и пројектима за утилизацију CO₂. Реализацијом еколошких пројеката, као и пројеката са еколошким ефектом подигнут је ниво усаглашености са захтевима позитивне законске регулативе Републике Србије и унапређено је управљање системом заштите животне средине у компанији. Резултат је позитиван тренд показатеља у области заштите животне средине у 2022. години (смањење емисија у ваздух и воду).

Одговорност је исказана и у односу према безбедности на раду. НИС-у је у априлу, другу годину заредом, на такмичењу за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду уручена Повеља „28. април“ за освојено прво место. Ово признање додељује Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Поред наведеног, остварен је успех и у пракси, јер је показатељ LTIF (индикатор повреда са изгубљеним радним данима) смањен 15 одсто у односу на 2021. годину.

НИС је и у претходној години наставио снажно да подржава развој заједнице реализацијом друштвено одговорних програма и пружањем подршке професионалном спорту. У наведене сврхе укупно је уложено 360 милиона динара. У фокусу је била кампања „Да се нове наде роде“, путем које је НИС пружио допринос важном националном циљу – побољшањима у области репродуктивног здравља и повећању наталитета у нашој земљи. У оквиру ове националне кампање кроз донацију савремене медицинске опреме и апарата подржан је рад укупно 40 здравствених установа у више од 30 градова и општина у Републици Србији. Истовремено, подршка је обезбеђена и појединим локалним самоуправама у реализацији јавних позива паровима у процесу вантелесне оплодње за суфинансирање трошкова.

Циљеви одрживог развоја

Уједињене нације су на самиту одржаном септембра 2015. године усвојиле резолуцију A/RES/70/1 – Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Агенда 2030 је универзална стратегија и од држава потписница се очекује да мобилишу све ресурсе како би циљеви били остварени до 2030. године. Агенда 2030, са свих 17 циљева, укључује три димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине.

Циљеви су међусобно повезани и често успех једног циља подразумева решавање питања повезаних са другим циљевима. Циљеви пружају јасне смернице у утврђивању правца деловања за све земље, у складу са сопственим приоритетима и изазовима.

У области одрживог развоја компанија НИС се руководи глобалним циљевима Уједињених нација и у Извештају који је пред Вама, представљен је допринос остварењу 12 од 17 ових циљева. Одрживи развој за компанију не представља само стратешко одређење, већ и темељну праксу коју непрестано усавршава, како би се унапредио квалитет живота заједнице у којој НИС послује, развили људски и очували природни ресурси.

ДОБРО ЗДРАВЉЕ

Обезбедити здрав живот и промовисати
благостање за све, у свим добима.

Очување здравља запослених и потрошача, као и континуирани допринос заједници у области здравствене заштите, трајни је приоритет и стратешко опредељење компаније, без обзира на сложене околности.

*Бела рода (Ciconia ciconia),
Нафтно поље Елемир*

У 2022. години НИС је подржао рад 40 здравствених установа у више од 30 градова и општина у Србији.

Улагање у репродуктивно здравље и подршка наталитету

Како је дугорочно улагање у здравље квалитетна основа за будуће генерације, у складу са идејом водилом компаније „Будућност на делу“, НИС се у 2022. години у оквиру програма „Заједници заједно“ посветио теми репродуктивног здравља и подршци наталитету. Средства у износу од 118,5 милиона динара уложена су у реализацију 22 пројекта који се спроводе у 13 партнерских градова и општина: Београду, Новом Саду, Нишу, Чачку, Панчеву, Пожаревцу, Кикинди, Зрењанину, Кањижи, Србобрану, Житишту, Новом Бечеју и Великом Градишту.

Изабрани пројекти усмерени су на опремање здравствених установа које се баве репродуктивним здрављем на свим нивоима здравствене заштите, у циљу благовремене дијагностике и лечења, што директно доприноси повећању наталитета. Тако су подржаним установама донирана средства за набавку најсавременијих ултразвучних апарата, ЦТГ апарата, опреме за ембриолошке лабораторије, опреме за хируршке интервенције, гинеколошких столова и столица намењених и особама са инвалидитетом, као и инкубатора за превремено рођене бебе. Подршка је намењена и неким локалним самоуправама у реализацији јавних позива паровима у процесу вантелесне оплодне за суфинансирање трошкова.

Да је НИС у потпуности посвећен теми која је национални приоритет, говори чињеница да је протекле године реализована национална кампања под слоганом „Да се нове наде роде“. У оквиру истоимене кампање, компанија је пружила подршку породилиштима у мање развијеним општинама на југу и истоку Србије, тако што је породилиштима у Мајданпеку, Неготину, Пироту, Прокупљу, Сурдулици, Кладову, Лесковцу и Књажевцу обезбедила средства за набавку неопходне медицинске опреме.

Како су новогодишњи празници право време за даривање, круна кампање „Да се нове наде роде“ у 2022. години је донација 225

поклон-пакета за прворођене бебе у 2023. години у 15 породилишта у Србији. Поклон пакети, који садрже артикле домаћих произвођача, а који су неопходни мајкама и бебама по изласку из породилишта, обезбеђени су за по 15 прворођених беба у породилиштима у: Врању, Зајечару, Лесковцу, Крушевцу, Бору, Ђуприји, Параћину, Књажевцу, Сремској Митровици, Ужицу, Пироту, Лозници, Шапцу, Вршцу и Ваљеву. Велики допринос овој празничној акцији дали су чланови Клуба волонтера компаније НИС који су, како би обогатили садржај пакета који је обезбедила компанија, донирали пелене за једнократну употребу, док су се уједно и несебично ангажовали како би поклони за бебе на време били допремљени до одабраних породилишта.

Тиме је под окриљем кампање „Да се нове наде роде“ у 2022. години НИС подржао рад укупно 40 здравствених установа у више од 30 градова и општина у нашој земљи. Такође, имајући у виду значај подизања свести јавности о важности очувања репродуктивног здравља, кампању „Да се нове наде роде“ магазин „Diplomacy&Commerce“ наградио је у категорији за најбољу друштвено одговорну кампању.

Донација Јазак воде ковид-болници у Батајници

У жељи да олакша болничке дане пацијентима и допринесе унапређењу услова за рад медицинског особља, компанија НИС донирала је готово 10.000 литара „Јазак“ воде ковид-болници у Батајници. Наведена донација представља наставак подршке коју је компанија континуирано пружала здравственим установама широм Србије од самог почетка епидемије.

Хуманост на делу

Хуманост на делу су запослени компаније показали и учешћем у акцијама добровољног давања крви, које се од претходне године организују системски, под окриљем новооснованог Клуба добровољних давалаца крви Јединствене синдикалне организације НИС. Захваљујући алтруизму и високом нивоу емпатије запослених, током 8 спроведених акција добровољног давања крви прикупљено је готово 300 јединица крви, чиме је пружен значајан допринос у стварању стабилних резерви крви и компонената крви у надлежним трансфузиолошким службама.

Брига о здрављу запослених

И почетком 2022. године забележен је значајан број оболелих од COVID-19 вирусне инфекције. Током тог периода компанија је континуирано усклађивала „Инструкције о поступању у вези са SARS-CoV2 за линијске руководиоце, HSE лица и запослене“ са актуелним изменама државних прописа, креирала нове алгоритме поступања, као и мере за сузбијање ширења инфекције. У циљу јачања колективног имунитета, током пролећа претходне године поново је била организована добровољна вакцинација на локацијама компаније за све запослене и чланове породица.

Током протекле године спроведена је и ревизија нормативно-методолошких докумената који се односе на процес организације лекарских прегледа, редефинисан је обавезни минимум систематских и специјалистичких прегледа за све запослене, при чему је посебан акценат стављен на мере обраде података о личности и начин чувања документације која садржи поверљиве податке. У циљу унапређења праћење рокова извршења лекарских прегледа покренута је дигитализација процеса организације лекарских прегледа – првенствено за радна места са повећаним ризиком.

Током 2022. године спроведене су бројне едукативне кампање путем интерног портала, огласних табли и HSE састанака на различите релевантне теме из области здравља.

Унапређење корпоративног здравља и тимских активности

Током 2022. године, кроз процес унапређења здравља и тимских активности, имплементирана су четири програма подршке запосленима. Програми су међусобно усклађени са циљем да мотивишу запослене да унапреде своје животне навике у циљу побољшања здравља, а истовремено да ојачају пословне карактеристике и припадност компанији.

1. Програм за унапређење здравља – у осам градова, организовано је 11 програмских догађаја у којима је учествовало више од 1.900 запослених. Запослени су имали могућност да презентују своје навике, утврде тренутну здравствену форму и у складу са саветима стручних лица сагледају основне факторе за јачање здравствене форме.

2. На основу планова за унапређење здравствене форме запослени су користили услуге рекреације добављача у 17 градова у 11 различитих активности, као и кроз програм онлајн тренинга Спортске Академије Кочовић – где се прикључило више од 1.500 запослених.
3. У програму учествовања НИС спортских тимова на такмичарским догађајима локалних заједница широм земље остварени су одлични резултати. У пословно-спортским лигама у Београду, Зрењанину, Новом Саду и Шапцу освајане су медаље и пехари у 8 различитих спортова.
4. Спортске игре компаније – протекле године преко 300 такмичара из свих организационих делова компаније, подељених у 8 тимова, у различитим старосним групама оба пола, такмичило се у 11 дисциплина.

У оквиру наведених програма ангажовано је 2.740 запослених, што је за 50 одсто више од пројекције на почетку године, а за 12 одсто више него 2019. године (2019. година узима се као референтна, обзиром на каснију пандемију корона вируса).

Након паузе од две године обновљена је и сарадња са добављачима услуга рекреације широм Републике Србије, на више од 70 локација, на којима су запослени у просеку седам пута месечно учествовали у активностима и тиме ојачали компанијски допринос развоју привреде локалних заједница у којима компанија послује.

Квалитетно

ОБРАЗОВАЊЕ

Обезбедити инклузивно и квалитетно
образовање и промовисати могућности
целоживотног учења за све.

НИС је у 2022. години обележио важан јубилеј – 10 година постојања програма сарадње са научним и образовним установама – „Енергија знања“.

Степска жалфија (*Salvia pratensis*),
Рафинерија гаса Елемир

НИС је од 2012. године адаптирао више од 60 учионица и лабораторија у школама и на факултетима широм Србије и стипендирао више од 130 студената.

Компанија НИС је и у 2022. години, у оквиру програма „Енергија знања” наставила да сарађује са образовним и научним институцијама у земљи и иностранству, као и да стипендира најбоље студенте у складу са кадровским потребама компаније и тржишта у целини.

Прошле године програм „Енергија знања“ обележио је важан јубилеј – 10 година постојања програма. Тим поводом, уприличена је свечаност у Палати „Србија“, којој су присуствовали представници Владе Републике Србије, образовних и научних институција са којима НИС сарађује у оквиру програма „Енергија знања“, менаџмент и стипендисти компаније, као и друге званице, које су на догађају имале прилику да се упознају са резултатима програма од његовог оснивања. Путем програма „Енергија знања“ НИС је од 2012. године адаптирао више од 60 учионица и лабораторија у школама и на факултетима широм Србије. Веома значајна, континуирана активност програма је и стипендирање српских студената са циљем обезбеђивања будућих стручњака и улагања у дугорочни развој. До данас НИС је стипендирао више од 130 студената, при чему је више од 60 бивших стипендиста већ запослено у компанији. У 2022. години у компанији НИС запослен је један српски стипендиста са руског универзитета и додељене су две нове стипендије за студирање у Руској Федерацији, док је преко Фонда за даровите студенте при Универзитету у Новом Саду додељено пет нових стипендија.

НИС је током претходне године потписао и девет нових меморандума о сарадњи са високообразовним институцијама од интереса за бизнис: Рачунарским факултетом Универзитета Унион, Саобраћајним и Математичким факултетом Универзитета у Београду, Факултетом за медије и комуникације – Универзитет Сингидунум, Филозофским факултетом у Новом Саду, и наставио успешну дугогодишњу сарадњу са Новосадским универзитетом.

Поред тога, компанија је успоставила сарадњу у области безбедности и здравља на раду са Факултетом за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду (ФИМЕК), Академијом техничких струковних студија у Београду и Факултетом заштите на раду у Нишу. У складу са Законом о универзитету, три НИС-ова инжењера су у 2022. години потписали уговоре о делу и постали стални предавачи на стручним предметима на студијском програму „Индустриско инжењерство у експлоатацији нафте и гаса“ на Техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину.

Допринос квалитетном образовању компанија НИС пружа и путем подстицаја развоја руског језика: током протекле године настављена је подршка реализацији двојезичне наставе у Гимназији „Јован Јовановић Змај”, ОШ „Јован Поповић” у Новом Саду и Алексиначкој гимназији, донирана су средства Карловачкој гимназији за адаптацију кабинета у коме ће се изучавати руски језик. Донаторска подршка пружена је и реализацији наставе српског језика у Руској школи при Амбасади Руске Федерације у Београду. Компанија НИС сарађује и са водећим факултетима у Србији у области дигитализације, те је у оквиру постојеће сарадње током 2022. године у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду, Електронским факултетом у Нишу и Факултетом техничких наука у Новом Саду одржано више од 10 обука у области дигитализације за преко 500 запослених. Прошлу годину обележио је и велики број гостујућих предавања. НИС-ови стручњаци одржали су више од 20 предавања студентима партнерских факултета београдског, новосадског и нишког универзитета. Имплементиран је и нови концепт гостујућих предавања, који подразумева одржавање HR и HSE дана НИС-а, а који је обухватио више од 25 предавања.

У сарадњи са HR-ом успостављен је програм плаћене праксе за ученике прве генерације образовних програма средњих стручних школа у Панчеву (Машинска школа Панчево, Техничка школа „23. мај“ и Електротехничка школа „Никола Тесла“) и Зрењанину (Техничка школа Зрењанин), који је прилагођен и акредитован на иницијативу и за потребе компаније (у сарадњи са Министарством просвете Републике Србије и Заводом за унапређење образовања и васпитања). Настављена је континуирана подршка НИС олимпијади из руског језика и олимпијадама знања у области природних наука из математике, физике и хемије: српски ученици су и током 2022. године на олимпијадама постигли значајне резултате.

Родна РАВНОПРАВНОСТ

Постићи родну равноправност и оснаживати жене и девојчице.
Унапредити родну равноправност и положај жена и мушкараца у Републици Србији,
допринети повећању улога жена у пословном одлучивању и друштву уопште.

5 РОДНА
РАВНОПРАВНОСТ

Брига о запосленима, поштовање једнакости и стварање једнаких могућности за све, темељи су политике компаније НИС у области равноправности.

Врапци (*Passer montanus*),
Сабирно-гасна станица Међа

У тиму компаније НИС од преко 11.000 запослених готово трећину чине особе женског пола, укључене у све нивое управљања.

За компанију НИС један од приоритета представља постојање радног окружења у коме се безусловно поштује равноправност свих запослених, као и стварање амбијента у којем сви запослени имају једнаке могућности за остваривање пуних потенцијала, ослобођени од сваке врсте дискриминације. Имајући у виду чињеницу да компанија ангажује више од 11.000 запослених, од којих готово трећину чине особе женског пола, родна равноправност представља један од темеља одрживог развоја НИС-а.

У прилог томе говори и податак да компанија својим запосленима нуди бројне бенефите са циљем успостављања равнотеже између приватних и професионалних обавеза.

Запосленима су на располагању бројне могућности, међу којима је и могућност да запослене колегинице које су у процесу вантелесне оплодње, уз препоруку лекара за мировање, имају право на рад од куће док траје овај поступак, док труднице и породиље имају могућност рада од куће више од два дана месечно (колико имају право сви запослени којима то омогућава радни процес). Уз то, предвиђен је постепени повратак запослених са породилског одсуства, самохрани родитељи деце до 12 година уз достављање потврде тог статуса имају право на рад од куће дуже од два дана месечно, запослене мајке којима деца полазе у школу имају могућност да тим поводом 1. септембра користе слободан дан.

Поред тога, за запослене на породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета и посебне неге детета одобрава се исплата разлике између износа накнаде зараде одређеног на Решењу издатог од стране Градске управе и основне зараде запослене увећане за минули рад, у месецу који претходи месецу почетка одсуства, а највише до актуелне петоструке просечне зараде на нивоу Републике Србије, тј. до износа максималне основице за плаћање доприноса. Желимо да истакнемо да компанија не прави

разлику у зарадама на основу пола и подстиче усавршавање и професионални развој свих својих запослених.

Запослене у НИС-у су, такође, укључене у све нивое управљања – од најнижих нивоа до водећих управљачких позиција.

Особе женског пола значајно су заступљене и у талент програмима и програмима стручне праксе које компанија организује. У 2022. години у НИС-у је спроведена шеста сезона програма праксе „NIS Calling“ у којој је учествовало 47 практиканата, од којих је преко 65 одсто женског пола. Спроведена је друга сезона новог талент програма за младе „NIS Energy“ – једногодишњег плаћеног програма који се фокусира на круцијалне бизнис-позиције. Путем овог програма у компанији је ангажовано петнаест полазника, од којих су 40 одсто женског пола.

Поред бриге о запосленима, као и заједници у целини, у свим сегментима кључним за њен развој, компанија НИС препознала је и важност пружања подршке социјалном предузетништву. Вођена тиме и свесна значаја подршке развоју социјалног предузетништва, компанија НИС је пружила донаторску подршку удружењу „Женски центар“ из Ужица. Ово Удружење основано је 1998. године са циљем оснаживања жена из вишеструко рањивих група, међу којима су жене са инвалидитетом, жене жртве родно заснованог насиља, самохране мајке, жене старије од 45 година, као и жене које живе у руралним подручјима. Своје циљеве, Удружење остварује путем програма за борбу против родно заснованог насиља и програма за економско оснаживање жена из рањивих група. Такође, у саставу Удружења основано је и социјално предузеће „Ретекс“ за прикупљање и рециклажу отпадног текстила, које запошљава жене које нису конкурентне на тржишту рада и које је основано са циљем изградње одрживог економског модела текстилне рециклаже и збрињавања текстилног отпада (комуналног и постиндустријског).

Имајући у виду умањену радну способност жена због инвалидитета, специфичност тржишне нише за продају њихових производа, велики део волонтерског рада у прикупљању, сортирању и донирању употребљивог дела текстила, као и чињеницу да „Ретекс“ још увек није самоодржив, компанија НИС пружила је финансијску подршку предузећу како би допринела одржавању континуитета у раду и финансијској сигурности жена које су запослене у „Ретексу“.

ЧИСТА ВОДА и санитарни услови

Обезбедити приступ пијаћој води и
добре санитарне услове за све.

Компанија НИС за потребе своје производње користи воду из најмање осетљивих водозахвата. Отпадне воде се пречишћавају до захтеваног квалитета, а постојећи процеси се константно унапређују.

У времену када је вода све мање доступна, а њен квалитет све угроженији, НИС одговорно и рационално користи водне ресурсе.

С обзиром да је значајно коришћење водних ресурса неопходно за функционисање производно-технолошких процеса (производња паре, функционисање расхладних система), обезбеђење заштите од пожара, хлађење резервоара и проверу водонепропусности, флаширање воде за пиће, као и за прање возила и опреме, заливање и санитарне потребе, у НИС-у се вода захвата из најмање осетљивих водних ресурса – површинских вода (84 одсто), чиме из године у годину компанија потврђује одговоран однос према водним ресурсима и доприноси уштеди воде намењене јавном водоснабдевању.

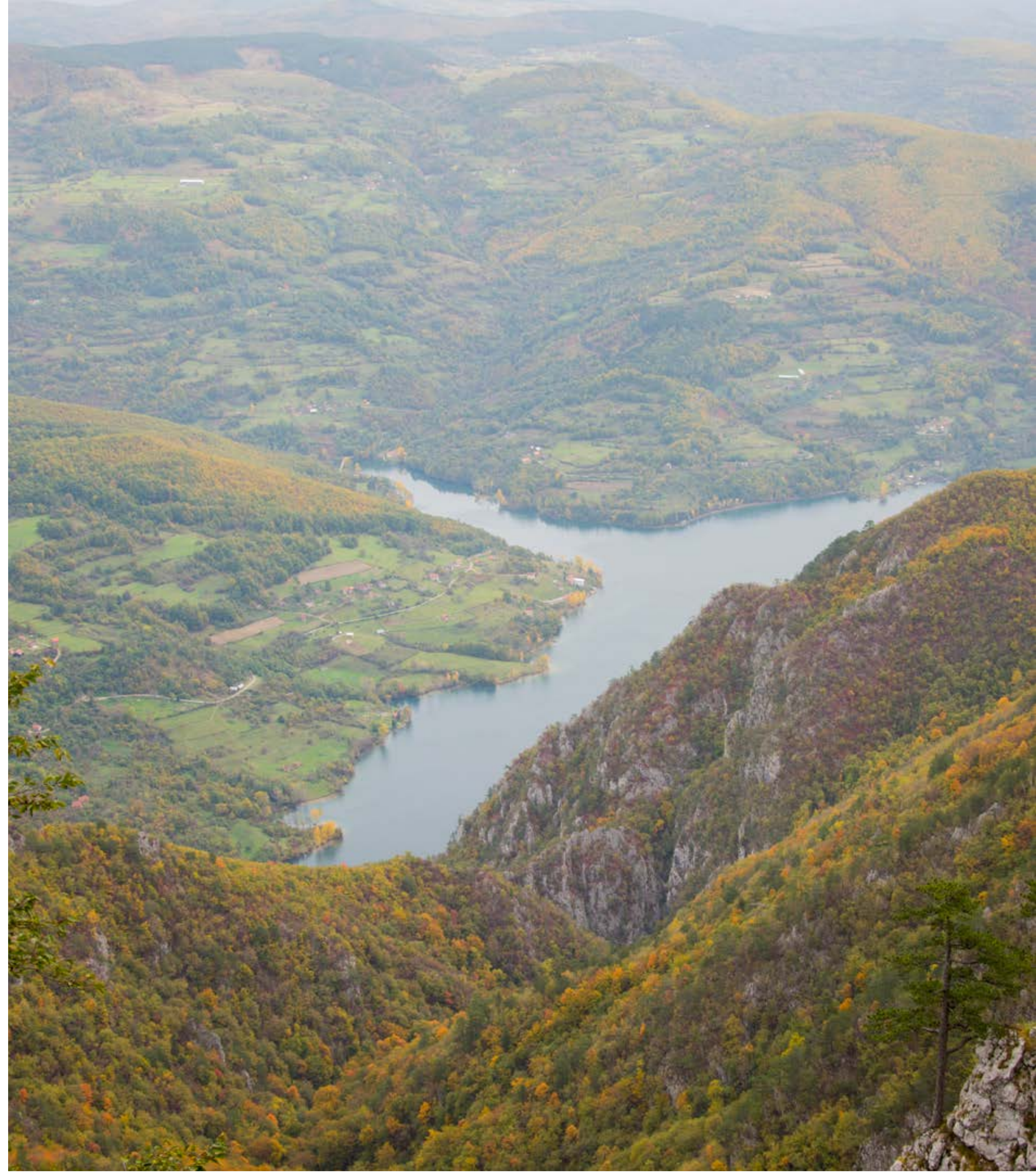
У НИС-у се велика пажња поклања пречишћавању отпадних вода, посебно имајући у виду да се из једног броја објеката пречишћена отпадна вода испушта у водотокове. Пречишћавањем отпадних вода до захтеваног квалитета, у складу са законском регулативом, штитимо и системе јавне канализације и крајње реципијенте. Зауљене отпадне воде које настају током радних активности и зауљене атмосферске воде представљају реалан ризик по реципијенте (водоток, јавна канализација, лагуна, упојне јаме), те оне пролазе одговарајућу обраду и у водотокове се испуштају искључиво пречишћене отпадне воде. Компанија поседује 408 постројења за пречишћавање отпадних вода на којима се током 2022. године наставило са уградњом нових и заменом постојећих сепаратора.

У циљу провере квалитета пречишћених отпадних вода, као и ефикасности процеса пречишћавања у складу са важећим законским прописима, врши се редован мониторинг свих емитера, као и мониторинг подземне воде, чиме се контролише утицај радних активности НИС-а на подземне воде и земљиште. У 2022. години уграђено је 15 нових сепаратора и 23 пијезометра.

Највећа количина захваћене и испуштене воде у компанији је у

Рафинерији нафте у Панчеву. Количина захваћене воде за РНП већа је у односу на претходну годину за 20 одсто, што је последица повећаног обима прераде сирове нафте. Количина захваћене воде по тони прерађене нафте у РНП је 0,95 мил. m³/мил. t, а количина испуштене отпадне воде по тони прерађене нафте је 0,44 мил. m³/мил. t, што је у складу са захтевима BREF-а за рафинеријску прераду.

Једна од пратећих делатности НИС-а је флаширање пијаће воде из извора Јазак. Изворска вода високог квалитета, препознатљивог укуса и оптималног минералног састава, са једног од најчистијих фрушкогорских изворишта природне воде, смештеног у непосредној близини манастира Јазак у Војводини, производи се у складу са највишим стандардима у овом сегменту производње.

Доступна и обновљива

ЕНЕРГИЈА

Обезбедити приступ доступној, поузданој,
одрживој и модерној енергији за све.

Уредно снабдевање тржишта нафтним дериватима у сложеним геополитичким околностима и реализација великог броја развојних пројеката допринос је компаније НИС у очувању макроекономске стабилности Републике Србије.

Реализујући зелену агенду НИС је у 2022. години започео са постављањем соларних панела на својим станицама за снабдевање горивом у Србији.

Прошле године велика пажња компаније посвећена је јачању енергетске ефикасности, пројектима из области обновљивих извора енергије (повећању удела ОИЕ у сопственој производњи, постављању соларних панела на станицама за снабдевање горивом), као и пројектима за утилизацију CO₂.

Уколико се као референтна посматра 2012. година, у периоду од 2012. до 2022. године остварено је укупно повећање енергетске ефикасности компаније за 33 одсто.

Током 2022. године компанија НИС је започела реализацију пилот-пројекта – постављање соларних панела за производњу електричне енергије на станицама за снабдевање горивом. У првој фази пројекта соларни панели су постављени на осам NIS Petrol и Gazprom малопродајних објеката широм Србије. Прогноза је да ће на овај начин, на осам локација бити остварена годишња уштеда у набавци електричне енергије од готово 300 MWh, уз испоруку око 40 MWh у дистрибутивну мрежу и уз годишње смањење емисије угљен-диоксида од 375 тона. Произведена електрична енергија ће се највећим делом користити за потребе станица за снабдевање горивом, уз размену са дистрибутивном електричном мрежом. Успешна реализација овог пројекта отвара могућност повећања броја ССТ на којима ће у наредном периоду бити постављени соларни панели. НИС разматра и изградњу соларних фотонапонских електрана на објектима у оквиру Рафинерије нафте Панчево, пословних објеката у Београду и Новом Саду, на фабрици воде Јазак, као и изградњу фотонапонске електране у складишту деривата нафте у Новом Саду. На тај начин наставља се са диверзификацијом пословања и са улагањима у зелену енергетику.

Обезбеђивање приступа доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све један је од циљева одрживог развоја УН, којем је пројектна компанија „Wind Park Планиште“ (чији је

компанија НИС сувласник) у потпуности посвећена.

Компанија „Wind Park Планиште“ је током 2022. године извршила комплетну оптимизацију пројекта ветроелектране Планиште 1, како би се увеле нове, модерне технологије и савремени тип ветрогенератора великих капацитета.

У циљу оптимизације, одлуком Скупштине општине Планиште у фебруару 2022. године, усвојена је Одлука о измени Плана детаљне регулације комплекса ветроелектране Планиште 1, којом се омогућава изградња до 20 ветрогенератора максималне снаге 7 мегавата. Након усвајања планске документације приступило се изради пројектно-техничке документације, а у септембру 2022. године добијени су нови локацијски услови од Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај. Позитиван извештај Ревизионе комисије за идејни пројекат, који је добијен у новембру претходне године, омогућио је да се приступи припреми техничке документације за измену грађевинске дозволе. Током 2022. године започет је и процес ажурирања Студије о процени утицаја на животну средину за ветроелектрану Планиште 1.

Прошле године смо приступили и иновирању и изменама осталих дозвола неопходних за изградњу ветроелектране Планиште 1 и оптимизацији пројекта прикључка, уз сагласност и подршку Електромрежа Србије.

Компанија „Wind Park Планиште“ је редовни и активни члан Удружења ОИЕ Србија, те је као члан била присутна на свим важним домаћим догађајима, као и на догађајима у организацији WindEurope – највеће европске асоцијације за енергију ветра.

Достојанствен рад и ЕКОНОМСКИ РАСТ

Промовисати инклузиван и одржив економски раст,
запосленост и достојан рад за све.

НИС континуирано улаже у професионални развој запослених и само у 2022. години укупан број сати реализованих обука износи 95.879.

Црвенорепка (*Phoenicurus phoenicurus*),
Сабирна станица Михајлово

2022. године, према резултатима истраживања „TalentX” које спроводи највећа платформа за запошљавање „Инфостуд“, НИС је проглашен за „Најпожељнијег послодавца у Србији“.

У анкети „Најпожељнији послодавац у Србији“, коју је организовала група портала за запошљавање Poslovi.Infostud, у прошлој години је учествовало више од 11.000 испитаника. Према резултатима истраживања, НИС је други пут заредом изабран за најпожељнијег послодавца.

Претходна година је донела компанији и сертификат „Послодавац партнер” од стране HR Excel – консултаната. Сертификација је подразумевала представљање HR процеса и алата кроз цео радни циклус запослених: привлачење кандидата, процес селекције, увођење у посао, тренинг и развој, управљање талентима и перформансама запослених, награђивање, корпоративна култура и управљање посвећеношћу запослених.

Очување позиције једног од најпожељнијих послодавца у Србији, као и даљи напори да се ојача задовољство запослених били су међу приоритетима НИС-а у области управљања људским ресурсима и током 2022. године. Компанија је наставила да прати трендове на тржишту рада, да се прилагођава очекивањима запослених и потребама самог бизниса. Обзиром на изазовне околности, основни фокус је био на очувању стабилности НИС-а као једног од највећих послодавца, спровођењу програма усмерених на привлачење и развој младих, новим моделима мотивације, учења, развоја и неговања културе поштовања у компанији.

Дугорочни циљ НИС-а је да повећа посвећеност својих запослених и унапреди праксе из области људских ресурса, које ће запосленима пружити најбоље могуће искуство у раду. Због тога је и током 2022. године настављено са улагањем у повећање посвећености запослених, као и са реализацијом различитих активности у складу са резултатима последњег истраживања посвећености запослених и стратешким плановима компаније. Између осталог,

настављена је организација „Академије посвећености”, чији је циљ да развија нове лидере у компанији.

HR стратегија НИС-а, нове компанијске вредности, иницијатива, различитост и инклузија, стратегија брэнда послодавца и стратегија учења и развоја донеле су велики број HR појеката и иницијатива, чијом реализацијом ће бити унапређено искуство кандидата и запослених у компанији у областима: регрутације, награђивања, програма компензација и бенефита за запослене.

У сусрет очекивањима кандидата и запослених, компанија је усвојила нове, флексибилне моделе рада. Ови модели пружају запосленима могућност рада од куће, постепеног повратака са породилског одсуства, скупљање и коришћење прековремених радних сати у оквиру „банке сати“, као и рад у канцеларијама послодавца у свом месту становања уколико се њихово радно место налази у другом граду. Додатно, усвојена је одлука о раду од куће за посебно осетљиве категорије запослених, које су проширене у односу на претходни период, те сада имамо укупно 12 категорија.

Подршку у проширивању професионалних знања наши запослени су добијали од водећих светских компанија (Arave Mare, Yokogawa, COTRUGLI Business School, Универзитет у Томску, Siemens, Petroskills), али и најбољих домаћих компанија и образовних институција: Института за нуклеарне науке Винча, Техпро, Института за превентиву, Машинског факултета Београд, Технолошког факултета Нови Сад, Електронског факултета Ниш, компанија Project Management Srbija, GI Group, Omega Consulting, HR центар и многих других. Обуке су поспешиле развој професионалних и личних компетенција запослених, као и вештине које су неопходне за успешно руковођење тимовима.

У 2022. години, у сарадњи са екстерним провајдерима организовано је 3.407 обука, на којима је учествовао 9.961 полазник, односно 4.407 запослених. Укупан број сати обука износи 95.879, а укупан трошак је 234,3 милиона динара. У сарадњи са интерним тренерима реализовано је 1.565 интерних обука, на којима је учествовало 6.571, односно 4.284 запослених. Укупан број сати интерних обука износио је 8.065.

НИС је и током 2022. године наставио традицију реализације програма за најталентованије и најамбициозније студенте, дипломце и матуранте. У претходној години реализована је шеста

сезона програма „NIS Calling” за 50 младих. Додатно, реализована је друга сезона програма запошљавања младих дипломаца и студената мастер студија „NIS Energy”. Програм је завршило 20 дипломаца и сви су добили посао у компанији.

Током претходне године покренут је и нови програм за младе матуранте, који подразумева 6 месеци плаћене праксе на позицијама оператера у Рафинерији у Панчеву – за младе који су матуранти средњих школа смерова успостављених у сарадњи са компанијом НИС у оквиру програма „Енергија знања”. Прва сезона програма почела је у јулу 2022. године за 17 практиканта, од којих је 11 запослено у компанији.

Такође, у оквиру учешћа у пројекту *Young Energy Europe 2.0 (YEE)* перспективни, млади људи запослени у компанији НИС постали су сертификовани енергетски скаути. Пројекат је реализован под окриљем Европске климатске иницијативе (EUKI) Савезног министарства за животну средину, заштиту природе и нуклеарну сигурност Немачке, а има за циљ да младим професионалцима

из Србије, Бугарске, Грчке, Хрватске, Пољске, Словачке, Чешке и Македоније омогући усавршавање компетенција из области енергетске ефикасности и оптимизације ресурса.

Уз подршку Немачко-српске привредне коморе иницијална фаза пројекта *YEE 2.0* у Србији завршена је почетком 2022. године: током предвиђеног теоретског и практичног дела учесници су учили не само како да препознају, већ и искористе потенцијалне уштеде енергије и ресурса у својим компанијама. Полазници су имали прилике да заједно са предавачима из компанија MACS Energy&Water, Siemens, Jugo-Impeх и CPI International Consulting сагледају климатске промене, институционалне оквире у ЕУ и Србији који регулишу ову област, као и да изврше евалуацију утицаја климатских промена. У оквиру програма биле су заступљене и теме заштите на раду, потенцијалне уштеде код технологија опште намене, процеса, постројења и зграда, ефикасности абиотичких и биотичких сировина, производње и логистике, као и пословање без папира.

Индустрија, иновације и ИНФРАСТРУКТУРА

Изградити модерну инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и неговати иновативност.

НИС је наставио са модернизацијом
бизнис процеса, дајући тиме уједно и
подршку развоју српске привреде. У
капиталне пројекте у 2022. години
уложено је 22,1 милијарда динара, што је
9 одсто више него годину дана раније.

*Сунцокрет (*Helianthus annuus*),
Фабрика синтетичког каучука Елемир*

Модернизацију опреме и увођење иновативних технологија НИС спроводи континуирано, како би унапредио корисничко искуство својих потрошача, повећао ефикасност бизниса и допринео заштити животне средине.

Циљ НИС-а је да уз употребу савремене опреме и модерних технологија тржишту испоручује потребну енергију, произведену на начин који доприноси унапређењу еколошке слике у целој Србији. У 2022. години НИС је у капиталне пројекте уложио 22,1 милијарду динара, чиме је настављена модернизација компаније. Инвестирано је у све правце пословања, а највише у област истраживања и производње нафте и гаса, па је тако у прошлој години у Србији и земљама региона избушено 46 бушотина.

Настављен је даљи развој Рафинерије нафте у Панчеву, једне од најмодернијих рафинерија у овом делу Европе. У оквиру треће фазе модернизације Рафинерије, током 2022. године настављене су активности на припреми реконструкције постројења каталитичког крекинга (FCC) и изградње новог постројења за производњу високооктанске компоненте бензина (ETBE). У 2022. години остварен је највећи обим прераде од 2009. године, јер је прерађено 4,4 милиона тона сирове нафте и полупроизвода, уз остварену дубину прераде од 91,46 одсто. Приоритети у развоју Рафинерије усмерени су на даље јачање ефикасности прераде, пројекте дигитализације, као и даље унапређење енергетске ефикасности.

Током 2022. године рафинеријска постројења су радила стабилно и поуздано. Рафинерија нафте Панчево, као обвезник интегрисаног система менаџмента, континуирано води рачуна о ефикасности и унапређењу енергетских резултата. Мониторингом дефинисаних кључних показатеља везаних за енергетску ефикасност, као и реализацијом пројеката са циљем смањења сопствене потрошње доприноси се достизању циља да НИС, као лидер у области

енергетике у региону, задовољи законске захтеве и оквире смањења потрошње енергије на годишњем нивоу. Остварени су значајни резултати у сфери смањења сопствене потрошње и повећања енергетске ефикасности, уз смањење оперативних трошкова и повећање ефикасности технолошких процеса.

На тржиште су испоручене рекордне количине горива, укупан обим промета износио је више од 4,3 милиона тона. НИС је наставио са развојем инфраструктуре у малопродаји, како би потрошачима понудио најсавременије објекте, на којима ће моћи да се снабдеју најквалитетнијим горивима и додатним асортиманом. У те сврхе је у 2022. години инвестирано 1,5 милијарда динара. Компанија је у прошлој години своју продајну мрежу обогатила са укупно 9 новоизграђених или реконструисаних бензинских станица, међу којима је и станица „Бачки Виногради 1“, једна од најмодернијих у мрежи компаније. НИС је наставио да спроводи инфраструктурна унапређења на својим малопродајним објектима, па је тако на постојећој ССГ „Ледена Стена“ уграђено КПП постројење. На локацијама на којима су се налазили стари комплекси са застарелим технологијама, исти су замењени модерним станицама, изграђеним савременим грађевинским производима, материјалима и опремом. У фазама планирања и припреме инвестиционих пројеката НИС поштује прописе и стандарде у области изградње, енергетске ефикасности, издате услове ималаца јавних овлашћења и прописане мере заштите животне средине.

У 2023. години планирана је изградња три нове станице за снабдевање горивом, као и реконструкција шест, док ће једна ССГ бити узета у дугорочни закуп. На великим станицама за снабдевање горивом као што је ССГ „Бачки Виногради 1“, предвиђено је постављање соларних колектора за загревање санитарне воде, док је на станицама за снабдевање горивом на аутопутевима предвиђена уградња електропуњача (ССГ „Бачки Виногради 1“). На свим станицама је планирано постављање контејнера за сепарацију амбалажног и комуналног отпада.

У намери да додатно диверзификује пословање и убрза енергетску транзицију, компанија НИС је у 2022. години формирала Блок „Енергетика“.

У децембру 2021. године НИС и „ХИП Петрохемија“ су потписали уговор о стратешкој сарадњи. На основу овог уговора НИС ће

повећати своје учешће у „ХИП Петрохемији“ са претходних 20,86 одсто на 90 одсто, са обавезом новчане докапитализације у износу од 150 милиона ЕУР и изградњом, у року од шест година, погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње. Прелазни период је у току до момента затварања трансакције када се очекује да се испуне сви предуслови. Крајњи рок за затварање трансакције је пролонгиран до 30. јуна 2023. године.

Поред тога, дигитална трансформација остаје један од кључних праваца развоја НИС-а, са више од 100 пројеката у различитим фазама имплементације. Приоритети у овој области су следећи: константно унапређивање пословних процеса,

увођење дигиталних решења и технологија које доприносе ефикасности пословања и континуирани рад на унапређењу компетенција и усмерености на безбедност запослених.

НИС остаје доследан изабраном стратешком правцу развоја у области дигиталне трансформације кроз увођење нових облика сарадње са клијентима и примену дигиталних платформи и производа за ефикасније пословање.

Добри пословни резултати НИС-а у 2022. години омогућавају покретање новог амбициозног инвестиционог циклуса компаније. Само у 2023. години планира се дуплирање улагања у поређењу са инвестицијама из претходне године. Приоритет овог процеса је даља модернизација НИС-а у свим сегментима пословања.

Одрживи градови и

ЗАЈЕДНИЦЕ

Учинити градове и људска насеља инклузивним,
безбедним, прилагодљивим и одрживим.
Пословне успехе преточити у општи бољитак,
подржати развој заједнице.

Успех компаније НИС није потпун без доприноса развоју заједнице. Због тога је од 2009. године у друштвено одговорне пројекте и подршку спорту компанија уложила више од 4,9 милијарди динара.

Компанија НИС добитник је специјалне плакете дневника “Вечерње новости”, намењене удружењима и компанијама које годинама континуирано помажу друге и подстичу на племенита дела.

НИС је и у 2022. години наставио са снажном подршком развоју заједнице, улагањем у друштвено одговорне пројекте и подршком професионалном спорту. У ове области у години за нама уложено је 360 милиона динара, док је од 2009. укупно уложено 4,9 милијарди динара. Континуирани допринос компаније развоју заједнице није остао незапажен, па је тако компанија НИС добитник специјалне плакете дневника “Вечерње новости”, намењене удружењима и компанијама које годинама континуирано помажу друге и подстичу на племенита дела. Специјална плакета уручена је НИС-у у оквиру јубиларне, 60. традиционалне манифестације овог дневног листа под називом “Најплеменитији подвиг године”, одржане у Скупштини града Београда.

НИС пажљиво прати потребе локалних заједница и већ 14 година заредом, у сарадњи са партнерским градовима и општинама широм Србије, спроводи програм „Заједници заједно“. Путем овог програма НИС је, кроз реализацију више од 1.000 пројеката, у унапређење квалитета услова за живот грађана Србије до сада уложио више од 1,5 милијарди динара. Поред донаторске подршке компаније, захваљујући ентузијазму и великој посвећености запослених, чланова Клуба волонтера НИС-а, реализоване су и бројне волонтерске акције, усмерене на подршку различитим иницијативама, са посебним фокусом на екологији и заштити животне средине. У жељи да најмлађе чланове наше заједнице едукује о значају очувања здраве животне средине као једног од основних циљева одрживог развоја, НИС је у сарадњи са Удружењем „Чепом до осмеха“ реализовао едукативни циклус радионица „Еколошко васпитање, здраво одрастање!“ за више од 450 ученика основних школа из Ниша, Кикинде, Ковиља, Чачка и Београда. Ученици су, поред интерактивних предавања

на тему рециклаже, имали прилику да заједно са члановима Клуба волонтера компаније учествују и у различитим креативним радионицама. Едукативним активностима Клуба волонтера обухваћени су и ученици старијег узраста, те су тако ватрогасци НИС-а средњошколцима из Кикинде одржали предавање на тему заштите од пожара и превенције тровања угљен-моноксидом.

У 2022. години спроведен је и интерни волонтерски конкурс под називом „Промени околности у својој околини“. Захваљујући сјајним иницијативама запослених у компанији и ангажовању волонтера, уређен је део насипа у Бачкој Паланци у оквиру Парка природе „Тиквара“, у Банатском Великом Селу спроведена је акција „Улепшајмо заједно наше село“, у оквиру које је уређен и пошумљен парк у центру места, док је новоизграђени спортско-рекреативни центар у Кули оплемењен садницама јавора. Вредни волонтери НИС-а су у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине Звечанска спровели акцију, у оквиру које су оплеменили простор зеленилом и обновили дечју башту лековитог биља, док је са децом реализована радионица са циљем упознавања са процесом рециклаже. Вредни чланови Клуба волонтера компаније НИС су се такође побринули за уређење парка у Блоку 21 на Новом Београду, у којем су обновили парковски мобилијар, засадили нове саднице и уз помоћ матураната Десете гимназије „Михајло Пупин“ офарбали ограду која се налази између дворишта гимнзије и парковске површине. Није изостала ни подршка различитим осетљивим категоријама друштва. Тако је у оквиру сарадње са организацијом СОС Дечија села Србија реализован циклус едукативних радионица, током којих су штићеници овог удружења имали прилике да се ближе упознају са процесом запошљавања и спремнији закораче на тржиште рада у потрази за својим првим запослењем. Компанија НИС је помогла и обнову просторија Спортског савеза особа са инвалидитетом Београда које се налазе на Ади Циганлији, због чега јој је уручено посебно признање за допринос развоју спорта особа са инвалидитетом. НИС је током 2022. године реализовао и више од 30 спонзорских пројеката. Компанија је остала и поуздан партнер својим дугогодишњим сарадницима. У области спорта настављена је сарадња са Кошаркашким клубом „Партизан“, у области културе са „Београдским фестивалом игре“, а у области науке са „Фестивалом науке“. Од посебне важности за компанију је омладински спорт и подршка развоју будућих шампиона.

Одговорна потрошња и ПРОИЗВОДЊА

Обезбедити одрживе облике
потрошње и производње.

12 ОДГОВОРНА
ПОТРОШЊА И
ПРОИЗВОДЊА

Улагања у еколошке пројекте и пројекте који значајно доприносе унапређењу заштите животне средине у Републици Србији, остају фокус компаније и у наредном периоду.

*Ивањско цвеће (Galium verum L),
Нафтно поље Бока*

Одговоран однос према ресурсима и заштита животне средине, као и безбедност на раду кључни су приоритети сваког бизнис процеса у компанији НИС.

Од 2009. године компанија НИС је у еколошке пројекте и пројекте који значајно доприносе унапређењу заштите животне средине у Републици Србији уложила више од 900 милиона евра. Свој однос према заштити животне средине НИС је уградио у мисију и визију компаније, усвојене вредности и HSE политику, што значи да улагања и напори у овој области представљају стратешко опредељење компаније на свим нивоима и истовремено свакодневну праксу у бизнис-процесима.

Реализацијом еколошких пројеката, као и пројеката са еколошким ефектом подигнут је ниво усаглашености са захтевима законске регулативе Републике Србије и унапређено управљање системом заштите животне средине у НИС-у. У 2022. години забележен је позитиван тренд показатеља у области заштите животне средине (смањење емисија у ваздух и воду, без великих и средњих догађаја). Међу приоритетима НИС-а је и стална модернизација компаније, при чему циљ нису само финансијски ефекти, већ и жеља да се унапреди еколошка слика наше земље. У оквиру друге фазе модернизације Рафинерије нафте у Панчеву пуштено је у рад постројење за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања, постројење чијим радом су значајно смањење емисије, пре свега сумпорних једињења. У складу са захтевима законске регулативе из области животне средине и након почетка рада постројења, током 2022. године израђена је потребна документација и захтев за нову IPPC дозволу, чије се исходовање очекује у 2023. години.

Уз то, у 2022. години у фокусу је била реализација пројеката из области енергетске ефикасности у циљу смањења потрошње и губитака енергетских ресурса (паре, гаса, електричне енергије). Настављен је и рад на зеленој агенди НИС-а постављањем фотонапонских електрана (соларних панела) на осам станица

за снабдевање горивом НИС-а у Србији. Поред уштеда у набавци електричне енергије, овим пројектом планирано је и годишње смањење емисије угљен-диоксида од 375 тона. Уједно, овим се повећава удео обновљивих извора енергије у сопственој производњи компаније, а рађено је и на пројектима за утилизацију CO₂ (анализа постојећих бушотина за додатно утискивање CO₂). Активно се примењује и прати реализација месечних планова потрошње горива у Рафинерији нафте Панчево, а све у циљу смањења емисије загађујућих материја у ваздух (SO₂, NOx и PM). Из тог разлога као доминатно гориво коришћен је природни гас.

Значајне напоре компанија НИС улаже и у област здравља и безбедности на раду. У априлу 2022. године НИС-у је, другу годину заредом, на такмичењу за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду уручена Повеља „28. април“, за освојено прво место. Ово признање додељује Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Током 2022. године усвојена је нова HSE Политика, увећан је број извршилаца у ватрогасним јединицама, успостављена је сарадња са партнерским техничким факултетима Републике Србије са циљем размене знања и пракси из области HSE, започете су активности у оквиру програма дигитализације HSE и дефинисани приоритетни правци развоја ове области у наредном периоду. Поред наведеног, остварен је и успех у пракси, јер је показатељ LTIF (индикатор повреда са изгубљеним радним данима) смањен 15 одсто у односу на 2021. годину.

АКЦИЈА за климу

Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њених последица.

У борби против климатских промена и њених последица, компанија НИС даје свој допринос кроз реализацију бројних иницијатива усмерених на смањење негативних утицаја и унапређење заштите животне средине.

У 2022. години НИС је убрзао своју енергетску транзицију, при чему је један од основних циљева овог процеса и декарбонизација.

Очекује се да ће климатске промене у будућности имати још већи утицај на пословање компанија у нафтно-гасном сектору, обзиром да је индустрија енергетски врло интензивна и изложена додатном притиску стручне и шире јавности да смањи емисије гасова са ефектом стаклене баште из производних процеса. Индустрија је у фокусу климатске политике и због утицаја на климу у читавом ланцу снабдевања производима – од производње, преко прераде сировине, па све до финалне потрошње.

НИС је чврсто опредељен да пружи пуни допринос процесу заустављања климатских промена, и у том циљу компанија већ дужи временски период реализује бројне пројекте из зелене агенде. Поред тога, НИС развија еколошку свест запослених и подстиче примену најбољих доступних метода и технологија у инвестиционим пројектима. Ради испуњења циљева у овој области НИС делује у три основна правца – спроводи еколошке пројекте, реализује бизнис-иницијативе које имају значајне еколошке бенефите и учествује у акцијама заштите животне средине.

У 2022. години рад је започела ТЕ-ТО Панчево, прва гасно-парна електрана у Србији, намењена за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије на бази природног гаса као еколошки прихватљивијег горива. У новој гасној електрани, са врхунском технологијом с аспекта енергетске ефикасности и екологије, производиће се топлотна енергија за потребе Рафинерије нафте Панчево, док се произведена електрична енергија у потпуности усмерава у електроенергетски систем Србије, чиме НИС доприноси енергетској стабилности наше земље. Настављен је и развој пројекта ветропарк, планирана је и изградња кровних соларних фотонапонских електрана на објектима у оквиру Рафинерије нафте Панчево, соларне електране на земљи у складишту деривата нафте у Новом Саду, као и низ других

соларних електрана на објектима и земљишту компаније, укупне снаге панела од око 20 MWp.

У 2021. години у Републици Србији је донет Закон о климатским променама, којим се успоставља правни оквир за мониторинг, извештавање и верификацију емисија гасова са ефектом стаклене баште (GHG), док је у 2022. години донета Уредба о врстама активности и гасовима са ефектом стаклене баште, која прописује обавезу прибављања дозволе за емисије GHG за постројења НИС-а.

У НИС-у је 2022. године уведена пракса праћења и извештавања о емисијама GHG на кварталном нивоу, у циљу њихове прецизније квантификације и праћења трендова. Квантификација емисија GHG за НИС и зависна друштва се врши према GHG Протоколу за Опсег 1 и Опсег 2. Директне емисије CO₂ (Опсег 1) у 2022. години износе 1.478.927,1 t CO₂eq. Емисије гасова са ефектом баште од увезене (купљене) електричне и топлотне енергије која се користила у компанији и зависним друштвима у Републици Србији (Опсег 2), износиле су 314.220,7 t CO₂eq.

Опсег 3 емисија GHG, према GHG Протоколу, обухвата остале индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште које су у највећој мери последица употребе производа компаније. За 2022. годину је први пут извршен прорачун емисија GHG за Опсег 3 (емисије за категорију 1 - набављена роба и услуге, категорију 2 - средства за производњу (челик, цемент) и категорију 11 - коришћење продатих производа компаније) и износи 9.589.010 tCO₂ekv.

Уз то, у циљу припреме за предстојеће обавезе, односно ради тачнијег дефинисања утицаја пословања компаније на климатске промене у 2022. години, организована је обука запослених за прорачун емисија гасова са ефектом стаклене баште. Све наведене активности имају за циљ успостављање система мониторинга и извештавања о емисијама GHG у НИС-у.

Планирање и реализација пројеката декарбонизације биће велики изазов за НИС у наредном периоду, тако да се у компанији, поред осталих, разматрају и пројекти везани за геотермалне изворе енергије, зелени водоник, утврђивање потенцијала за складиштење CO₂ у искоришћеним лежиштима нафте и гаса, могућност примене технологија за издвајање CO₂ у циљу његовог геолошког складиштења.

ЖИВОТ

на земља

Заштитити, обновити и промовисати одрживу употребу земаљских екосистема, одрживо управљати шумама, супротставити се дезертификацији и зауставити и преокренути деградацију земљишта и зауставити губитак биодиверзитета.

Током 2022. године улагањима у еколошке пројекте у вредности од готово 315 милиона динара компанија НИС је дала значајан допринос здравијој животној средини у Србији.

*Велики сврачак (Lanius excubitor),
Нафтно-гасно поље Итебеј*

Унапређење еколошке слике у нашој земљи није само стратешко опредељење компаније НИС, већ и циљ коме кроз различите акције теже запослени компаније.

С обзиром да је заштита животне средине један од приоритета компаније, у НИС-у се континуирано унапређују еколошки показатељи процеса, ради се на развоју еколошке свести запослених и тежи се примени најбољих доступних пракси у инвестиционим пројектима. Током 2022. године ревидирана је стратегија заштите животне средине до 2030. године, као и дугорочни циљеви за смањење негативног утицаја на животну средину (смањење угљеничног интензитета, смањење осталих емисија – NOx, SOx, PM, VOC и употребе ресурса), дефинисана су процењена потребна улагања за достизање циљева и усклађивање са захтевима прописа Републике Србије и ЕУ.

У години за нама завршена је и Студија пројекција емисија гасова са ефектом стаклене баште до 2030. године са анализом техничких мера за смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште. Студијом су идентификовани највећи извори емисија GHG и могуће техничко-технолошке мере за смањење емисија и дефинисани њихови потенцијали смањења, са пројекцијама до 2030. године.

Активности и резултати НИС-а у домену заштите животне средине континуално се унапређују.

У складу са позитивном законском регулативом која се односи на процес управљања отпадом, компанија је на реализацији збрињавања отпада ангажовала 40 оператера који поседују дозволе за управљање отпадом, добијене од надлежних органа Републике Србије. Такође, у циљу подизања свести запослених и потрошача о значају разврставања амбалажног отпада, заједно са оператером система управљања амбалажним отпадом засађена су стабла бреза на ССТ Соколићи.

Значајне иницијативе на пољу екологије и енергетске ефикасности реализоване су у сарадњи са заједницом. Поред тога,

запослени НИС-а активно учествују у еколошким акцијама. Клуб волонтера НИС-а спроводи акције чишћења и уређења приобаља река и језера, излетишта и јавних површина, садње дрвећа и едукације најмлађих чланова друштва о значају заштите животне средине. У 2022. години, поводом Светског дана заштите животне средине, НИС-ови волонтери су учествовали у акцији чишћења приобаља реке Саве на Ади Циганлији.

Током 2022. године у реализацију еколошких пројеката уложено је 314,6 милиона динара, а у наредном периоду планиран је наставак улагања у пројекте који ће довести до смањења утицаја на животну средину у областима заштите ваздуха, вода, земљишта и управљања отпадом.

Мир, правда и снажне

ИНСТИТУЦИЈЕ

Промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, обезбедити приступ правди за све и изградити ефикасне, поуздане и инклузивне институције на свим нивоима.

НИС остаје посвећен унапређењу услова пословања у нашој земљи кроз редовно учешће у процесу доношења нових или измене постојећих прописа, као и активној сарадњи са пословном заједницом.

*Ветрушка (Falco tinnunculus),
Нафтно поље Елемир*

Својом праксом и експертизом НИС је спреман да допринесе унапређењу пословне климе у нашој земљи.

Кроз перманентну сарадњу са пословним удружењима НИС са широм пословном заједницом размењује знања, искуства, информације као и најбоље пословне праксе, идентификује потребе и могућности за унапређење услова пословања и доприноси стварању боље пословне климе, што резултира ширим и јаснијим сагледавањем актуелног пословног амбијента и ефикаснијим развојем енергетског сектора и саме компаније.

НИС је и у 2022. години учествовао у припреми „Беле књиге“ пословног удружења Савет страних инвеститора, где су у оквиру мера за унапређење услова пословања укључене и препоруке компаније за сектор нафте и гаса, као и препоруке за успешан наставак борбе против нелегалне трговине.

Кроз разматрање бројних измена прописа, учешће на јавним расправама, припрему и разматрање више нацрта закона и подзаконских аката који регулишу области животне средине, енергетике и финансија, компанија НИС настоји да у највећој могућој мери пружи свој допринос у регулаторним активностима. У 2022. години донети су бројни прописи од значаја за унапређење привредног амбијента у Републици Србији, које је НИС проанализирао и по потреби дао коментаре и сугестије: Закон о изменама и допунама Закона о фискализацији, Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању, Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама, Закон о изменама и допунама Закона о порезима, Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност, Уредба о условима, начину и поступку за давање пољопривредног земљишта у државној својини на коришћење у непољопривредне сврхе и друго.

Прописи који су били предмет јавних расправа детаљно су анализирани од стране компаније. Поменимо најважније од њих: Нацрт закона о изменама и допунама Закона о управљању отпадом, Нацрт закона о процени утицаја на животну средину,

Нацрт закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и Нацрт закона о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије.

НИС ће и у наредном периоду остати посвећен унапређењу пословне климе кроз учешће у јавним расправама о изменама прописа и бригу о својим запосленима, као и кроз обезбеђивање производа и услуга на највишем нивоу за своје потрошаче.

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021

ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА	
			ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	РАЗЛОГ

Општи индикатори				
ГРИ 2: Општи индикатори 2021	2-1 Детаљи о организацији	Страна 4 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину	Сива ћелија означава да разлози за изостављања нису дозвољени за обелодањивања или да референтни број ГРИ секторског стандарда није доступан.	
	2-2 Делокруг извештавања организације у области одрживог развоја	Страна 8 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину		
	2-3 Период извештавања, учесталост и контакт тачка	Страна 8 и последња страна Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину		
	2-4 Значајне измене информација датих у претходним извештајима	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину		
	2-5 Извештај ревизора	Стране 86 и 87 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину		
	2-6 Активности, ланац вредности и остали пословни односи	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (26-35 страна)		
	2-7 Запослени	ГРИ 401: Праксе запошљавања		
	2-8 Радници који нису запослени	ГРИ 401: Праксе запошљавања		
	2-9 Структура и састав управљања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-10 Именовање и избор највишег органа управљања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-11 Председник највишег органа управљања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-12 Улога највишег органа управљања у надгледању управљања утицајима	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-13 Делегирање одговорности за управљање утицајима	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-14 Улога највишег органа управљања у извештавању у области одрживог развоја	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-15 Конфликт интереса	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-16 Комуникација у вези са најзначајнијим питањима	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-17 Колективно знање највишег органа управљања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-18 Оцена рада највишег органа управљања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-19 Политике награђивања	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-20 Процес одређивања накнаде	Годишњи Извештај о пословању за 2022. годину (118-149 страна)		
	2-21 Укупан годишњи ratio компензација	ГРИ 201-1; ГРИ 202-1;		

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
	2-22 Изјава о стратегији одрживог развоја	Страна 6 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину (Визија компаније).			
	2-23 Обавезујуће политике	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-24 Уграђивање обавеза политике	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-25 Процеси за превазилажење негативних утицаја	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-26 Механизми за тражење савета и изражавање забринутости	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-27 Усклађеност са законима и прописима	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-28 Чланство у удружењима	Страна 10 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	2-29 Приступ компаније односима са заинтересованим странама	Страна 10-12 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину;			
	2-30 Запослени обухваћени колективним уговором	ГРИ 401-2 Бенефиције осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене са уговором на одређено време			
Материјалне теме					
ГРИ 3: Материјалне теме 2021	3-1 Процес одређивања материјалних тема	Страна 8 и 9 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину	Сива ћелија означава да разлози за изостављања нису дозвољени за обелодањивања или да референтни број ГРИ секторског стандарда није доступан.		
	3-2 Списак материјалних тема	Страна 8 и 9 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	3-3 Управљање материјалним темама	Страна 8 и 9 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Економски показатељи					
ГРИ 201: Економски показатељи 2016	201-1 Директно генерисана и дистрибуирана економска вредност	Страна 60 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	201-2 Ризици и могућности за компаније у вези са климатским променама	Страна 61 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	201-3 Дефинисани бенефити приликом одласка у пензију	Страна 61 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	201-4 Значајна финансијска помоћ примљена од Владе	Страна 61 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
Тржишно присуство					
ГРИ 202: Присуство на тржишту 2016	202-1 Однос најниже плате у компанији и законом прописане минималне зараде на значајним локацијама	Страна 61 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	202-2 Структура вишег менаџмента у компанији	Страна 61 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Индиректни економски утицаји					
ГРИ 203: Индиректни економски утицаји 2016	203-1 Развој и утицај инфраструктурних улагања и услуга пружених првенствено за јавну корист кроз комерцијално или „про боно” ангажовање или у натури	Страна 62 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	203-2 Значајни индиректни економски утицај, укључујући и величину утицаја	Страна 62 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Процес набавке					
ГРИ 204: Процес набавке 2016	204-1 Процент набавки од локалних добављача на значајним локацијама на којима компанија послује	Страна 62 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Процедуре везане за анти-корупцијско деловање					
ГРИ 205: Анти-корупција 2016	205-1 Укупан број и проценат организационих делова за које се процењује ризик у вези са корупцијом и значајни идентификовани ризици	Страна 62 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	205-2 Комуникација и обука у вези са правилима и процедурама против корупције	Страна 63 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	205-3 Потврђени случајеви корупције и предузете акције	Страна 63 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Процедуре везане за антиконкурентско понашање					
ГРИ 206: Антиконкурентско понашање 2016	206-1 Укупан број правних поступака због антиконкурентског и монополског понашања, према исходу	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Порези					
ГРИ 207: Порези 2019	207-1 Приступ извршењу пореских обавеза	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	207-2 Управљање порезима, контрола и управљање ризицима	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	207-3 Ангажованост заинтересованих страна и управљање пореским питањима	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	207-4 Извештавање по земљама	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
Коришћени материјали					
ГРИ 301: Материјали 2016	301-1 Материјали који се користе по тежини или запремини	Страна 64 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	301-2 Процент коришћених материјала који су рециклирани улазни материјали	Страна 65 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	301-3 Процент продатих производа чији је амбалажни отпад прикупљен, по категоријама	Страна 65 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Управљање енергијом					
ГРИ 302: Енергија 2016	302-1 Потрошња енергије унутар компаније	Страна 65 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	302-2 Потрошња енергије изван компаније		Да	Податак недоступан/непотпун	За све активности изван НИС а.д. Нови Сад (сервисне услуге, ремонтни радови, транспорт, дистрибуција, третман отпада, израда студија итд), ангажују се трећа лица по Уговорима, у којима није посебно специфицирана потрошња енергије за уговорену активност.
	302-3 Енергетска ефикасност	Страна 66 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	302-4 Смањења у потрошњи енергије	Страна 66 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	302-5 Смањење енергетских потреба производа и услуга компаније	Страна 66 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Управљање водом					
ГРИ 303: Вода и отпадне воде 2018	303-1 Интеракције са водом као заједничким ресурсом	Страна 66 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	303-2 Управљање утицајима испуштених вода	Страна 67 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	303-3 Захватање воде	Страна 67 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	303-4 Испуштене воде	Страна 67 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	303-5 Потрошња воде	Страна 68 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Биодиверзитет					
ГРИ 304: Биодиверзитет 2016	304-1 Локација и величина земљишта у поседу, закупљеног, којим се управља, или које је до заштићених простора и простора са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора	Страна 68 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
	304-2 Опис значајних утицаја активности, производа и услуга на биодиверзитет у заштићеним просторима и просторима са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора	Страна 68 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	304-3 Станишта која су заштићена или обновљена	Страна 68 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	304-4 Укупан број природних врста са IUCN црвене листе чија се станишта налазе у околини локација на којима компанија послује, по нивоу угрожености	Страна 68 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Емисије у ваздух					
ГРИ 305: Емисије 2016	305-1 Директне емисије гасова са ефектом стаклене баште (Опсег 1)	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-2 Индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште од коришћења енергије (Опсег 2)	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-3 Остале индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште (Опсег 3)	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-4 Интезитет емисија гасова са ефектом стаклене баште	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-5 Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-6 Емисије супстанци које оштећују озонски омотач	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	305-7 NOx, SOx, и друге значајне емисије гасова у ваздух по врсти и тежини	Страна 69 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Управљање отпадом					
ГРИ 306: Отпад 2020	306-3 Генерисани отпад	Страна 70 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Праксе запошљавања					
ГРИ 401: Праксе запошљавања 2016	401-1 Укупан број и кретање броја запослених по старосној групи, полу и региону	Страна 70 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	401-2 Бенефиције осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене са уговором на одређено време	Страна 71 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	401-3 Повратак на посао и стопа задржавања запослених након коришћења породичског одсуства, према полу	Страна 72 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021

ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
------------------------------	-----------	------------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------

Однос према запосленима

ГРИ 402: Однос према запосленима 2016	402-1 Минимални отказни рок(ови) у вези са значајним пословним променама укључујући и податак да ли је он дефинисан колективним уговором	Страна 72 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
---------------------------------------	--	--	--	--	--

Безбедност и здравље на раду

ГРИ 403: Безбедност и здравље на раду 2018	403-1 Систем управљања безбедношћу и здрављем на раду	Страна 72 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-2 Идентификација опасности, процена ризика и истраге HSE догађаја	Страна 73 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-3 Служба медицине рада	Страна 73 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-4 Учешће запослених, консултације и комуникација о безбедности и здрављу на раду	Страна 74 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-5 Обуке запослених из области HSE	Страна 74 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-6 Промоција здравља запослених	Страна 75 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-7 Превенција и ублажавање утицаја који су у директној вези са бизнис процесима на безбедност и здравље на раду	Страна 75 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-8 Радници обухваћени систем управљања безбедношћу и здрављем на раду (Occupational health and safety system – OHS систем)	Страна 76 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-9 HSE индикатори	Страна 77 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	403-10 Погоршање здравља у вези са радом	Страна 77 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

Обуке и развој

ГРИ 404: Обуке и развој 2016	404-1 Просечни сати обуке годишње по запосленом, према полу и категорији запослених	Страна 77 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	404-2 Програми за едукацију запослених који омогућавају способност радника за даљи рад и помоћ при транзицији након завршетка каријере	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	404-3 Процент запослених који прима редовну повратну оцену о квалитету свог рада и развоју каријере, према полу и категорији запослених	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
Родна равноправност					
ГРИ 405: Разноликост и једнаке могућности 2016	405-1 Структура Одбора директора и рашчлањавање чланова Одбора директора према полу и старосној групи	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	405-2 Однос основне зараде жена и мушкараца према категорији запослених	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Једнаке шансе					
ГРИ 406: Недискриминација 2016	406-1 Укупан број случајева дискриминације и корективне мере које су предузете	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Синдикат и колективно преговарање					
ГРИ 407: Слобода удруживања и колективно преговарање 2016	407-1 Случајеви у којима је слобода удруживања и колективног преговарања угрожена и предузете мере	Страна 79 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Дечији рад					
ГРИ 408: Дечији рад 2016	408-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања дечијег рада, и мере које су предузете да допринесу ефективном укидању дечијег рада	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Принудни рад					
ГРИ 409: Принудни или обавезни рад 2016	409-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања принудног рада, и мере које су предузете да допринесу елиминисању свих облика принудног рада	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Права староседелачког становништва					
ГРИ 411: Права аутохтоних народа 2016	411-1 Број и опис значајних спорова са локалним заједницама и староседелачким становништвом	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Локалне заједнице					
ГРИ 413: Локалне заједнице 2016	413-1 Активности уз ангажовање локалне заједнице, процене утицаја и развојни програми	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	413-2 Активности са великим тренутним и потенцијалним негативним утицајем на локалне заједнице	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године				
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021				
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021				
ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
Процена добављача са аспекта критеријума утицаја на компанију					
ГРИ 414: Процена добављача 2016	414-1 Процент нових добављача који су анализирани са аспекта критеријума утицаја на компанију (корупција, лобирање, неконкурентско понашање, неусаглашеност са законом)	Страна 80 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	414-2 Значајни стварни или потенцијални негативни утицаји на компанију у оквиру ланца набавке	Страна 81 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Јавне политике					
ГРИ 415: Јавна политика 2016	415-1 Укупна вредност доприноса политичким партијама по земљи и кориснику подршке	Страна 81 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Здравље и безбедност потрошача					
ГРИ 416: Здравље и безбедност потрошача 2016	416-1 Категорије производа и услуга који се прате ради унапређења утицаја на здравље и безбедност	Страна 81 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	416-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са утицајем производа и услуга на здравље и безбедност потрошача током целокупног животног циклуса производа и услуга	Страна 81 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Маркетиншке комуникације и обележавање производа					
ГРИ 417: Маркетинг и обележавање 2016	417-1 Информације о врсти производа и услуге које се захтевају процедурама, и проценат значајних производа и услуга који подлежу захтевима за таквим информацијама	Страна 81 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	417-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са обележавањем производа и услуга	Страна 82 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	417-3 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса који се тичу маркетиншке комуникације, оглашавања, спонзорстава и промоција	Страна 82 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Приватност података					
ГРИ 418: Приватност корисника 2016	418-1 Укупан број случајева нарушавања приватности података потрошача	Страна 82 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
Додатни секторски индикатори из области нафте и гаса					
	Процењена количина и вредност резерви нафте и гаса	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

ГРИ индекс садржаја – Извештај о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

Изјава о употреби	НИС а.д. Нови Сад је известио у складу са ГРИ стандардима за период 01.01.2022 – 31.12.2022. године
Коришћен ГРИ 1 стандард	ГРИ 1: Основа 2021
Применљиви ГРИ секторски стандард	ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021

ГРИ СТАНДАРД/ ДРУГИ ИЗВОР	ИНДИКАТОР	ЛОКАЦИЈА ИНДИКАТОРА	ИЗОСТАВЉЕНИ ЗАХТЕВ(И)	ИЗОСТАВЉАЊЕ ИНДИКАТОРА РАЗЛОГ	ОБЈАШЊЕЊЕ
	Количина произведене и збринуте слојне воде	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Укупан број и количина значајних изливања	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Количина угљоводоника испуштеног директно у атмосферу и спаљеног на бакљи	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Садржај бензена, олова и сумпора у гориву	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Затварање и санација бушотина и објеката	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Сигурносни процеси по пословним активностима	Страна 83 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	Количина произведеног и купљеног биогорива и задовољење критеријума одрживог развоја	Страна 84 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			
	PSE (Process safety events) – догађаји из области процесне безбедности 2022–2021.	Страна 85 Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину			

Теме у важећем ГРИ секторском стандарду које нису утврђене као материјалне у оквиру Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину НИС а.д. Нови Сад

ТЕМА	ОБЈАШЊЕЊЕ
ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021	
Конфликт и безбедност	Узимајући у обзир захтеве секторског ГРИ стандарда, и у процесу детаљне анализе и поређења захтева стандарда ГРИ 11: Сектор нафте и гаса 2021 (у погледу материјалне теме Конфликт и безбедност), са активностима и бизнис процесима компаније НИС а.д. Нови Сад на најширем плану, утврђено је да ова тема није материјално значајна за компанију НИС.

ГРИ индикатори

ГРИ 2-4 Значајне измене информација датих у претходним извештајима

Извештај о одрживом развоју за 2022. годину не садржи значајне измене информација датих у претходним извештајима.

ГРИ 2-23 Обавезујуће политике

У компанији НИС а.д. Нови Сад постоји низ интерних нормативно-методолошких докумената, стратегија и политика, које имају веома значајну улогу за пословање компаније. Битну улогу с аспекта посвећености компаније друштвено одговорним питањима и одрживом развоју има стратегија друштвено одговорног пословања за период 2021–2025. године.

Друштвено одговорно пословање компаније НИС заснива се на интегрисању економске, друштвене и еколошке димензије у свакодневно пословање компаније. У том циљу развијено је више програма, који, поред осталог, имају циљ да врше афирмацију позитивних вредности и стварање позитивних промена у друштву.

Главни програми су:

- „Заједници заједно“;
- Улагање у образовање – „Енергија знања“;
- Клуб волонтера и филантропија;
- Спонзорства и донације;
- Еколошки програми.

Сваке године, на бази детаљне анализе, израђују се акциони планови, који представљају пратеће документе стратегије друштвено одговорног пословања компаније НИС. Наведени планови садрже мере и активности, временске оквире, очекиване резултате, носиоце и индикаторе успеха, а у вези са имплементацијом предметне стратегије.

ГРИ 2-24 Уграђивање обавеза политике

Опредељеност и посвећеност компаније НИС одрживом развоју и пословању имплементирани су у визију компаније. Све усвојене стратегије, политике и друга важна интерна нормативно-методолошка документа компаније се каскадирају на одговарајуће организационе делове у компанији, одговорне за поштовање и имплементацију мера и активности, који произилазе из наведених стратешких докумената. На тај начин, путем принципа посвећености, обезбеђује се уграђивање обавеза докумената у свакодневно пословање компаније и све бизнис–процесе.

ГРИ 2-25 Процеси за превазилажење негативних утицаја

Компанија НИС а.д. Нови Сад са пуном пажњом, системски и структурирано приступа сваком приговору, рекламацији, спору, тужби, добијеним како од стране шире друштвене заједнице, становништва и надлежних државних органа, тако и од стране свих запослених у компанији.

ГРИ 2-27 Усклађеност са законима и прописима

Новчана вредност значајних казни и укупан број новчаних санкција због неусаглашености са еколошким законима и прописима

Током 2022. године компанија није имала плаћених казни по привредним преступима и прекршајима из области екологије.

Механизми решавања жалби у вези са утицајем на животну средину

Компанија одговорно и са дужном озбиљношћу приступа свим упућеним примедбама који се односе на животну средину, што је омогућено путем формализованих механизма за жалбе, као и путем кол–центра. Током 2022. године није било притужби грађана путем кол–центра.

Број поднетих, процесуираних и решених жалби у вези са радним правом

У 2022. години против компаније је покренуто 29 нових радних спорова (искључујући тужбе које су покренуте поводом утврђивања мобинга или дискриминације), а активна су 134 радна спора из претходног периода.

Од укупног броја радних спорова, у току 2022. године окончано је 50 поступака започетих у ранијем периоду: 24 у корист и 26 спорова на штету компаније, са негативним финансијским ефектом од 36.633.639,84 динара.

Број притужби које се односе на кршење људских права, обрађених и решених кроз званичне механизме за притужбе

Током 2022. године у компанији су евидентирана два нова спора поводом мобинга и дискриминације, а утврђено је постојање 11 спорова из претходног периода.

Од укупног броја спорова у току 2022. године окончано је осам спорова из ранијег периода, од чега пет у корист и три спора на штету компаније. Укупна вредност спорова који су окончани на штету компаније износи 1.993.450,00 динара.

Новчана вредност значајних казни и укупан број новчаних санкција због неусаглашености са законима и прописима

У току 2022. године нису изречене значајне казне, нити новчане санкције за компанију због неусаглашености за законима и прописима.

Број поднетих, процесуираних и решених жалби у компанији

У 2022. години путем СОС линије није била примљена ниједна пријава. Кроз програм „Поштовање пре свега“ (који је започет 01.02.2022. године) у 2022. години разматрано је 17 случајева, од којих је до 31.12.2022. решено 16. Саветник за етику је, у оквиру програма „Поштовање пре свега“, размотрио укупно 54 случаја, при чему су 53 случаја решени.

Новчана вредност значајних казни за неусаглашеност са законима и прописима у вези са пружањем услуга и коришћења производа компаније

У току 2022. године није било казни због неусаглашености са законима и прописима у вези са пружањем услуга и коришћењем производа компаније.

ГРИ 201: Економски показатељи

ГРИ 201-1 Директно генерисана и дистрибуирана економска вредност

Дистрибуирана економска вредност у хиљадама динара	2021	2022
Директно генерисана вредност	295.693.643	516.551.517
Дистрибуирана економска вредност	258.009.645	412.283.774
Оперативни трошкови	223.587.393	361.205.198
Зараде запослених и остале накнаде	28.841.346	32.190.314
Кamate на примљене кредите и исплаћене дивиденде	2.482.542	7.253.281
Порези*	2.964.333	11.472.951
Инвестиције у заједницу	134.031	162.030
Увећање економске вредности Компаније	37.683.998	104.267.743

*Датим износом нису обухваћени индиректни порези.

ГРИ 201-2 Ризици и могућности за компаније у вези са климатским променама

С обзиром на ризике које са собом доносе климатске промене, прошле године је у компанији велика пажња поклоњена јачању енергетске ефикасности, пројектима из области обновљивих извора енергије (повећање удела ОИЕ у сопственој производњи, имплементација пројекта примене геотермалне енергије), као и пројектима за утилизацију CO₂.

Током 2022. године компанија НИС је започела реализацију пилот-пројекта – постављање соларних панела за производњу електричне енергије на станицама за снабдевање горивом. У првој фази пројекта, соларни панели су постављени на осам NIS Petrol и GAZPROM малопродајних објеката широм Србије.

Настављено је са ЕОР пројектом утискивања CO₂ издвојеног на аминском постројењу у Погону за припрему нафте и гаса у Елемиру у лежишту Русанда, ради одржавања лежишног притиска и повећања производње. Укупно је у 2022. години утиснуто 78.666.416 m³ CO₂. Уместо да се гас са већим садржајем CO₂ спаљује на бакљи, чиме се повећавају емисије GHG и негативно утиче на животну средину, исти се пречишћава до нивоа квалитета који је потребан за његову дистрибуцију у мрежу „Србијагаса”. На аминском постројењу у Елемиру издваја се CO₂, који се утискује у нафтно гасно лежиште Русанда ради одржавања лежишне енергије и искоришћења лежишта.

У НИС-у се посебна пажња поклања примени обновљивих извора енергије, пре свега геотермалне енергије. Компанија је реализовала неколико пројеката коришћења сопствених геотермалних ресурса за грејање зграда, припрему санитарне топле воде, грејање отворених и затворених базена, стакленика и грејање у индустрији, са растућим трендом примене последњих година. У 2022. години потрошачима је испоручено 34.436 GJ геотермалне енергије. Пројекти из области примене геотермалне енергије доприносе повећању енергетске ефикасности.

Импементаацијом сложених мера за повећање енергетске ефикасности и применом савремених технологија позитивно се утиче на ублажавање климатских промена. Компанија улагањем у ове области проширује своје активности као енергетска компанија, уз поштовање еколошких принципа.

ГРИ 201-3 Дефинисани бенефити приликом одласка у пензију

Компанија врши обрачунавање обавеза за исплату отпремнина и пензија за запослене, као и за јубиларне награде, сходно колективном уговору компаније.

ГРИ 201-4 Значајна финансијска помоћ примљена од Владе

У току 2022. године, у складу са Уредбом о утврђивању Програма финансијске подршке обвезницима фискализације за усклађивање пословања са Законом којим се уређује фискализација, држава је уплатила на рачун НИС а.д. Нови Сад 12.120.436,00 динара. Осим наведеног, компанија у 2022. години није од државе примила финансијску помоћ.

ГРИ 202: Тржишно присуство

ГРИ 202-1 Однос најниже плате у компанији и законом прописане минималне зараде на значајним локацијама

Компанија НИС настоји да својим запосленима пружи најбоље услове за рад, те поред сигурности, својим запосленима на свим позицијама обезбеђује минималну месечну основну бруто зараду изнад минималне бруто зараде у Републици Србији.

ГРИ 202-2 Структура вишег менаџмента у компанији

Запослени до нивоа директора дирекције – старосна структура, полна структура и држављанство									
	Број/Ниво	Генерални директор	Саветници и заменици генералног директора	Директор функције/Блока	Саветници и заменици директора функције/Блока	Директор ћерке-фирме	Директор дирекције	Саветници и заменици директора дирекције	Директор представништва
Старост	НИС а.д. Нови Сад	1	2	14	3	0	66	1	0
	<30	0	0	0	0	0	0	0	0
	30-50	1	0	9	1	0	48	0	0
	>50	0	2	5	2	0	18	1	0
	Представништва и огранци	0	0	0	0	0	0	0	1
	<30	0	0	0	0	0	0	0	0
	30-50	0	0	0	0	0	0	0	1
	>50	0	0	0	0	0	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	0	0	0	0	5	7	0	0
	<30	0	0	0	0	0	0	0	0
30-50	0	0	0	0	3	4	0	0	
>50	0	0	0	0	2	3	0	0	
Пол	НИС а.д. Нови Сад	1	2	14	3	0	66	1	0
	Мушкарци	1	2	11	2	0	49	1	0
	Жене	0	0	3	1	0	17	0	0
	Представништва и огранци	0	0	0	0	0	0	0	1
	Мушкарци	0	0	0	0	0	0	0	1
	Жене	0	0	0	0	0	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	0	0	0	0	5	7	0	0
	Мушкарци	0	0	0	0	5	6	0	0
	Жене	0	0	0	0	0	1	0	0
	Држављанство	НИС а.д. Нови Сад	1	2	14	3	0	66	1
Домаће		0	2	3	1	0	41	1	0
Страно		1	0	11	2	0	25	0	0
Представништва и огранци		0	0	0	0	0	0	0	1
Домаће		0	0	0	0	0	0	0	0
Страно		0	0	0	0	0	0	0	1
Зависна друштва у земљи		0	0	0	0	5	7	0	0
Домаће		0	0	0	0	3	5	0	0
Страно		0	0	0	0	2	2	0	0
Укупно		1	2	14	3	5	73	1	1

*У категорију менаџера су укључени: топ менаџмент, виши менаџмент и средњи менаџмент. Нижи менаџмент (почев од руководиоца служби и ниже) није укључен у категорију менаџера.

ГРИ 203: Индиректни економски утицај

ГРИ 203-1 Развој и утицај инфраструктурних улагања и услуга пружених првенствено за јавну корист кроз комерцијално или „про боно” ангажовање или у природи

НИС је и у 2022. години наставио са снажном подршком развоју заједнице, улагањем у друштвено одговорне пројекте и подршком професионалном спорту. У ове области у години за нама, уложено је 360 милиона динара, док је од 2009. укупно уложено 4,9 милијарди динара.

НИС пажљиво прати потребе локалних заједница и већ 14 година континуирано, у сарадњи са партнерским градовима и општинама широм Србије, спроводи програм „Заједници заједно“. У оквиру овог програма НИС је у унапређење квалитета услова за живот грађана Србије до сада уложио више од 1,6 милијарди динара кроз више од 1.000 реализованих пројеката. Компанија се у 2022. години, у оквиру програма „Заједници заједно“, посветила теми репродуктивног здравља и подршци наталитету. Средства у износу од 118,5 милиона динара уложена су у реализацију 22 пројекта у 13 партнерских градова и општина.

Компанија је током 2022. године реализовала и више од 30 спонзорских пројеката, остајући поуздан партнер својим дугогодишњим сарадницима. У области спорта настављена је сарадња са Кошаркашким клубом „Партизан”, у области културе са „Београдским фестивалом игре“, а у области науке са „Фестивалом науке“. Од посебне важности за компанију био је омладински спорт и подршка развоју будућих шампиона.

У жељи да олакша болничке дане пацијентима и допринесе унапређењу услова за рад медицинског особља, компанија НИС донирала је готово 10.000 литара „Јазак“ воде ковид-болници у Батајници.

Поред осталих видова подршке, добробити заједнице доприносе и чланови Клуба волонтера компаније НИС. Током 2022. године са циљем пружања подршке различитим еколошким и друштвеним иницијативама, спроведено је 11 волонтерских акција, за чију реализацију су волонтери донирали 679 волонтерских сати.

ГРИ 203-2 Значајни индиректни економски утицај, укључујући и величину утицаја

НИС је наставио са модернизацијом бизнис-процеса, чиме уједно доприноси и развоју српске привреде. У капиталне пројекте у 2022. години уложено је 22,1 милијарда динара, што је 9 одсто више него годину дана раније. Инвестирано је у све правце пословања, а највише у област истраживања и производње нафте и гаса (у прошлој години избушено је 46 бушотина у Србији и земљама региона).

НИС је и у овом периоду остао поуздан извор прихода за своје акционаре, и на име дивиденде за 2021. годину исплаћено је 5,78 милијарди динара. Обавезе НИС групе по основу пореза и других јавних прихода у 2022. години износиле су 251,25 милијарди динара. Поред тога, НИС је један од највећих извозника и послодаваца у Србији, који ангажује значајан број домаћих добављача и извођача радова, чиме остварује позитиван утицај и на њихово пословање.

ГРИ 204: Процес набавке

ГРИ 204-1 Процент набавки од локалних добављача на значајним локацијама на којима компанија послује

НИС прати савремене трендове и тежи потпуној дигитализацији процеса набавки. Компанија је развила посебне алате, којима правовремено информисање потенцијалне добављаче о актуелним и планираним набавкама:

- cSRM SAP NetWeaver портал – платформа која омогућава добављачима да у дигиталном окружењу достављају своје понуде у процедурама набавке о којима су претходно били обавештени;
- Мобилна апликација „mТендери“ – пружа информације о актуелним и завршеним процедурама тендера, квалификација и аукција. Корисници путем мобилног уређаја, а помоћу одговарајуће апликације приступају овим информацијама и имају могућност да преузму документацију за конкретну процедуру набавке;
- На сајту компаније су објављени актуелни тендери, квалификације и аукције, као и набавке које се планирају

у будућем периоду. Потенцијални добављачи на овом месту имају увид и у детаљна упутства о начину коришћења дигиталних формата којима располаже компанија, као и контакт податке лица која пружају техничку подршку добављачима.

Како би се обезбедило континуирано унапређење односа са добављачима, НИС спроводи једном годишње анкету и радионице у којима учествују сви кључни добављачи. Механизмима квантитативног и квалитативног истраживања компанија идентификује и анализира све евентуалне изазове са којима се добављачи суочавају у поступку спровођења процедура набавке. Резултат овог рада је успостављање баланса између потреба добављача и потреба НИС-а, уз поштовање основних принципа и стандарда компаније у спровођењу процедура набавке.

Структура набавки						
Година	Укупна вредност набавки у хиљадама динара	Укупан број добављача са којима компанија сарађује	Укупна вредност набавки од локалних добављача у хиљадама динара	Укупан број локалних добављача	Процент набавки од локалних добављача вредносно	Процент локалних добављача у укупном броју добављача
2021	221.006.901	2.187	81.192.317	1.859	37%	85%
2022	273.256.868	2.235	106.905.008	1.955	39%	87%

ГРИ 205: Процедуре везане за антикорупцијско деловање

ГРИ 205-1 Укупан број и проценат организационих делова за које се процењује ризик у вези са корупцијом и значајни идентификовани ризици

У свим организационим деловима у компанији се континуирано анализирају тежишни ризици везани за корупцију. Обавља се стални мониторинг индикатора корупције*, претежно у области набавке роба и услуга, у пословању са купцима, као и кроз процес верификације кандидата за пријем у радни однос, постављења на менаџерске и друге руководеће позиције унутар компаније, процес верификације пословних привредних субјеката приликом ступања у уговорни однос и у области усаглашавања уговорних и нормативно-методолошких докумената.

*У анализи је под појмом „корупција“ коришћена дефиниција преузета из Националне стратегије за борбу против корупције: Корупција је однос који се заснива злоупотребом овлашћења у јавном и приватном сектору у циљу стицања личне користи или користи за другога. Ради се о ширем схватању појма корупције који корупцију не своди на опште усвојено мишљење да се ради о давању или примању мита, већ се подразумева свака радња која потиче, делимично или потпуно, из мотива који су друштвено неприхватљиви.

Област пословања, посебно изложена ризику везаном за корупцију је набавка роба и услуга, с обзиром на то да је карактерише велики проток новца и да иницијатива за коруптивно понашање може да потекне и од понуђача и од наручиоца услуге. Криминална мотивација може довести до корупције у свим фазама поступка набавке. Пре него што се одлучи за избор најповољнијег понуђача, извршилац поступка набавке упркос прецизно дефинисаним стандардима и процедурама, може да фаворизује поједине учеснике тендера тако што ће: уступати унапред изабраном добављачу пословне податке из поступка набавке, ускратити део података о условима набавке ради елиминисања појединих добављача – конкурената, редуковати време потребно за достављање понуде ради онемогућавања учешћа појединим добављачима, поставити друге неприкладне претквалификационе услове или затражити личну провизију.

Корупционе активности су карактеристичне и за област пословања са купцима, најчешће кроз привилеговање појединих тзв. „великих“ купаца. Најраспрострањенији вид привилеговања купаца је изражен кроз закључивање уговора или испоруку веће количине робе,

без обзира на неизмирене финансијске обавезе, настале из претходних уговора и испорука.

Током 2022. године је анализирано више индиција које су наводиле на елементе могућег корупционог деловања, посебно у службама набавке. У Регистру ризика дефинисан је ризик од корупционе активности и друге противправне делатности.

Будуће обавезе:

1. Развијање и продубљивање свести запослених компаније о препознавању и штетности појавних облика корупције;
2. Мониторинг и превентивне активности које ће побољшати пословну атмосферу и умањити могућности корупционог деловања;
3. Тренинзи, обуке и стручне радионице као експертска помоћ менаџменту у препознавању елемената корупције;
4. Учешће у изради и усаглашавању интерних нормативно-методолошких докумената са циљем уградње контролних механизма ради свођења могућности коруптивног деловања на минимум;
5. Контрола спровођења мера на спречавању корупционих и других противправних активности;
6. Сарадња, унапређење и координација мера и активности на сузбијању корупционих активности са надлежним државним органима.

ГРИ 205-2 Комуникација и обука у вези са правилима и процедурама против корупције

Органи и тела органа управљања

У складу са одлуком генералног директора, којом је усвојен типски образац споразума о антикорупцијском понашању, чланови органа и тела органа управљања НИС-а упознати су са правилима и процедурама против корупције, као и са Политиком компаније у области борбе против корупције и превара, посебно са клаузулом о поштовању законодавства у области борбе против превара и корупције. Сви чланови органа и тела органа управљања – чланови Одбора директора, Саветодавног одбора генералног директора, као и чланови комисија Одбора директора (Комисије за ревизију, Комисије за именовања и Комисије за накнаде) и Одбора

Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара упознати су са важећим правилима и процедурама везаним за антикорупционе активности.

Новозапослени

Током 2022. године верификовано је 1.572 потенцијална кандидата за запослење. Сви новозапослени обухваћени су уводним предавањима, која су укључивала и упознавање са правилима и процедурама у борби против корупције.

Запослени

Ради превенције настанка коруптивног деловања, у циљу благовременог препознавања индикатора коруптивне делатности, на нивоу компаније спроводи се едукација свих запослених.

Компанија је током 2022. године реализовала непосредне обуке запослених на тему заштите информација и криптовања. Обукама су обухваћени и начини руковања поверљивим подацима, примопредаја поверљивих података, заштита података о личности, те улога и значај људског фактора у сајбер-безбедности. Поред наведеног, одржане су и обуке из области које се организују само на захтев запослених (факултативне обуке) или на основу спроведених phishing и/или awareness кампања. Предметне обуке похађало је укупно 626 запослених.

У процесу интерних провера усклађености пословања са нормативним документима компаније, запослени надлежног организационог дела предлажу корективне мере, усмеравају и едукују запослене у области борбе против корупције.

Велики значај придаје се едукацији и усавршавању запослених у организационом делу компаније који је ангажован на пословима откривања коруптивног и другог незаконитог деловања. У складу са тим, током 2022. године са наведеним запосленима, поред осталих, реализоване су и обуке на следеће теме:

- ISO 31 000/Аудит за системе управљања ризицима;
- Обука за процену ризика у заштити лица, имовине и пословања;
- ISO 19011:2018 Упутство за проверу система менаџмента;
- Сертификација запослених за приступ тајним подацима

од посебног интереса за Републику Србију. Као резултат тога, у компанији тренутно има 13 сертификованих запослених лица за приступ тајним подацима нивоа „Строго поверљиво”.

Пословни партнери

У циљу очувања и обезбеђивања повољног пословног амбијента кроз превентивно и појединачно деловање у борби против коруптивних и/или незаконитих радњи и поступања, пословним процедурама компаније регулисано је обавезно склапање споразума о антикорупцијском понашању са свим пословним партнерима са којима је НИС ступио у уговорни однос. Одлуком генералног директора предвиђен је и поступак у случајевима када пословни партнер одбије да потпише наведени споразум, који предвиђа да иницијатор закључења споразума из НИС-а обавештава надлежне службе, након чега се предузимају мере и радње у смислу утврђивања стварних разлога одбијања потписивања споразума, а потом се доноси усаглашена одлука о даљем поступању. Функција за корпоративну заштиту је носилац контролних активности у домену антикорупцијског деловања, контроле усаглашености уговора и постојања антикорупцијских споразума.

Будуће обавезе и циљеви:

1. Даљи рад на спровођењу планских антикоруупционих мера на заштити пословања компаније;
2. Континуирана едукација и размена искустава и добре праксе са менаџментом и запосленима компаније, посебно са организационим деловима у чијем је делокругу спровођење набавне делатности и продаја роба и услуга.

ГРИ 205-3 Потврђени случајеви корупције и предузете акције

Против запослених чијим су чињењем или нечињењем наступиле штетне последице по компанију, а у основи су били криминално-корупциони мотиви, надлежним руководиоцима су у 2022. години поднета 47 предлога за покретање дисциплинског или прекршајног поступка. Од наведених случајева, ни у једном није био у питању однос који се везује за корупцију у најужем смислу, односно који се дефинише као давање-примање мита. Током 2022. године од стране екстерних субјеката није покренут ниједан спорови против компаније или њених запослених у вези са корупцијом.

Поред тога, надлежним институцијама поднете су 144 кривичне пријаве, од којих се једна пријава односи на запосленог у компанији, а 143 кривичне пријаве на трећа лица.

Укупан број кривичних пријава (144) тиче се следећих кривичних дела:

- Крађа (40);
- Тешка крађа (39);
- Разбојништво (3);
- Ситна крађа, утаја или превара (52);
- Превара у обављању привредне делатности (3);
- Неовлашћена употреба туђег пословног имена и других посебних ознака робе или услуга; лажно представљање; неовлашћено организовање игара на срећу и могуће кривично дело преваре (4);
- Остала кривична дела (3).

Извршењем наведених кривичних дела наступиле су штетне последице по компанију у укупном финансијском износу од преко 34,5 милиона динара. Из компаније је због доказаних корупционо-криминалних активности отпуштено 17 запослених, од којих је једна особа на нивоу средњег руководиоца, док је 16 из категорије нуруководећег кадра (инжењери, техничари и радници).

Током 2022. године у 112 случајева је са пословним партнерима раскинут уговор или није обновљен већ постојећи уговор о пословној сарадњи због:

- непрофесионалног односа према уговором преузетим

обавезама, нереализације уговорних обавеза у предвиђеном року и некавалитетно извршених обавеза;

- неизвршења финансијских обавеза/ валутног дуга (угрожена потраживања) према компанији или зависним друштвима.

ГРИ 206: Процедуре везане за

антиконкурентско понашање

ГРИ 206-1 Укупан број правних поступака

због антиконкурентског и монополског

понашања, према исходу

У току 2022. године није било покренутих поступака, нити су вођени спорови против компаније због антиконкурентског и монополског понашања.

ГРИ 207: Порези

ГРИ 207-1 Приступ извршењу пореских обавеза

Порези су важан извор прихода и представљају централни фактор фискалне политике и макроекономске стабилности сваке државе. НИС, као једна од водећих компанија у региону, има у том погледу посебну друштвену одговорност. Одрживи развој не само да захтева усклађеност са прописима, него подразумева и постојање свести да НИС према својој функцији има кључну улогу у развоју и стварању вредности у окружењу у коме послује. Имајући у виду речено, у НИС-ове задатке обавља централизована пореска функција, која своје планове усаглашава са финансијским директором.

У компанији НИС порези су резултат пословних одлука, које су донете у циљу развоја пословања, узимајући у обзир економске и друштвене факторе. Пословање у компанији није подређено порески мотивисаним одлукама. С обзиром да послује и плаћа порезе у више јурисдикција, у којима се порески прописи и тумачења често мењају, НИС пажљиво прати промене пореских прописа, и по потреби прилагођава и унапређује своје пословање у циљу усклађености са законским одредбама.

Свака идентификована неусклађеност пословања са пореским прописима се отклања и предузимају се мере да се такав случај не понови у будућности.

Политика компаније у погледу трансферних цена има за циљ да на адекватан начин одрази расподелу профита између ентитета у НИС Групи, узимајући у обзир њихову економску улогу, функцију, средства и ризике. Трансакције између повезаних лица реализују се у складу са принципом „ван дохвата руке“, а у супротном се уносе адекватне корекције у пореском билансу.

ГРИ 207-2 Управљање порезима,

контрола и управљање ризицима

У складу са Кодексом корпоративног управљања НИС улаже велике напоре да своје пословање усклади са пореским прописима.

У организационој структури НИС-а постоји посебан организациони део, у чијој је искључивој надлежности управљање порезима НИС Групе. Његов основни задатак је да се стара да НИС послује у складу са пореским прописима и да са својим тимом, који се континуирано едукује, прати активности НИС-а. Пореска функција се редовно преиспитује и унапређује ангажовањем екстерних и интерних ресурса.

У процесу разматрања нових пројеката и улагања, као и код имплементације нових пословних решења, порески тим се благовремено укључује у намери да се у раној фази идентификују евентуални порески ризици и отклоне пре реализације.

Уколико постоје несигурности око исправног пореског третмана или комплексности предмета, НИС обезбеђује екстерни савет независних пореских консултаната. Избор консултаната врши се на основу њиховог знања, искуства и висине накнаде.

У циљу правилне примене релевантних прописа НИС се по потреби обраћа и државним органима за добијање стручних мишљења.

ГРИ 207-3 Ангажованост заинтересованих

страна и управљање пореским питањима

Колико је акционарима НИС-а значајно пословање у складу са пореским прописима, толико им је значајна и сарадња НИС-а са надлежним органима.

Компанија активно учествује у јавним расправама које се воде у вези са предложеним пореским прописима и користи прилику за директан дијалог са представницима пореских органа.

Са државним органима НИС сарађује транспарентно, пружајући сву неопходну подршку. Комуникација је конструктивна, базирана на прописима и стручним аргументима.

НИС се као члан привредних и индустријских удружења ангажује и у унапређењу пореског окружења, указује на изазове у пракси и предлаже решења, а све у циљу што јаснијег и прецизнијег дефинисања пореских прописа.

ГРИ 207-4 Извештавање по земљама

Према пореским прописима Републике Србије НИС нема обавезу подношења *СbС* извештаја, али за потребе матичне компаније прикупља извештаје чланица НИС Групе и исте благовремено доставља за конкретну пореску годину.

Преглед пореских обавеза за 2022. година дат је у табели испод*:

НИС а.д. Нови Сад	
Директни порези	23,2 mlrd.
Индиректни порези	204,3 mlrd.
Укупно	227,5 mlrd.
Зависна друшта у Србији	
Директни порези	1,8 mlrd.
Индиректни порези	2,3 mlrd.
Укупно	4,1 mlrd.
Зависна друшта ван Србије	
Директни порези	7,2 mlrd.
Индиректни порези	12,8 mlrd.
Укупно	20,0 mlrd.
НИС Група укупно	251,6 mlrd.

* износи приказани у РСД и без одложеног пореза

ГРИ 301: Коришћени материјали

ГРИ 301-1 Материјали који се користе

по тежини или запремини

Коришћени материјали			
Сировина/материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2021	2022
Сирова нафта – домаћа	t	808.958	793.126
Сирова нафта – увозна	t	2.800.596	3.339.800
Природни гас*	t	117.143	128.675
Геотермална вода**	m³	427.425	428.048
Сирова вода***	m³	45.065	63.724

*За производњу водоника

**Вода која је продата екстерним купцима

***Вода као сировина за производњу воде за пиће

Материјали који се користе у процесу производње потичу из необновљивих извора и налазе се у завршном производу, дериватима нафте, енергентима и води за пиће.

Због природе посла, у компанији се рециклирани материјали не користе као сировина за производњу.

Преглед сирове нафте – домаће и увозне, по врстама			
Сировина/материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2021	2022
Сирова нафта – Парафинска лака	t	497.791	495.280
Сирова нафта – Парафинска тешка	t	71.297	75.003
Сирова нафта – Нафтенска	t	239.870	222.843
Сирова нафта – РЕВ	t	108.177	990.502
Сирова нафта – Босна	t	1.205	911
Сирова нафта – Киркук	t	1.840.584	1.691.370
Сирова нафта – Novy Port	t	508.283	616.842
Сирова нафта – Темишвар	t	7.112	16.299
Сирова нафта – Иран тешка	t	267.378	8.847
Сирова нафта – Johan Sverdup	t	57.487	4.961
Сирова нафта – Crude oil blend	t	10.370	10.038
Сирова нафта – Azeri	t	0	30

Преглед полупроизвода			
Полупроизводи/ материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2021	2022
Пиролитички бензин	t	104.387	114.746
МТБЕ	t	7.407	4.603
Изобутан и газолин из Погона Елемир	t	1.105	1.055
Вакуум гасно уље (VGO) из увоза	t	29.581	91
Адитиви и полимер маса	t	1.231	729
Слоп (укључујући и деградиране производе)	t	71	144

полупроизводи приказани у табели су екстерни производи који су коришћени за прераду као и слоп (настао у процесима прераде и манипулације у рафинеријама).

ГРИ 301-2 Процент коришћених материјала који су рециклирани улазни материјали

Преглед материјала коришћеног за паковање			
Материјал	ЈМ	Утрошене количине	
		2021	2022
Папир и картон	t	116	127
Дрво	t	188	206
Пластика	t	727	807
Метална амбалажа	t	164	208

Материјали који се користе у процесу производње потичу из необновљивих извора и налазе се у завршном производу, дериватима нафте, енергентима и води за пиће.

Због природе посла, у компанији се као сировина за производњу не користе рециклирани материјали.

ГРИ 301-3 Процент продатих производа чији је амбалажни отпад прикупљен, по категоријама

НИС је као пунилац амбалаже и испоручилац који ставља амбалажу у промет, ангажовао оператера система управљања амбалажним отпадом који поседује дозволу за обављање ове делатности. Сав амбалажни отпад који је преузет и прикупљен у 2022. години поново је искоришћен, рециклиран или одложен у текућој години, а све у циљу испуњавања утврђених националних циљева за 2022. годину.

У оквиру компаније флашира се минерална вода и сокови у месту Јазак, и производе се различити брендови уља и мазива у Погону за производњу и логистику уља и мазива у Новом Саду.

Компанија је организовала сакупљање амбалажног отпада у брендираним посудама (папира и ПЕТ амбалаже, као и искоришћених лименки у свим већим објектима НИС-а, као и на станицама за снабдевање горивом).

Преглед амбалаже пласиране на тржиште Србије						
Материјал	ЈМ	Погон за производњу и логистику уља и мазива	2021		2022	
			Јазак	Погон за производњу и логистику уља и мазива	Јазак	Погон за производњу и логистику уља и мазива
Пластика	ПЕТ	t	419	27	479	19
	Друге врсте пластике		93	188	108	201
Метал	Гвожђе	t	0	164	0	208
Папир и картон	Папир и картон	t	67	49	81	46
Дрво	Палете	t	149	39	158	48

ГРИ 302: Управљање енергијом

ГРИ 302-1 Потрошња енергије унутар компаније

Преглед потрошње енергије											
Врста енергије	ЈМ	Утрошена количина		Утрошена количина, прерачунато у toe		Количина енергије према извору					
		2021	2022	2021	2022	Интерно произведено		Купљено од добављача		Продато	
						2021	2022	2021	2022	2021	2022
Природни и каптажни гас	m ³	279.516.176	232.828.789	222.571	187.820	401.050.084	373.131.353	170.126.883	169.163.087	13.678.897	4.897.770
Гориво за сопствену потрошњу (бензин, дизел)	t	4.470	4.169	4.697	4.382	4.470	4.169	0	0	0	0
Гориво за сопствену потрошњу (лож уље, рафинеријски гас, кокс, торч уље, оф гас)	t	348.452	415.738	164.363	222.783	348.452	415.738	0	0	0	0
ТНГ	t	275	237	289	249	93.870	109.232	11.845	2.386	105.735	111.381
Водена пара (приказано у пари високог притиска)	t	1.059.436	1.018.569,69	81.678	78.580	1.059.436	1.018.569,69	0	0	0	0
Електрична енергија набављена од добављача	MWh	348.980	393.590	30.007	33.843	0	0	348.980	393.590	0	0
Произведена електрична енергија	MWh	68.241	63.836	5.868	5.488	130.601	118.517	0	0	65.398	52.100
Топлотна енергија	MWh	8.858	8.055	762	693	0	0	8.858	8.055	0	0

Током 2022. године потрошња енергије била је већа од потрошње предвиђене бизнис-планом за 5,5 одсто, док је у односу на 2021. годину већа за 4,7 одсто – због повећаног обима прераде сирове нафте и промета нафтних деривата.

ГРИ 302-3 Енергетска ефикасност

Најбољи показатељ континуираног унапређења енергетске ефикасности у областима значајне потрошње енергије јесте индекс енергетске ефикасности (ЕИ - Energy Intensity index), који представља однос стварног и стандардног утрошка енергије. Стандардни утрошак енергије је пројекција потрошње у Компанији HSB Solomon Associates LLC (најраспрострањенија методологија упоредне анализе рафинерија нафте у свету, која покрива преко 85 одсто капацитета рафинеријске прераде у преко 70 земаља широм света).

Уколико се као референтна посматра 2012. година, у периоду 2012–2022. године остварено је укупно повећање енергетске ефикасности од 33 одсто.

Каптажни гас који се раније спаљивао на бакљи, сада се користи за производњу електричне и топлотне енергије на когенерационим постројењима, изграђеним у периоду од 2013. до 2016. године.

Удео произведене електричне енергије из когенерација у укупној потрошњи електричне енергије у компанији износи 16 одсто, а са производњом електричне енергије из противпритисног турбогенератора у Рефинерији нафте Панчево, као и осам фотонапонских електрана на крововима станица за снабдевање горивом сопствена производња електричне енергије у односу на укупну потрошњу електричне енергије у НИС-у током 2022. године износи 30 одсто.

У циљу компактности Извештаја у свим његовим деловима, део захтеваних података сходно ГРИ 302-3, обелодањен је у оквиру ГРИ 302-4.

ГРИ 302-4 Смањење потрошње енергије

Најзначајнији пројекти и мере који су реализовани или чија је реализација започета у 2022. години су:

- Рад резервног компресора за инструментални и погонски ваздух тако да се спречи рад електромотора у растерећеном режиму у sleep-моду;
- Смањење потрошње електричне енергије на GB5001;
- Уградња линије минималног протока рефлуксне пумпе на DA502;
- Реконструкција система за производњу водене паре на S2200;

- Оптимизација паровода 8”-SL-10363 и 10”-SL-10368 (JII_4486);
- Изоловање 26 комада сигурносних вентила у Блоку 9;
- Уградња анализатора продуката сагоревања у пећи ВА306;
- Уградња анализатора кисеоника и СО у пећи ВА305;
- Механичко чишћење цевне змије пећи ВА2101/2201/401/402/5301- „меком“ методом;
- Радови на санацији и изолацији на нафтним пољима Блока „Истраживање и производња“;
- Заустављање бушотина са ниском производњом нафте и гаса;
- Оптимизација рада качалки (укључујући балансирање);
- Уградња енергетски ефикаснијих трансформатора;
- Смањивање сопствене потрошње гаса на компресорима.

Реализацијом пројеката и мера дефинисаних програмом за повећање енергетске ефикасности (ППЕЕ) за 2022. годину, додатним мерама, а посебно challenge мерама спроведеним у току претходне године у Блоку „Прерада“ остварене су уштеде енергије од укупно 218 TJ.

Преглед планираних и остварених енергетских уштеда			
Енергент	Планиране уштеде у 2022. (GJ)	Остварене уштеде у 2022. (GJ)	Остварене уштеде у 2022. (%)
Електрична енергија	11.100	22.393	202
Топлотна енергија	40.011	116.880	292
Горива	96.621	78.497	81
Укупно	147.732	217.770	147

У НИС-у постоји дефинисана процедура усаглашавања и одобравања номинованих пројеката. Саставни део те процедуре је и пратећа документација, која обухвата обрачуне очекиваних уштеда за сваку номиновану меру. За обрачуне се користе резултати термотехничких прорачуна у складу са литературом (таблице, лабораторијске анализе, конверзиони фактори и друго) и добром инжењерском праксом. Улазни подаци су са билансних мерила потрошње, што представља фактичке податке о потрошњи. Исти принцип се користи и код мера у области електроенергетике.

ГРИ 302-5 Смањење енергетских потреба производа и услуга компаније

Компримовани природни гас (КПГ) је природни, тј. земни гас, који се сабија на притисак од 220 до 250 бара. Главни састојак је метан, који у поређењу са осталим дериватима има најмањи коефицијент емисије CO₂, па самим тим доприноси очувању животне средине. КПГ се користи као алтернативно гориво за све врсте возила, али и као енергент у индустрији. Основна предност овог деривата је у његовој енергетској, односно калоријској вредности, која је далеко већа него код осталих погонских горива, као и у октанском броју (као мерилу квалитета горива).

Овом деривату се даје предност и због чињенице да најмање загађује животну средину. Поред смањене емисије штетних гасова, КПГ не садржи сумпор, као ни токсичне адитиве органског олова или бензена.

Компанија у 2022. години има 5 активних малопродајних објеката за КПГ: ССГ „Нови Сад 10“, ССГ „Чачак 1“, ССГ „Блок 45 Нови Београд“, ССГ „Жарково 2“ у Београду и ССГ „Ледена стена“ у Нишу. КПГ постројење на гасном пољу Острово (пуштено у рад 2017. године) задовољава потребе велепродаје, односно индустријске потрошње. У 2023. години компанија не планира отварање нових КПГ пунионица у малопродаји.

ГРИ 303: Управљање водом

ГРИ 303-1 Интеракције са водом као заједничким ресурсом

Коришћење водних ресурса у компанији неопходно је и за процес производње нафте (upstream), за процес прераде нафте (downstream) и за друге потребе. Вода се користи у производно-технолошким процесима (производња паре, функционисање расхладних система), за противпожарну заштиту, хлађења резервоара и проверу водонепропусности, флаширање воде за пиће, као и за прање возила и опреме, заливање и санитарне потребе.

У времену када је вода све мање доступна, а њен квалитет све угроженији, НИС одговорно и рационално користи водне ресурсе. За потребе производње користи се вода из најмање осетљивих

водних ресурса, тј. површинских вода (84 одсто). Структура захваћене воде према пореклу следи тренд ранијих година, односно највећи део коришћене воде је из Дунава и канала Дунав–Тиса–Дунав (чак 84 одсто), из јавних водовода и бунара – 9 одсто и 7 одсто (подземне воде). Наведена структура упућује на одговоран однос према водним ресурсима, пошто се користи вода најмање осетљивог ресурса. Дунав, као природни водоток, и канал Дунав–Тиса–Дунав су водотоци високог протицаја, чије захватање за потребе компаније не угрожава њихове потенцијале, обзиром да је значајно испод 5 одсто њиховог просечног годишњег протицаја. У НИС-у се велика пажња поклања пречишћавању отпадних вода, посебно имајући у виду да се из једног броја објеката пречишћена отпадна вода испушта у водотоке. Такође, пречишћавањем отпадних вода до захтеваног квалитета, у складу са законском регулативом, штитимо и системе јавне канализације и крајње реципијенте. Отпадне воде у компанији деле се на: технолошке отпадне воде, атмосферске отпадне воде и санитарне.

Зауљене отпадне воде које настају током радних активности у НИС-у и зауљене атмосферске воде представљају реалан ризик по реципијенте (водоток, јавна канализација, лагуна, упојне јаме), због чега пролазе одговарајући третман и испуштају се искључиво као пречишћене отпадне воде. Компанија поседује укупно 408 постројења за пречишћавање отпадних вода и сваке године врши уградњу нових и замену/реконструкцију постојећих сепаратора, за које се процени да је потребно.

Технологија пречишћавања и избор постројења зависи од врсте и концентрације загађујућих материја, количине, динамике настајања и испуштања отпадних вода, реципијента/пријемника. Пречишћавање отпадних вода у компанији врши се на постројењима за пречишћавање отпадних вода, сепараторима и таложницима, биолошким пречистачима.

У циљу провере квалитета пречишћених отпадних вода, као и ефикасности процеса пречишћавања, у складу са важећим законским прописима, врши се редован мониторинг свих емитера, укључујући подземне воде, чиме се контролише утицај радних активности НИС-а на подземне воде и земљиште. Поред тога, редовно се врши контрола исправности објеката за пречишћавање (у смислу функционалности и непропусности), обавезна је пријава акцидентата, исходавање водних аката,

плаћање накнада и такси.

Један од циљева којима компанија тежи је константно смањење удела свеже воде у укупној количини воде која се користи. У Рафинерији нафте Панчево, захваљујући поврату кондензата, врши се рециркулација воде, чиме се постиже ефекат уштеде захваћене свеже воде од око 20 одсто. У ПитНиГ–у се такође врши рециркулација воде на Аминском постројењу (ефекат уштеде износи 1 одсто).

Утицај индустријских активности на водна тела је једно од значајних питања. Компанија НИС сарађује са надлежним државним органима из области управљања вода, као и са другим локалним и државним институцијама. Редовно се достављају подаци у локални и национални регистар извора загађивања о квалитету отпадних вода које се испуштају након третмана.

ГРИ 303-2 Управљање утицајима испуштених вода

У НИС–у све отпадне воде пролазе одговарајући третман и испуштају се искључиво пречишћене отпадне воде. Начин пречишћавања отпадних вода је одређен захтеваним квалитетом који отпадна вода треба да испуни пре испуштања у крајњи реципијент.

Пречишћавањем отпадних вода обезбеђује се смањење концентрације загађујућих материја у отпадним водама које се испуштају у реципијент/пријемник до прописаног квалитета, односно до задовољења законом прописаних ГВЕ загађујућих материја. Квалитет отпадне воде која се може испустити у реципијент/пријемник мора бити у складу са законским и подзаконским актима и одговарајућим дозволама, а дефинише се у складу са врстом реципијента и активности која се врши на локацији.

Технологија пречишћавања и избор постројења зависи од врсте и концентрације загађујућих материја, количине, динамике настајања и испуштања отпадне воде, реципијента/пријемника. У компанији пречишћавање се врши на постројењима за пречишћавање отпадних вода, сепараторима и таложницима, биолошким пречистачима.

Провера ефикасности уређаја и квалитета пречишћених отпадних вода је у компанији дефинисана интерним нормативно-методолошким документима.

ГРИ 303-3 Захватање воде

Укупна количина захваћене воде према водозахвату				
Врста водозахватаа	Јединица мере	2022	2021	
Површинске воде, укључујући реке, језера и канале	m ³	4.069.837	3.437.896	
Подземне воде		353.001	354.324	
Кишница		0	0	
Вода из друге организације (Јавни водовод)		440.533	419.334	
УКУПНА КОЛИЧИНА ЗАХВАЋЕНЕ ВОДЕ *	m³	4.863.371	4.211.554	
Слојна вода **		4.523.096	4.404.528	

*Све захваћене воде у НИС–у се могу сматрати слатком водом (Freshwater (≤1,000 mg/L Total Dissolved Solids)).

**Слојна вода, издвојена из сирове нафте при црпљењу нафте и гаса и извођењу рударских радова у бушотинама, пречишћава се (издвајају се угљоводоници, суспендоване и растворене материје) и утискује на одређену дубину у непроизводне бушотине (изабране бушотине ван функције), без могућности да утиче на квалитет подземних вода.

За потребе Рафинерије нафте Панчево количина захваћене дунавске воде повећана је у односу на претходну годину за 22 одсто. Захватање на нивоу од 115 l/s представља тек 0,0022 одсто просечног годишњег протицаја Дунава.

За потребе складишта нафтних деривата у Новом Саду користи се вода захваћена из канала ДТД. Захватање воде из канала ДТД је 9 l/s, односно 0,015 одсто протицаја канала ДТД код Новог Сада.

ГРИ 303-4 Испуштене воде

Укупна количина испуштене воде према реципијенту и третману				
Реципијент	Јединица мере	2022	2021	Врста третмана отпадне воде
Водоток	m ³	470.284	401.698	физички
		10.797	7.538	физичко-хемијско-биолошки
		0	0	без третмана
Укупно водоток	m ³	1.509.478	1.552.191	Екстерно постројење за пречишћавање отпадних вода (Физичко-хемијски) – ФОВ – фабрика за обраду вода у „ХИП Петрохемија“ Панчево пречишћава отпадне заулене воде из РНП
		1.990.560	1.961.427	
		373.670	297.673	физички
Јавна канализација	m ³	0	0	физичко-хемијско-биолошки
		39.003	34.672	без третмана (Пословни центри)
		0	0	Екстерно постројење за пречишћавање отпадних вода (Физичко-хемијски)
Укупно јавна канализација:	m ³	412.673	332.345	
Друго (упојна јама, лагуна, сабирна јама)	m ³	84.114	34.951	физички
		3.750	3.500	физичко-хемијски-биолошки
		0	0	без третмана
Укупно друго:	m ³	87.864	38.451	
УКУПНА КОЛИЧИНА ИСПУШТЕНЕ ВОДЕ:	m³	2.491.096	2.332.223	

Компанија не испушта пречишћену отпадну воду у водна тела, у којима би могла да утиче на биодиверзитет. На основу исходованих водних аката, нема сазнања да су водна тела у која се испуштају пречишћене отпадне воде сврстана у водна тела са посебним статусом заштите и вредношћу биодиверзитета.

ГРИ 303-5 Потрошња воде

		2022	2021
Потрошња НИС	воде	2.372.275	1.879.331
Потрошња РЕФ	воде	2.088.973	1.430.275

У НИС-у је највећа потрошња воде у Рафинерији нафте Панчево, где се користи у производним процесима за хлађење, производњу водене паре и допуну противпожарних система. Вода се захвата из Дунава, што је у складу са важећом водном дозволом. Коришћењем воде из Дунава се не угрожава његов потенцијал, јер количина захваћене воде износи 0,0022 одсто просечног годишњег протицаја Дунава.

Једна од пратећих делатности НИС-а је флаширање пијаће воде из извора Јазак.

Преостала количина воде у компанији се користи у процесима бушења, за хлађење резервоара и за противпожарне системе.

ГРИ 304: Биодиверзитет

ГРИ 304-1 Локација и величина земљишта у поседу, закупљеног, којим се управља, или које је до заштићених простора и простора са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора

Преглед заштићених локација у близини пословања Компаније			
Врста заштићеног природног добра	Назив заштићеног природног добра	Назив објекта НИС-а у близини	Статус објекта НИС-а у 2022. години
Специјални резерват природе	Делиблатска пешчара	ХТС Девојачки бунар Db - 1/Н	ван функције
	Делиблатска пешчара	СГС Тилва	ван функције
	Језеро Окањ	Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Елемир	у функцији
	Језеро Окањ	Бушотина Ели1-	ван функције
	Пашњаци велике дропље	СМС Мокрин запад и КС2-Мокрин запад	у функцији
	Ковиљско-петроварадински Рит	ССГ Нови Сад 6	ван функције
Парк природе	Језеро Палић	ХТС Палић (1 Рј - 1/Н, Рј - 2/Н)	у функцији
	Језеро Палић	Пћ24-	у функцији
Споменик природе	Шума Јунаковић	ХТС Пригревица – Бања Јунаковић (Рb - 1/Н)	у функцији
	Жупанијски парк – градска башта у Зрењанину	ССГ Зрењанин 1	у функцији
Национални парк	Ђердап	ССГ Доњи Милановац	у функцији

ГРИ 304-2 Опис значајних утицаја активности, производа и услуга на биодиверзитет у заштићеним просторима и просторима са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора

Дугорочан и одржив развој једног друштва није могућ без поштовања и очувања биодиверзитета. Претња за биолошке врсте и екосистеме већа је него икада пре, те је потребно уложити додатне напоре за очување постојећег и ревитализацију угроженог биодиверзитета. НИС, као друштвено одговорна компанија, посебну пажњу посвећује заштити животне средине. У складу са таквим стратешким опредељењем све активности компаније изводе се у складу са важећим законским прописима и дозволама надлежних органа. Такође, компанија није имала негативан утицај у заштићеним подручјима или подручјима са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених подручја.

НИС је током 2022. године изводио истражне радове, експлоатацију нафте, гаса и термалних вода, као и вршио продају деривата на 7 локација у близини заштићених природних добара – националног парка Ђердап, специјалних резервата природе (језера Окањ, Пашњака велике дропље код Мокрина), парка природе Палић, споменика природе (шуме Јунаковић и градске баште у Зрењанину), стриктно поштујући услове надлежних институција (Завода за заштиту природе Србије и Покрајинског завода за заштиту природе).

Током 2022. године исходована су Решења о условима заштите природе за потребе израде пројеката примењених хидрогеолошких истраживања на подручју града Врбаса, за потребе експлоатације нафте и гаса на експлоатационим пољима Турија север и Честерег, за потребе извођења додатних истражних радова у бушотини Во-007 (Бока) и испитивања бушотина Палић (Рс-004Х, Рс-044, Рсз -001Х).

Такође, исходовано је Решење о условима заштите природе за потребе бушења и испитивања бушотина Иђош (Is-030 и Is-031), за проширење експлоатационог поља Горњи Брег.

ГРИ 304-3 Станишта која су заштићена или обновљена

У 2022. години није се вршила санација примарних исплачних јама. До сада је санирано укупно 215 примарних исплачних јама

и два упојна базена, а земљиште је враћено првобитној намени. Једна од највећих и најзначајнијих санација (по обиму улагања и количини збринутог отпада) извршена је у Кикинди (санација упојног базена). Укупна површина рекултивисаног земљишта износи преко 16 ha (160.016 m²). Санацију земљишта спроводе екстерно ангажовани извођачи радова који су специјализовани за ову врсту активности.

ГРИ 304-4 Укупан број природних врста са IUCN црвене листе чија се станишта налазе у околини локација на којима компанија послује, по нивоу угрожености

Међународна унија за заштиту природе (International Union for Conservation of Nature - IUCN) формирала је Црвену листу угрожених врста на глобалном нивоу (The IUCN Red List of Threatened Species), на којој се тренутно налази више од 150.300 врста, од којих више од 42.100 прети изумирање (41 одсто водоземаца, 37 одсто ајкула и ража, 36 одсто корала који граде гребене, 34 одсто четинара, 27 одсто сисара и 13 одсто птица).

У ретке, угрожене и заштићене животиње у Србији спадају: Аполонов лептир (Parnassius apollo), Липљан (Thymallus thymallus), Степски соко (Falco cherrug), Црни даждевњак (Salamandra atra), Велики тетреб (Tetrao urogallus), Белоглави суп (Gyps fulvus), Орао крсташ (Aquila heliaca), а неке од заштићених биљака су: Панчићева оморика (Picea omorika), Степски божур (Paeonia tenuifolia), Жути локвањ (Nuphar lutea), Росуља (Drosera) итд.

Област заштите природе (заштита и очување природе, биолошка, геолошка и предеона разноврсност) нормативно је регулисана Законом о заштити природе и другим законским и подзаконским актима који се непосредно или посредно односе на природу и природна добра. Унапређењу и усклађивању заштите природе доприноси и примена одредби и принципа међународних конвенција, чији је наша земља потписник.

Према подацима о природним врстама са IUCN црвене листе, у близини Мокрина, на „Пашњацима велике дропље” налази се станиште строго заштићене врсте птица – Велике дропље (Otis tarda), у чијој околини компанија послује.

НИС пре извођења активности прибавља код надлежних органа услове за заштиту природе, у којима су наведене мере заштите за њихово очување, које доследно поштује.

ГРИ 305: Емисије у ваздух

ГРИ 305-1 Директне емисије гасова са ефектом стаклене баште (Опсег 1)

За постројења која су предвиђена да учествују у ЕУ ЕТS, у складу са методологијом дефинисаном Уредбом о мониторингу и извештавању о емисијама гасова са ефектом стаклене баште 2066/2018 ЕС (Рафинерија нафте Панчево, Погон за припрему нафте и гаса у Елемиру и Енергана на складишту нафтних деривата Нови Сад) извршен је прорачун емисија за 2022. годину у износу од 1.180.004,31 t CO₂. У односу на 2021. годину емисије су повећане за 8,05 одсто, јер је током 2022. године значајно повећан обим прераде нафте у Рафинерији нафте Панчево. У калкулацију су укључени CO₂, CH₄, N₂O, HFC-и, PFC-и, SF₆, NF₃.

У циљу припреме за будуће обавезе у области управљања емисијама гасова са ефектом стаклене баште (GHG), израђен је прорачун емисија гасова са ефектом стаклене баште „Carbon footprint“. Директне емисије CO₂ (Опсег 1) у 2022. години износе 1.478.927,1 t CO₂eq.

Настављено је са ЕОР пројектом утискивања CO₂, издвојеног на Аминском постројењу у Погону за припрему нафте и гаса у Елемиру у лежиште Русанда, ради одржавања лежишног притиска и повећања производње. У 2022. години укупно је утиснуто 78.666.416 m³ CO₂.

ГРИ 305-2 Индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште од коришћења енергије (Опсег 2)

НИС за реализацију својих пословних активности користи електричну и топлотну енергију набављену од добављача. Према GHG Протоколу (GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard), ове емисије гасова са ефектом стаклене баште приказују се као индиректне у оквиру извештавања за Опсег 2, с обзиром да је извор истих у власништву друге компаније. У калкулацију су укључени CO₂, CH₄, N₂O.

У 2022. години емисије гасова са ефектом стаклене баште од увезене електричне и топлотне енергије која се користила у компанији и зависним друштвима у Републици Србији (Опсег 2) износиле су 314.220,7 t CO₂eq. Повећање индиректних емисија,

у поређењу са 2021. годином, је последица повећање потрошње екстерно набављене електричне енергије у 2022. години.

ГРИ 305-3 Остале индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште (Опсег 3)

Опсег 3 емисија GHG, према GHG Протоколу, обухвата остале индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште, које су у највећој мери последица употребе производа компаније.

У оквиру „Carbon footprinta“ НИС-а за Опсег 3 приказане су емисије за: Категорију 1 - набављена роба и услуге, Категорија 2 - средства за производњу (челик, цемент) и Категорија 11 - коришћење продатих производа Компаније у износу од 9.589.010 t CO₂ekv.

За 2022. годину је по први пут извршен прорачун емисија GHG за Опсег 3. Разматра се проширење прорачуна и на друге категорије у наредном периоду.

Категорија	у хиљ. t CO ₂ екв
Набављена роба и услуге (категорија 1)	733,72
Средства за производњу (основна средства) (категорија 2)	17,68
Коришћење продатих производа (категорија 11)	8.837,60
Укупно - остале индиректне емисије GHG	9.589,01

305-4 Интезитет емисија гасова са ефектом стаклене баште

кг CO₂Е за Опсег 1 / т производње одн. прераде нафте

	2021	2022
Upstream	285,2	266,1
Прерада	284,8	274,9

С обзиром да Република Србија за сада нема законску регулативу за квантификацију емисија GHG (мониторинг и извештавање), у циљу усклађивања са захтевима индикатора (ГРИ Стандардом) приказани су интензитети за активности у НИС-у које имају највеће емисије GHG и утицај на „Carbon footprint“ компаније. Активности које доводе до емисије GHG опсега 1 (директне емисије) идентификоване су у Блоку „Истраживање и производња“

(Upstream) и Рафинерији нафте Панчево (Прерада).

Угљенични интензитет је у 2022. години смањен у односу на претходну 2021. годину у области Upstream-а, захваљујући мањој потрошњи гаса на котловима, компресорима и когенерацијама. Исти тренд је забележен и у Преради, без обзира на ограничења у коришћењу природног гаса (осим тога, овом смањењу је допринело и повећање обима прераде нафте у 2022. години).

ГРИ 305-5 Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште

У компанији су интерно дефинисани циљеви за смањење емисија GHG, као и базна година у оквиру Стратегије заштите животне средине до 2030. године, али званично још нису усвојени из разлога недостајућих стратешких докумената Републике Србије: Интегрисани национални план за енергетику и климу (ИНКЕП), Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2040. са пројекцијама до 2050. године, Програм остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије, Стратегија нискоугљеничног развоја Републике Србије и друго. На основу ових докумената дефинисаће се подзаконска акта која ближе дефинишу обавезе учесника на енергетском тржишту Републике Србије. Нису усвојена ни документа која утврђују како се врши мониторинг и извештава о емисијама GHG.

С обзиром да је мониторинг интензитета емисија GHG основ за праћење њиховог смањења или повећања, као и утицаја пројеката компаније, чији је циљ смањење емисија GHG (пројекти ЕЕ, обновљиви извори), након усвајања законске регулативе РС о управљању емисијама GHG (базна година и циљеви), односно након усвајања базне године и циљева смањења GHG на нивоу компаније, биће успостављен систем за праћење реализације мера за смањење емисија GHG и њихов утицај на „Carbon footprint“ компаније.

НИС ће наставити да реализује пројекте, усмерене ка смањењу емисија са ефектом стаклене баште (GHG), првенствено у области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Када се стекну услови компанија ће почети да извештава о смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште у односу на циљеве које усвоји.

ГРИ 305-6 Емисије супстанци које оштећују озонски омотач

У компанији се не врши производња, увоз или извоз супстанци које осиромашују озонски омотач.

ГРИ 305-7 NOx, SOx, и друге значајне емисије гасова у ваздух по врсти и тежини

Количине емитованих загађујућих материја у ваздух (t/g)	2021	2022
Емисија SO₂	262	179
Емисија NOx	878	994
Емисија прашкастих материја (ПМ)	59	32

Укупне емисије загађујућих материја у ваздух (SO₂, NOx и прашкасте материје) су у 2022. години на истом нивоу као претходне 2021. године.

Смањене количине емитованих загађујућих материја у ваздух (SO₂ и ПМ) у Рафинерији нафте Панчево у 2022. години у односу на 2021. годину, превасходно су резултат имплементације месечног плана потрошње горива који предвиђа смањење коришћења лож уља као горива на S2100- као и на котловима Енергане, тј. супституцију течних горива природним гасом.

Исто је било примењено пре свега на великим постројењима за сагоревање који улазе у НЕРП (Атомсферска дестилација II S-2100 и котлови Енергане BF-9601, BF-9602 и BF-9501), у циљу поштовања годишње квоте емисије SO₂, NO₂ и укупних ПМ прописане НЕРП-ом, што је потврђено приликом свих појединачних мерења, као и на основу података континуалног мониторинга РНП СЕМС.

Осим тога, смањене количине емитованих ПМ у ваздух у 2022. години у односу на 2021. годину резултат су изведених техничко-технолошких мера на постројењу S2300- на комплексу FCC, где је извршена санација оштећене облоге у циклонима регенератора DC2302-, а у систем је уграђен катализатор са високим степеном отпорности на хабање.

Повећање емисије NO₂ може се објаснити кратким периодима коришћења лож уља и примарног бензина у котловима Енергане, геополитичком ситуацијом, наметнутим уштедама природног гаса и повећањем прераде сирове нафте.

ГРИ 306: Управљање отпадом**ГРИ 306-3 Генерисани отпад**

Преглед генерисаног и збринутог отпада у тонама		
Карактер отпада	Генерисано отпада у 2022. години	Збринутото отпада у 2022. години
Опасан	7.114	7.320
Неопасан	5.121	5.116
Укупно	12.235	12.436

Преглед збринутог отпада по врсти у тонама		
Врста збрињавања	2022	
	Неопасан	Опасан
Одлагање на депонију	73	0
Рециклажа	4.623	53
Регенерација	42	602
Складиштење	72	4
Солидификација	159	3.585
Су-спаљивање	28	2.872
Третман мешаног комуналног отпада	119	0
Извоз - Обнављање компонената катализатора	0	203

Помоћу Апликације за евиденцију отпада редовно се прате генерисане и збринуте количине отпада, и врше се интерна и екстерна извештавања. Преко Националног регистра извора загађивања Агенције за заштиту животне средине редовно се прелиминарно обавештава о кретањима опасног отпада, а за 2022. годину достављене су информације о укупној количини генерисаног и збринутог отпада.

Сходно свим законским одредбама које се односе на управљање отпадом, компанија је на реализацији збрињавања отпада ангажовала 40 оператера са дозволама за управљање отпадом, издатим од стране надлежних органа Републике Србије.

У 2022. години, од опасног отпада највише је генерисано муљева, талога и зауљеног отпада који су настали одржавањем и чишћењем резервоара и сепаратора, као и чишћењем уљне канализације (78 одсто), док од укупно генерисаних количина неопасног отпада метални отпад чини 86 одсто.

Различите врсте отпада захтевају различите методе третмана. Највише неопасног отпада (првенствено метали и амбалажни отпад) предато је на рециклажу, док је опасан отпад (муљеви, талози и зауљени отпад), у зависности од концентрације угљоводоника, предаван на суспаљивање или солидификацију.

Количина отпада произведеног приликом бушења и стратегије за његово збрињавање

У току 2022. године, у оквиру редовних активности на изради нових нафтних бушотина, избушено је укупно 44 бушотина и генерисано око 46.500 t отпадних исплачних материјала који су збринуте одмах по генерисању, што је за 15,4 одсто више него 2021.

године, када је генерисано 39.400 t отпадних исплачних материјала. Сав отпад који је генерисан у току бушења одмах је сакупљен и одложен на Депонију отпадне исплаке Ново Милошево.

Сва постројења која су коришћена за бушење током 2022. године опремљена су металним базенима за сакупљање исплаке који се монтирају на површини, тј. у потпуности су из употребе избачени бетонски базени који се укопавају у земљу. Све локације се током извођења радова покривају PVC фолијом, што спречава било какву контаминацију земљишта, чак и у акцидентним ситуацијама.

У току 2022. године вршено је бушење по једне бушотине на територији Румуније и Босне и Херцеговине. Отпадну исплаку са ових бушотина збринули су овлашћени оператери.

ГРИ 401: Практике запошљавања**ГРИ 401-1 Укупан број и кретање броја****запослених по старосној групи, полу и региону**

Преглед кретања броја запослених						
Организациони део	Директно	31.12.2021		31.12.2022		
		Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
Блок Истраживање и производња	1.081	0	1.081	1.085	0	1.085
Дивизија „Downstream”	2.508	0	2.508	2.527	0	2.527
Блок Прерада	956	0	956	972	0	972
Блок Промет	1.331	0	1.331	1.365	0	1.365
Дирекција Енергетика	36	0	36	41	0	41
Остатак дивизије „Downstream“	185	0	185	149	0	149
НИС - стручне службе	1.446	0	1.446	1.577	0	1.577
Представништва и огранци	3	0	3	4	0	4
Нафтагас - Нафтни сервис	1.784	0	1.784	2.191	0	2.191
Нафтагас - Технички сервис	385	0	385	441	0	441
Нафтагас - Транспорт	369	0	369	2	0	2
НИС Петрол	2.928	0	2.928	3.097	0	3.097
НТЦ НИС Нафтагас	369	0	369	386	0	386
Укупно:	10.873	0	10.873	11.310	0	11.310

Преглед квалификационе структуре запослених према врсти уговора													
Година		ДР	МР	ВС	ВШ	СС	НС	ВК	КВ	ПК	НК	Укупно	
2021	НИС а.д. Нови Сад	Директно	12	591	1.739	345	1.550	5	127	668	1	0	5.038
		Лизинг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	Директно	4	179	648	353	2.644	47	205	1.751	3	1	5.835
		Лизинг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Укупно		16	770	2.387	698	4.194	52	332	2.419	4	1	10.873
2022	НИС а.д. Нови Сад	Директно	10	655	1.769	340	1.608	2	118	690	1	0	5.193
		Лизинг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	Директно	3	201	672	369	2.790	44	194	1.840	3	1	6.117
		Лизинг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Укупно		13	856	2.441	709	4.398	46	312	2.530	4	1	11.310

Преглед полне структуре запослених према врсти уговора					
Година		Мушкарци	Жене	Укупно	
2021	НИС а.д. Нови Сад	Директно	3.610	1.428	5.038
		Лизинг	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	Директно	4.194	1.641	5.835
		Лизинг	0	0	0
Укупно		7.804	3.069	10.873	
2022	НИС а.д. Нови Сад	Директно	3.727	1.466	5.193
		Лизинг	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	Директно	4.361	1.756	6.117
		Лизинг	0	0	0
Укупно		8.088	3.222	11.310	

Однос менаџмента и запослених					
Година		Менаџмент		Запослени	
Број менаџера	% учешћа у укупном броју менаџера	Број запослених	% учешћа у укупном броју запослених		
2021	Мушкарци	218	69,87%	7.586	72,52%
	Жене	94	30,13%	2.975	27,48%
	Укупно	312	100,00%	10.561	100,00%
2022	Мушкарци	266	70,74%	7.822	71,54%
	Жене	110	29,26%	3.112	28,46%
	Укупно	376	100,00%	10.934	100,00%

*У категорију менаџера су укључени: топ менаџмент, виши менаџмент и средњи менаџмент.

Преглед старосне структуре запослених								
Година		до 20	20-29	30-39	40-49	50-59	преко 60	Укупно
2021	НИС а.д. Нови Сад	3	533	1.435	1.542	1.227	298	5.038
	Зависна друштва у земљи	52	1.327	1.970	1.431	861	194	5.835
	Укупно	55	1.860	3.405	2.973	2.088	727	10.873
2022	НИС а.д. Нови Сад	8	570	1.449	1.559	1.285	322	5.193
	Зависна друштва у земљи	63	1.354	2.043	1.500	948	209	6.117
	Укупно	71	1.924	3.492	3.059	2.233	531	11.310

*Представништва и огранци, зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели.

Флукуација запослених	Мушкарци		Жене		Укупно	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Пријем у радни однос	737	1.081	417	615	1.154	1.696
Прекид радног односа	872	792	414	464	1.286	1.256
Укупно	1.609	1.873	831	1.079	2.440	2.952

*Подаци за зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели.

**Однос новозапослених и броја запослених на почетку посматраног периода износи 8,18%.

***Однос запослених који су напустили компанију и броја запослених на почетку периода износи 4,46%.

Флукуација запослених	До 19		20-29		30-39		40-49		50-59		од 60		Укупно	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Пријем у радни однос	59	86	504	702	315	466	201	289	57	136	18	17	1.154	1.696
Прекид радног односа	13	23	362	377	343	365	251	223	137	126	180	142	1.286	1.256
Укупно	72	109	866	1.079	658	831	452	512	194	262	198	159	2.440	2.952

*Подаци за зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели.

ГРИ 401-2 Бенефиције осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене са уговором на одређено време

Права запослених гарантована су колективним уговорима и другим интерним актима компаније, и у том смислу не постоје разлике између бенефиција које су осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене који су ангажовани на одређено време.

НИС својим запосленима обезбеђује висок степен социјалне заштите, који је регулисан колективним уговором и интерним актима, а који је виши од одредби прописаних законом. Погодности које су прописане колективним уговором и интерним актима су:

- Посебна заштита за оболеле запослене и за запослене са инвалидитетом;
- Превентивни опоравак запослених који раде на пословима са повећаним ризиком и осталих запослених у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидности;
- Солидарна помоћ;
- Плаћање трошкова лечења и рефундација трошкова сахране запосленог и/или чланова уже породице;
- Једнократна помоћ за рођење трећег и сваког наредног детета;
- Једнократна помоћ породици за случај смрти запосленог;
- Накнада штете коју су запослени претрпели због уништења или оштећења стамбених објеката, услед елементарних непогода и других ванредних догађаја;
- Стипендије током редовног школовања за децу погинулих и умрлих радника;
- Колективно осигурање свих запослених у случају смрти услед незгоде и смрти услед болести;
- Добровољно пензијско осигурање* и јубиларне награде запосленима за 30 ,20 ,10 и 40 година непрекидног рада у компанији;
- Бенефит рада од куће више од 2 радна дана месечно, за запослене који припадају некој од 12 осетљивих категорија, на основу Одлуке о осетљивим категоријама.

*Послодавац је исплаћивао добровољно пензијско осигурање само запосленима на неодређено време по пензијском плану.

ГРИ 401-3 Повратак на посао и стопа задржавања запослених након коришћења породилског одсуства, према полу

Динамика одлазака и повратака са породилског одсуства у 2022. години								
Организациони део	Запослени који су започели одсуство у 2020. години	Запослени који су се вратили са одсуства започетог у 2020. години	Запослени који су започели одсуство у 2021. години	Запослени који су се вратили са одсуства започетог у 2021. години	Запослени који су се вратили на рад након завршетка одсуства до 31.12.2020. и 31.12.2021.	Преостали очекивани број запослених за повратак са одсуства у 2022. и 2023. години	Напустили компанију за мање од годину дана након повратка са породилског одсуства	Запослени који су се вратили на рад након завршетка одсуства, а у радном односу у Компанији су и након 12 месеци од завршетка одсуства
НИС а.д. Нови Сад	181	133	196	179	238	340	67	123
Лизинг	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно	181	133	196	179	238	340	67	123

*Представништва и огранци, зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказана у табели.

**Укупно 67 породиља је по истеку породилског одсуства, а у периоду краћем од година дана напустило компанију, у односу на 269 породиља које су се вратиле на рад.

***Укупно 123 породиље су у у радном односу у компанији дуже од годину дана по истеку породилског одсуства, у односу на 269 породиља које су се вратиле на рад.

****Вредност индикатора повратак на посао је 79%, а вредност индикатора задржавање на послу је 46%.

После доношења закона којим се ограничавају примања породиља, компанија НИС је 2018. године донела интерну одредбу, према којој се трудницама исплаћује износ за породилско одсуство до њихове пуне месечне зараде, односно максимално до петоструке зараде на државном нивоу.

ГРИ 402: Однос према запосленима**ГРИ 402-1 Минимални отказни рок(ови) у вези са значајним пословним променама укључујући и податак да ли је он дефинисан колективним уговором**

У случају потребе премештаја запосленог на друге послове или промене других битних елемената Уговора о раду запосленог, компанија је у обавези да у складу са Законом о раду запосленом достави понуду за закључење анекса Уговора о раду, са роком за изјашњавање о понуди који износи осам радних дана од дана пријема понуде. Понуда објашњава и образлаже разлоге за премештај запосленог и елементе Уговора о раду који се мењају.

У случају губитка способности за рад на позицији са повећаним ризиком, запослени се распоређује на одговарајуће друге послове, уз задржавање претходне зараде током 6 месеци од дана премештаја.

ГРИ 403: Безбедност и здравље на раду**ГРИ 403-1 Систем управљања безбедношћу и здрављем на раду**

Имплементирани систем управљања безбедношћу и здрављем на раду одржава се и унапређује у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 45001:2018 Системи менаџмента безбедношћу и здрављем на раду — Захтеви са упутством за коришћење. НИС је сертификован у складу са SRPS ISO 45001 од 2020. године.

Стандарди компаније и постојећа пракса у области безбедности и здравља на раду превазилазе постојеће законске обавезе, како би се обезбедило ефикасно управљање ризицима. Ради безбедности ангажованих извођача, од њих се захтева строго поштовање стандарда компаније.

Права, обавезе и одговорности у сегменту безбедности и здравља на раду запослених НИС-а уређена су: Уговором о раду, Колективним уговором НИС-а, Законом о безбедности и здрављу на раду, Законом о раду, интерним Стандардом „Опште одредбе и структура управљања HSE“, као и другим нормативно-методолошким документима.

НИС је формирао Функцију за HSE, као функцију подршке, која се бави методологијом, развојем савремених алата за управљање

ризицима, као и имплементацијом захтева из области БЗР. У оквиру организационих делова компаније (Блоковима) такође су формиран Сектори за HSE. За све ОД одговарајућим актом именована су лица за безбедност и здравље на раду из Функције за HSE или Сектора за HSE.

Консултовање и учешће запослених је саставни елемент система управљања БЗР у НИС-у. У компанији се активности организују на начин, да се омогући активно учешће и консултације запослених и њихових представника у процесима организације, процене, планирања и примене активности функционисања HSE система.

Како се запослени не би одвајали од обављања својих радних обавеза без преке потребе, све консултације са представницима запослених спроводе се периодично или по потреби, уз узимање у обзир специфичности процеса њиховог рада.

Области, у које се запослени и њихови представници укључују:

- Дефинисање потреба и очекивања заинтересованих страна;
- Имплементација HSE Политике;
- Идентификација опасности и оцењивање ризика и прилика;
- Успостављање HSE циљева и планирање њиховог остваривања;
- Спровођење оперативне контроле независно или заједно са представницима руководства;
- Праћење стања услова рада;
- Утврђивање захтева за компетентност, потреба за обукама, обуке и вредновање обуке;
- Праћење извршавање обавеза извођача у делу поштовања стандарда, правила и упутстава НИС-а у области БЗР;
- Благовремено извештавање руководиоца о догађајима;
- Правилна употреба колективне и појединачне заштитне опреме од стране запослених и извођача;
- Учешће у раду комисија (као представник запослених);
- Учешће у организацији пружања прве помоћи.

Крајем 2018. и почетком 2019. године урађена је анализа HSE догађаја у НИС-у, спроведене су комуникационе сесије са топ менаџментом компаније и представницима „Гаспром њефт“-а. Одлучено је да се у компанији и зависним друштвима имплементира пројекат Каркас који представља свеобухватан систем којим се елиминише ризик настанка нежељених HSE догађаја.

Штит безбедности – Каркас подразумева формирање ефикасних и функционалних баријера у више области (елемената), у циљу спречавања ризика који доводе до катастрофалних последица као што су: смртни случајеви и повреде запослених, финансијски губици и негативан утицај на углед компаније.

Кроз поменути пројекат у току 2022. године инвестирано је 306 милиона динара за унапређење БЗР у НИС-у. У складу са планираним буџетом у периоду 2025–2023. одобрен је 993,1 милион динара за континуирано унапређење безбедности у компанији. Планирана средства су предвиђена да се утроше за набавку опреме, алата, опремање тренинг центара, санитарска возила и остало.

Поред овог пројекта који је директно везан за БЗР, реализују се и други пројекти унапређења у производњи, преради и отпреми, који доприносе побољшању услова и БЗР у компанији.

ГРИ 403-2 Идентификација опасности, процена ризика и истраге HSE догађаја

Процена ризика на радном месту и радној околини, као захтев законодавства, врши се у циљу идентификације и отклањања опасности и штетности на радном месту и у радној околини, односно ради дефинисања баријера у циљу отклањања или смањења ризика, у обиму којим се спречавају повреде на раду, оштећење здравља или обољења запосленог.

У складу са законском, подзаконском регулативом Републике Србије и Упутством UP002-09.01.14- „Израда и измена Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини“ спроводи се процена ризика за сва радна места и послове који се на њима обављају.

Током 2022. године вршене су ревизије Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини. У оквиру Акта дефинисано је да НИС са зависним друштвима има 4.247 запослена распоређена на послове који раде на радним местима са повећаним ризиком. Компанија настоји да увођењем нових технолошких унапређења смањи све до сада препознате ризике.

За активности које су интерним документима или Актом о процени ризика оцењене као високо ризичне или специфичне са аспекта безбедности и здравља на раду, усвајају се упутства за безбедан рад, која на основу утврђених опасности и штетности, као и процене ризика дефинишу превентивне мере за безбедан

рад приликом обављања активности. У НИС-у је усвојено 267 упутстава за безбедан рад.

У складу са РО-09.00.01 HSE Политиком, Стандардом SD-09.00.05: Опште одредбе и структура управљања HSE и Упутством UP-09.01.14-020 Заустављање небезбедних активности, сваки запослени у компанији дужан је да заустави радове, односно небезбедне активности чији наставак може изазвати непосредну опасност за настанак несрећног случаја, саобраћајне незгоде, хаварије и инцидента, као и опасности од наношења штете имовини и животној средини у току извођења радова на објектима НИС-а, мобилној и другој опреми, као и на објектима који се користе по основу права закупа, права коришћења без накнаде и другом законском основу. Наставак активности/радова је могућ само онда када сви препознати HSE ризици буду отклоњени или доведени на прихватљив ниво.

Било какав облик притиска, застрашивања или санкционисања лица које је зауставило небезбедне активности или радове од стране другог лица се не толерише. Против тих лица се покреће дисциплински поступак у складу са Упутством UP-08.01.62-005: Дисциплински одбор.

Управљање HSE догађајима

Процес Управљање HSE догађајима подразумева транспарентно обавештавање и извештавање о HSE догађајима, истраживање узрока HSE догађаја, праћење финансијских утицаја, као и извлачење поука, односно учење из HSE догађаја.

Под HSE догађајима подразумевају се догађаји који имају последице по човека (повреде на раду, погоршање здравственог стања или обољења), пожаре, саобраћајне незгоде, отказе опреме који могу да угрозе безбедност људи и/или да негативно утичу на животну средину.

У складу са наведеним, основни циљеви управљања HSE догађајима су да:

- Правовремено реагујемо и ублажимо последице насталих HSE догађаја;
- Превентивно делујемо, односно применимо мере које ће спречити понављање сличних HSE догађаја;
- Унапређујемо систем управљања HSE-ом;
- Учимо и делимо поуке из догађаја са нашим запосленима и

извођачима радова.

Према важећем класификатору HSE догађаја, сваки HSE догађај може бити евидентиран као велики, средњи, мали, потенцијални („near miss“), или као HiPo догађај (високопотенцијални догађај, тј. догађај који има потенцијал да под другачијим околностима доведе до једног или више смртних случајева или прерасте у високоризични HSE догађај у складу са НИС РАМ матрицом.

Компанија велику пажњу посвећује истраживању свих великих, средњих и HiPo догађаја у циљу идентификовања пропуста у HSE систему или нефункционалних баријера, као и дефинисања системских корективних мера превентивног реаговања у циљу спречавања будућих HSE догађаја.

ГРИ 403-3 Служба медицине рада

Очување здравља запослених и креирање безбедних услова за несметано одвијање свих радних процеса су главни и трајни приоритети НИС-а.

Заштита здравља запослених у компанији обезбеђује се и спроводи у складу са законским актима и интерним нормативним документима: стандардом Превентивна здравствена заштита запослених, важећим Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини, као и другим интерним релевантним упутствима.

Током године је била спроведена ревизија нормативно-методолошких докумената процеса организације лекарских прегледа. Коригован је обавезни минимум обима систематских и специјалистичких прегледа за све запослене, а за радна места са повећаним ризиком, поред лекарских прегледа који су прописани Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима, предвиђени су и додатни прегледи/анализе. Посебна пажња је посвећена обради података о личности и начину чувања документације која садржи поверљиве податке.

У складу са важећим Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини, Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком, добром праксом и препорукама стручних медицинских установа, а у циљу обезбеђења превентивне заштите здравља запослених, компанија организује велики број медицинских прегледа:

Законски обавезни прегледи:

- Лекарски прегледи запослених на радним местима са повећаним ризиком:
 - претходни лекарски прегледи;
 - периодични лекарски прегледи;
 - периодични контролни лекарски прегледи;
 - специјалистички лекарски прегледи за рад са извором јонизујећег зрачења;
- Превентивни (циљани) лекарски преглед за запослене на радним местима која нису са повећаним ризиком, али је Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини дефинисана потреба за праћењем здравственог стања услед изложености одређеним опасностима и штетностима (нпр., ноћни рад, управљање средствима унутрашњег транспорта и слично);
- Преглед вида и циљани офталмолошки преглед;
- Лекарски прегледи професионалних возача;
- Лекарски прегледи железничких радника;
- Санитарни прегледи.

Лекарски прегледи који нису обавезни по закону:

- Систематски лекарски прегледи за административна радна места која у складу са важећим Актом о процени ризика на радном месту и радној околини не спадају у радна места са повећаним ризиком.
- Специјалистички лекарски прегледи запослених у компанији:
 - специјалистички прегледи за жене (скрининг гинеколошки преглед и преглед дојки);
 - специјалистички преглед за мушкарце (скрининг преглед простате);
 - други специјалистички / скрининг прегледи и циљани програми за рано откривање / проширену дијагностику одређене групе обољења (кардиолошки скрининг, ендокринолошки скрининг, скрининге за рак плућа и рак дебелог црева, скрининг преглед коже и младежа на меланом, скрининг варикозних вена и друго).

Спортски прегледи:

- Преглед за бављење рекреативним активностима.

За реализацију лекарских прегледа компанија путем расписивања тендера ангажује државне и приватне здравствене установе које поседују решење Министарства здравља и испуњавају све потребне захтеве у погледу медицинског кадра и опреме за пружање тражене услуге лекарских прегледа. У циљу континуираног праћења здравственог стања и утицаја радних активности и радног окружења на исто, лекарски прегледи се за све запослене организују једном годишње радним данима, у просторијама медицинских установа.

Како би се унапредило праћење рокова извршења лекарских прегледа и смањено ризик обављања радних активности без важећег лекарског уверења, покренута је дигитализација процеса организације лекарских прегледа, пре свега за радна места са повећаним ризиком.

Здравствени индикатори:

Током 2022. године укупно је реализовано 23.918 прегледа, што представља 90 одсто од укупног броја свих планираних лекарских прегледа, од којих су:

- 6.272 прегледа за радна места са повећаним ризиком, од њих 912 су претходни лекарски прегледи, а 4.062 – периодични прегледи. Сва радна места са повећаним ризиком обухваћена су обавезним лекарским прегледима;
- Систематским прегледима (прегледи су на добровољној бази) је обухваћено 84 одсто запослених;
- Специјалистичким лекарским прегледом за жене – гинеколошким прегледом и прегледом груди – обухваћено је 87 одсто колегиница (прегледи су на добровољној бази);
- Специјалистичким лекарским прегледом за мушкарце – скрининг на канцер простате и консултација уролога – обухваћено је такође 87 одсто колега (прегледи су на добровољној бази);
- Специјалистички кардиолошки преглед урадило је 91 одсто запослених.

Од укупног броја запослених на радним местима са повећаним

ризиком, 99 одсто њих су добили здравствену оцену Способан за обављање радних активности на радним местима, на којима су распоређени, без ограничења.

У структури одсуства са посла услед боловања најчешће декларисане болести су:

1. Болести повезане са COVID22) 19– одсто од укупног броја);
2. На другом месту са 16 одсто су била обољења мишићно-коштаног система и везивног ткива, која су просечно трајала 12 дана (у поређењу са 2021. годином имамо пораст броја тих боловања од 17 одсто, али дужина трајања истих је смањена за 8 одсто, односно имали смо већи број боловања због мишићно-коштаних проблема, која су краће трајала);
3. Кардиоваскуларна обољења су заступљена са 5 одсто;
4. Поремећај менталног здравља је заступљен са 3 одсто боловања.

ГРИ 403-4 Учешће запослених, консултације и комуникација о безбедности и здрављу на раду

Питања безбедности и здравља на раду обухваћена су формалним споразумом са синдикатом и дефинисана Колективним уговором.

Области које су предвиђене Колективним уговором су:

- Остваривање и заштита права запослених;
- Радно време, одмори и одсуства;
- Вишак запослених;
- Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање;
- Безбедност и здравље на раду;
- Зарада, накнада зараде и друга питања;
- Престанак радног односа;
- Накнада штете;
- Решавање стамбених питања;
- Остваривање и заштита права запослених;
- Остваривање права на штрајк.

Према одредбама Колективног уговора у НИС а.д Нови Сад формирани су одбори за безбедност и здравље на раду (ОБЗНР), и то у свим организационим целинама и Зависним друштвима:

- ОБЗНР НИС а.д. Нови Сад;
- ОБЗНР Блок Истраживање и производња;
- ОБЗНР Блок Прерада;

- ОБЗНР Блок Промет;
- ОБЗНР Блок Сервиси;
- ОБЗНР НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад;
- ОБЗНР НИС Петрол а.д. Београд.

Сваки од одбора за безбедност и здравље на раду сада броји седам чланова и то: четири представника запослених (синдиката) и три представника послодавца.

Упутством УП-09.01.00-001 Рад Одбора за безбедност и здравље на раду ближе су уређени начин рада и друга питања која су од значаја за припремање и одржавање седница Одбора за безбедност и здравље на раду. Менаџмент НИС-а, као и запослени, личним примером и поступцима унапређују НСЕ перформансе и демонстрирају посвећеност НСЕ принципима.

ГРИ 403-5 Обуке запослених из области НСЕ**Обуке за запослене**

У циљу континуираног смањења броја повреда на раду, професионалних обољења негативних НСЕ догађаја, као и спречавања негативних утицаја на животну средину, компанија велику пажњу посвећује развоју и унапређењу знања и компетенција запослених у области НСЕ-а.

С тим циљем развијен је модел НСЕ компетенција, који обухвата захтеве који се тичу знања, вештина и пожељног понашања запослених у области НСЕ-а. Као саставни део Модела израђени су Каталог и Мапе НСЕ компетенција за административне запослене, НСЕ профиле и интерне НСЕ тренере, на основу захтева који се доносе на знања, вештине и способности за обављање радних активности на безбедан и здрав начин, и који проистичу из закона и прописа из области НСЕ и добре НСЕ праксе.

Процес НСЕ оспособљавања представља процес непрекидног учења и важан је део усавршавања и развоја сваког запосленог. На почетку процеса велики изазов је био идентификација свих обука из области НСЕ-а у складу са законским захтевима као и добром светском праксом, као и креирање јединственог Каталога НСЕ обука. Данас је Каталог НСЕ обука добио електронску форму која је свима и свакодневно доступна и налази се у софтверском алату HSEnet. У циљу праћења реализације и извештавања о НСЕ обукама, израђена је база података о свим запосленима у компанији, где

су путем матрица НСЕ обука дефинисане потребе за НСЕ обукама запослених, као сама реализација, такозвани модул ИПР у софтверском алату HSEnet. Едукативни материјали се ревидирају у складу са изменама у законској регулативи, а пратећи светске трендове, 2017. године започета је израда садржаја за електронске обуке путем e-learning платформе.

Данас је на E-learning платформи доступно 12 обука, међу којима су: уводне БРЗ обуке за запослене, уводна НСЕ обука за извођаче, пружање прве помоћи у животну угроженим ситуацијама, као и низ специфичних обука на радном месту.

У циљу модернизације и дигитализације процеса НСЕ оспособљавања, започета су тестирања функционала и имплементација процеса у SAP SF, што подразумева израду нових интерактивних едукативних садржаја, промену досадашњег концепта организације и планирања НСЕ обука итд.

Како безбедност свих зависи од заједничке посвећености и спремности да се примени добра НСЕ пракса у сваком тренутку и у свим околностима, у току 2022. године реализоване су интерне и екстерне НСЕ обуке за 56.266 запослених у трајању од 236.408,8 сати.

НСЕ ОБУКЕ	Број обучених запослених	Број утрошених сати
Уводне НСЕ обуке (М1)	9.919	26.814,25
Обуке на радном месту (М2)	33.225	117.603,8
Обуке из НСЕ менаџмент система (М3)	10.343	26.001,25
Екстерне обуке (М4)	2.779	65.989,5
УКУПНО	56.266	236.408,8

*Напомена: поједини запослени у компанији учествовали су у већем броју НСЕ обука.

Фокус HSE обука у 2022. години:

Обуке за интерне HSE тренере из области вискоризичних радних активности и дозвола за рад, као и остале МЗ обуке које су допуњене захтевима пројекта Каркас; Обуке за нова HSE правила; Обуке за интерне HSE тренере из области Управљања извођачима и управљања HSE догађајима.

56.266

Учесника на HSE обукама

236.408,8

Учесника на HSE обукама

Обуке за извођаче

С обзиром да се свакодневно од стране ангажованих извођача изводе различите активности на локацијама компаније, посебна пажња се посвећује унапређењу њиховог знања и вештина из HSE области. Током обука извођачи се упознају са ризицима и основним захтевима интерних НИС-ових HSE стандарда и процедура.

6.600

Ангажованих извођача
радова прошло је уводну
HSE обуку

989

Утрошених сати на
оспособљавање извођача
радова

HSE кампање

У току 2022. године спроведено је 30 HSE кампања на тему безбедности, заштите животне средине, превенције и очувања здравља, ванредних ситуација. Фокус је био на имплементацији и упознавању запослених са новим Златним HSE правилима и превенцијом здравља. HSE кампање су реализоване кроз директне разговоре стручних лица са запосленима, посетиоцима и извођачима радова у компанији, реализацију конкретних активности на терену, као и израду и дистрибуцију едукативних плаката, брошура и едукативних филмова.

ГРИ 403-6 Промоција здравља запослених

У компанији се континуирано ради на промоцији здравља и подизању свести запослених о значају бриге за сопствено здравље. Током 2022. године одржани су HSE састанци и спроведене су едукативне кампање уз коришћење интерног портала, огласних табли: текстом „Превентивни прегледи и начин живота су кључни“ обележен је Светски дан борбе против рака, текстом „Оно увек куца за нас: Чувајмо га!“ обележен је Светски дан срца, а искомунциране су и друге актуелне теме: „Мајмунске богиње: Има ли разлога за бригу?“, „Топло време доноси опасност од крпеља“, „Шта предузети у случају убода осе, пчеле и стршљена“, „Превенција Еуромеланома“, „Кретањем до здравља“, „Најважнији савети за летње врућине“.

Ковид период је донео новине у погледу начина реализације едукативних кампања за запослене: предавања на разне актуелне теме су се углавном организовала онлајн.

У наредним годинама компанија планира да се фокусира на проблеме менталног здравља и демографске промене. Поред тога, кроз континуирану анализу здравственог стања запослених и радних способности запослених на радним местима са повећаним ризиком планира се да се идентификују одређене болести које се често јављају, како би се предузеле превентивне мере у циљу отклањања њихових основних узрока.

Заштитне мере и кампање вакцинације

Почетак 2022. године је и даље био обележен значајним бројем оболелих од COVID19- вирусне инфекције. Током тог периода компанија је континуирано усклађивала „Инструкције о поступању у вези са SARS-CoV2 за Линијске руководиоце, HSE лица и запослене“ са актуелним изменама државних прописа, креирала нове алгоритме поступања, као и мере сузбијања ширења инфекције, које су у неким аспектима биле и строже од државно прописаних мера.

У циљу јачања колективног имунитета и као једна од мера сузбијања ширења инфекције у компанији, током пролећа је поново била организована добровољна вакцинација на локацијама НИС-а за све запослене, као и чланове њихових породица, где су запослени примили трећу бустер дозу, а осталим заинтересованим

лицима за вакцинацију било је омогућено добијање прве и друге дозе вакцине. Запослени су могли да бирају између три вакцине: Pfizer-BioNTek, Sinopharm и Спутник. Пунктови за вакцинацију су били организовани на четири локације: ПЦ Нови Сад, ПЦ Београд, Зрењанин, РНП Панчево. Укупно је вакцинисано 59 запослених.

Како се мењала епидемиолошка ситуација запослени су путем Портала добијали информације и савете од стручњака на различите актуелне теме-: „Корона вирус и епидемија: Шта је флуруса и колико је опасна?“, „Опрезно по хладном времену – савети за безбедно кретање“. На тему о постковидном синдрому објављена је серија чланака: „Постковид синдром: Шта је и како га препознати?“, „Постковид синдром: Симптоми и утицај на организам“, „Постковид синдром: како можемо себи да помогнемо?“.

Настављена је добра сарадња са медицинским установама: Институтом за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, Институтом за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, Заводом за биоциде и медицинску екологију Београд и Заводом за јавно здравље Војводине, где су због потреба пословних путовања и присуства интерним и екстерним скуповима организована тестирања на ковид за наше запослене.

ГРИ 403-7 Превенција и ублажавање утицаја који су у директној вези са бизнис процесима на безбедност и здравље на раду

Природа пословања нафтних компанија захтева висок степен бриге о заштити здравља и физичкој безбедности запослених, извођача, трећих лица и локалног становништва. Један од приоритета и стратешких циљева НИС-а су безбедни радни услови за све запослене и пословне партнере. Топ-менаџмент и руководиоци свих нивоа одговорни су за обезбеђење ресурса потребних за имплементацију мера из области безбедности и здравља на раду, а сви запослени одговорни су за спровођење и поштовање мера у области БЗР.

Компанија примењује принципе превенције и тежи ка сталном унапређивању услова рада, смањењу броја повреда на раду, као и професионалних обољења. У том погледу стандарди НИС-а и постојећа пракса у области БЗР превазилазе обавезе постојеће

позитивне законске регулативе у циљу ефикасног управљања ризицима.

У наредном временском периоду компанија НИС наставиће континуирано, плански и системски да спроводи најбоље праксе и проактивне активности у циљу превенције и ублажавања утицаја који су у директној вези са бизнис процесима компаније на безбедност и здравље на раду.

ГРИ 403-8 Радници обухваћени системом управљања безбедношћу и здрављем на раду (Occupational health and safety system – OHS систем)

Имплементирани систем управљања безбедношћу и здрављем на раду одржава се и унапређује у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 45001:2018: Системи менаџмента безбедношћу и здрављем на раду — Захтеви са упутством за коришћење.

У НИС-у се успоставља, документује, примењује и одржава ОHS систем управљања. ОHS систем управљања је процесно оријентисан и заснива се на концепту „планирајте–урадите–проверите–делујте” (PDCA). Концепт PDCA примењује се на ОHS систем менаџмента, а као и на сваки његов процеса појединачно.

У НИС-у се постављају исти ОHS захтеви, који важе за запослене НИС-а, запослене извођача и трећа лица док раде или бораве у објектима НИС-а, односно све оно што се односи на запослене НИС-а по питању примене мера ОHS, примењује се без изузетка на трећа лица, извођаче и локалну заједницу, у складу са законском регулативом.

Усвојеним стандардима и процедурама дефинисани су минимални захтеви у делу Управљања безбедношћу извођача, које је свака организациона јединица НИС-а дужна да поштује приликом ангажовања саговорача/трећих лица за реализацију услуга.

Такође су дефинисани захтеви за стварање услова којима се обезбеђује контрола или минимизација ризика који прате активности саговорача.

Циљ је испуњење свих законом прописаних мера, као и мера дефинисаних нормативно-методолошким документима НИС-а (брисање разлика у третману трећих лица и запослених).

Захтеви морају да се примењују приликом ангажовања саговорача

у НИС-у ради извођења пројекта или пружања одређених услуга.

У НИС-у се предметни захтеви примењују без обзира на то где саговорач изводи радове, односно на терену или ван њега, унутар погона НИС-а или места обављања радова од стране трећих лица (што значи да се захтеви примењују и на транспорт производа, лица или робе у условима када компанија може да обезбеди разумну контролу).

ОHS систем управљања оријентисан је на стварање културе рада (укључујући и стварање услова који омогућавају мотивацију и ангажовање), у којој сваки запослени и извођач радова преузима одговорност за сопствену безбедност и безбедност људи око себе, задржава право да заустави или одбије извршење активности која угрожава живот и здравље њега самог као и/или људи у окружењу. Никакви економски, технички или други разлози не могу бити узети у обзир, ако противрече захтевима који се односе на безбедност запослених, становништва и других заинтересованих страна.

Примарна одговорност за функционисање система ОHS и примену ОHS мера сноси линијско руководство НИС-а на свим нивоима, у складу са интерним актима и добијеним овлашћењима, и представља саставни део ОHS система управљања. Руководство је у границама своје надлежности одговорно за обезбеђење ресурса неопходних за примену, контролу и унапређење система управљања ОHS,. Задуживање запослених за реализацију и праћење захтева ОHS не значи и ослобађање руководства од одговорности у систему HSE.

Руководиоци свих нивоа, од генералног директора до непосредног линијског руководиоца, обезбеђују испуњавање захтева и свих ОHS правила, уз подршку стручњака из области ОHS.

Анализа ефикасности функционисања ОHS система управљања служи као основа за предвиђање, планирање и управљање. Анализа се врши у циљу даљег унапређења система управљања HSE, повећања његове ефикасности и ефективности, као и постизања планираних показатеља. Свеобухватна анализа има за циљ да идентификује слабости и снаге у области ОHS-а, могућности унапређења и претње, а такође користе се све врсте контроле/инспекције и праћења резултата на основу мерења.

НИС врши стални надзор и ревизију ОHS-а, односно процеса управљања ОHS. У оквиру овога поступка врши се екстерно (преко

треће стране) и интерно праћење и преиспитивање елемената ОHS система управљања, проверава испуњеност захтева закона, прописа и интерних стандарда НИС-а.

Сам процес надзора омогућава да се:

- обезбеди редовни и планирани надзор и ревизија ОHS аспеката за све радове;
- осигура спровођење независног надзора и ревизије ОHS система управљања ради реализације процеса континуираних унапређења;
- обезбеди довољан број обучених кадрова за спровођење надзора и ревизије;
- обезбеди да се препоруке које произилазе из надзора и ревизије процењују и прате све до проналаска задовољавајућег решења.

Реализацијом процеса ОHS надзора и ревизије обухваћено је и утврђивање да ли је ОHS систем управљања:

- усаглашен са планираним поставкама за ОHS систем управљања;
- примењен у пракси и да ли се на адекватан начин одржава;
- ефикасан у испуњавању HSE Политике и циљева;
- преиспитао резултате претходних провера, надзора и контрола;
- обезбедио информисање руководства о резултатима провера, надзора и контрола.

У НИС-у се у функционалном стању одржавају ефикасне методе размене информација о догађајима, али и опасностима, штетностима и ризицима у области HSE. Ово се реализује у складу са UP-09.05.03-003: Комуникација у вези са HSE.

Додатно, у компанији се подстиче активни дијалог са свим заинтересованим странама да би се успоставило поверење у интегритет активности које се изводе. Правовремено информисање утиче на повећање безбедности на раду, односно минимизирање ризика при извођењу активности, као и на очување репутације.

У складу са тим НИС је:

- успоставио отворену комуникацију са запосленима, извођачима радова, државним оранима, организацијама и заједницом на тему ОHS аспеката пословања;
- обезбедио да постоји свест о културолошким разликама, уз

поштовање различитости и усклађивања усвојеног начина рада у различитим ситуацијама;

- препознао и реаговао на очекивања Владе РС и заједнице, као и њихове дилеме у вези са активностима које изводи;
- на проактиван начин константно врши процену ОHS аспеката развоја пословања у локалним заједницама и обезбеђује њихово транспарентно презентовање и интегрисаност у пословне евалуације, водећи рачуна о безбедном коришћењу цртежа, пројектних података, евиденција и друге релевантне ОHS документације;
- стално контролише ОHS документацију са аспекта испуњености законских обавеза и обезбеђује информисаност запослених о томе.

Размена информација је успостављена на свим нивоима НИС-а – како унутар, тако и између свих његових организационих делова.

За укључивање запослених и интерно комуницирање користе се:

- публикације;
- обуке које се спроводе у складу са SD09.05.08-: HSE оспособљавање;
- стоп сат – HSE оперативни састанци (safety meeting, Toolbox meeting) који се одржавају у паузама посла и представљају начине комуницирања са мањим групама запослених о одређеним аспектима или догађајима из домена ОHS;
- кутије за прикупљање HSE порука и питања запослених;
- постери;
- лифлети;
- едукативни филмови;
- информације о догађајима;
- HSE брзи извештај;
- (e-mail) за слање порука Одборима за безбедност и здравље на раду и руководству НИС-а.

Запослени се информишу о томе ко је њихов представник и ко је представник руководства у делу безбедности и здравља на раду.

Запосленима је омогућено да преко именованог представника у Одбору за безбедност и здравље на раду њиховог организационог дела или НИС-а постављају питања, дају предлоге решења и консултују се са послодавцем у вези са ОHS питањима. Одговорност за размену информација сноси руководство НИС-а.

ГРИ 403-9 HSE индикатори

Процес Управљање HSE догађајима обухвата транспарентно обавештавање и извештавање о свим HSE догађајима. Под HSE догађајима подразумевају се догађаји који имају последице по човека (повреде на раду, погоршање здравственог стања или обољења), пожари, саобраћајне незгоде, откази опреме који могу да угрозе безбедност људи и/или да имају негативан утицај на животну средину. Сваки HSE догађај према Класификатору HSE догађаја може бити евидентиран као велики, средњи, мали, потенцијални („near miss“) и HiPo догађај (високопотенцијални догађај).

Софтвер за аутоматизацију HSE процеса – HSEnet успостављен је као алат за извештавање о HSE процесима у НИС-у. Систем је усвојен од стране свих корисника у компанији (преко 2.600 активних корисника, око 6.000 логовања месечно). Систем омогућава напредну аналитику, тј. бољи и лакши увид у податке из система. Осим тога, систем се користи и за извештавање о HSE индикаторима.

HSE индикатори	2021	2022
Повреде на раду	90	84
Повреде на раду – са боловањем	26	27
Повреде на раду са смртним исходом	0	0
Дани боловања због повреда на раду	1.497	2.300
LTIФ1	1.37	1.17
Број сати редовног рада	18.932.742	19.437.820
Број пожара	23	24
Број саобраћајних незгода	6	15
Број еколошких акцидената	10	8
Број посета инспекцијских органа	754	647
Број мера инспекцијских органа	148	123
Врсте повреда	2021	2022
Пад запослених	14	17
Термичке и хемијске повреде	5	6
Механичке повреде	24	23
Саобраћај	16	9
Пад са висине	4	4
Остало	27	25
Укупно	90	84

1(Lost Time Injury Frequency) – индикатор повреда са изгубљеним радним данима. Овај индикатор смањен је 15 одсто у поређењу са 2021. годином.

ГРИ 403-10 Погоршање здравља у вези са радом

Компанија НИС поштује све захтеве законске регулативе Републике Србије. У складу са Правилником о утврђивању професионалних обољења, у компанији не постоји регистровано професионално обољење или обољење које је настало у вези са радом.

У компанији се континуирано промовише здравље и добробит запослених, што захтева безбедно радно место. Стога, посвећено се ради на подизању културе здравља и безбедности на виши ниво, као и на стварању здравог радног места и здравог окружења. Пре почетка било какве активности врши се процена опасности у циљу идентификације ризика и предузимају се све мере за елиминацију ризика пре почетка активности или пуштања у рад постројења. У противном случају предузимају се мере у циљу смањења вероватноће настанка проблема.

Сваки случај погоршања здравља на радном месту (нпр. у вези са радом или услед соматског обољења) може се пријавити надлежном HSE лицу и/или путем телефонског позива кол-центру, јер је у компанији имплементирана процедура пријаве свих догађаја, укључујући случајеве погоршања здравља, на исти начин.

Обезбеђено је пружање прве помоћи од стране обучених запослених, као и стручне медицинске помоћи позивом Хитне медицинске службе, и у случају потребе за транспортом до најближе медицинске установе. На сваком објекту налази се План за прву помоћ и хитно медицинско реаговање.

Током претходне године на више локација компаније одржане су вежбе према сценарију „Прва помоћ при срчаном застоју“ уз употребу дефибрилатора (АЕД) на објектима који су опремљени овим уређајем. У овом тренутку на објектима компаније налази се 20 АЕД. У оквиру пројекта Каркас планирана је набавка додатних 16 АЕД. За потребе Рафинерије нафте Панчево у 2022. години набављено је ново санитарско возило, а у 2023. години планирана је набавка новог санитарског возила и за потребе Рафинерије гаса у Елемиру.

Нажалост, 2022. годину обележила су два фатална догађаја погоршања здравља на радном месту услед кардиоваскуларних проблема.

Приликом израде Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини користе се следећи подаци:

- важећа систематизација запослених у организационом делу компаније;
- описи послова који се обављају;
- списак опреме за рад која се користи;
- попис извора физичких, хемијских и биолошких штетности;
- опис организације рада и распоред радног времена, као и други релевантни подаци.

На основу прикупљених података анализирају се:

- називи Послова/позиција у систематизацији са описом посла, идентификованим опасностима и штетностима;
- стручни налази о извршеним испитивањима услова радне околине, као и прегледима и провери опреме за рад у складу са Правилником о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине.

Поред тога, анкетирају се запослени о свим релевантним питањима и узима се у обзир мишљење Одбора за безбедност и здравље на раду и службе медицине рада.

На основу анализе ризика из Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини, као и у складу са СД09.01.04-: Превентивна здравствена заштита запослених, у НИС-у се идентификују ризици по здравље запослених, развијају мере за отклањање или смањење ризика, информишу се запослени и ради се на подизању свести о ризицима по здравље запослених (нпр., Превенција здравља на радним местима са повећаним ризиком).

ГРИ 404: Обуке и развој**ГРИ 404-1 Просечни сати обуке годишње по запосленом, према полу и категорији запослених**

Трошкови обуке у милионима динара	2021	2022
Трошкови обуке	181	219,8
Трошкови стручног образовања	178,1	217,1
Трошкови саветовања	0	0
Трошкови чланарине пословних удружења	2,9	2,7
Организациони трошкови обуке	6,5	14,5
Укупно	187,5	234,3

Статистика обука												
	Сати обуке према полу		Број запослених према полу		Сати обуке према категорији		Број запослених према категорији		Трошкови обуке у хиљадама динара		Број сати обука	
	М	Ж	М	Ж	Менаџери	Запослени	Менаџери	Запослени	Укупно	По запосленом	Укупно	По запосленом
Директно	61.868	34.011	2.912	1.495	28.251	67.628	849	3.558	234.305	53,17	95.879	21,76
Лизинг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Додатни статистички подаци:

- Просечан број сати обуке (жене): 22,73 h
- Просечан број сати обуке (мушкарци): 21,25 h
- Просечан број сати обуке по категорији запослених (менаџери): 33,28 h
- Просечан број сати обуке по категорији запослених (осим менаџера): 19 h

Поучена искуством из претходних година, компанија је успела да одржи стабилност у пружању пуне подршке развоју и учењу запослених током периода продужених изазова на глобалном нивоу. Континуирано је рађено на развоју и реализацији академије посвећености, лидерских програма, програма за развој дигиталних компетенција, као и програма и обука за професионално-технички развој запослених.

У сарадњи са екстерним провајдерима у току 2022. године организовано је 3.407 обука, на којима је учествовао 9.961 полазник, односно 4.407 запослених. Укупан број сати обука износи 95.879, а укупан трошак – 234,3 милиона динара.

У сарадњи са интерним тренерима реализовано је 1.565 интерних обука, на којима је учествовао 6.571 полазник, односно 4.284 запослених.

Укупан број сати обука износи 8.065,5.

Током 2022. године у оквиру Корпоративног универзитета компанија је радила на додатном унапређењу постојећих стратешких и развојних програма, квалитетној реализацији и додатном прилагођавању тренинга специфичним потребама различитих организационих делова, као и на развијању нових програма развоја за специфичне групе запослених. Такође, фокус Корпоративног универзитета и у 2022. години је био на промовисању и даљем развоју културе учења, као једног од најважнијих сегмената корпоративне културе компаније, са циљем да се флексибилно и уз праћење актуелних светских дигиталних трендова одговори на потребе бизниса.

У оквиру Корпоративног универзитета велика пажња посвећује се и well-being темама, као што су „Управљање стресом” и „Work-life баланс”. У 2022. години реализовано је више од 11 вебинара, на којима је присуствовало преко 1.100 запослених.

„Академија посвећености” (Engagement Academy), као једна од важних стратешких иницијатива, има за циљ повећање нивоа посвећености у целој компанији. У току 2022. године програм и садржај Академије посвећености су додатно унапређени са циљем преузимања активније улоге од стране вишег и средњег менаџмента у повећању нивоа посвећености њихових тимова кроз креирање личних акционих планова. Одржано је 29 радионица, на којима је присуствовало 385 менаџера вишег и средњег нивоа.

Дигитална академија која је такође једна од стратешких иницијатива значајно је унапређена током 2022. године, како у погледу референци предавача (врхунски интерни и екстерни експерти у области дигитализације), тако и у погледу броја учесника. Планом едукације обухваћено је преко 30 тема из четири кључне области дигитализације: дигитална трансформација, управљање подацима, дигиталне технологије и управљање пројектима и продуктима. Едукацији је присуствовало 1.622 запослена.

Настављена је и реализација лидерског развојног програма „Drive”, креираног као подршка менаџерима средњег нивоа који су кључна карика у оперативном управљању компаније,. У програм је био укључен 31 учесник из свих блокова и функција. Кроз интерактиван рад, предавања светских бизнис стручњака, менторски рад са нашим топ-менаџерима, повезивање са колегама, панел дискусије и покретање

иницијатива промене полазници су имали прилику да развијају своје лидерске вештине и знања, као и да ојачају своје тимове.

Као одговор на потребе свих организационих делова за развојем меких вештина, Корпоративни универзитет креира годишњи план тренинга, чија се реализација одвија током сва четири квартала. У сарадњи са дугогодишњим партнерима, водећим провајдерима на тржишту у земљи и региону, реализовано је више од 60 тренинга за преко 1.000 запослених.

Током 2022. године настављена је имплементација и додатно унапређење програма „Покретач учења” – програм мотивације и награђивања (нематеријалног и материјалног) свих оних који се нађу у улози интерних тренера, ментора или су део неких других активности којима доприносе и промовишу размену знања. Запослени узимају све активнију улогу у програму „Покретач учења”, а од октобра 2022. године имају могућност да скупљање поена у овом програму прате кроз мобилну апликацију којом је дигитализован целокупан програм додатне мотивације „Успех на делу“.

У оквиру програма интерних тренера расписан је конкурс за пријаву нових учесника. На конкурс се пријавило 52 запослених, од којих је 41 прошло припрему по унапређеном концепту и додељени су им ментори, уз чију подршку припремају пилот тренинге.

Заједно са колегама из других HR делова креиран је програм развоја за учеснике програма „NIS Energy” и „NIS Calling” који су препознати као високо квалитетни и корисни за развој младих који своја прва радна искуства стичу у оквиру компаније.

Програми представљају комбинацију тема које младима помажу да се лакше снађу у корпоративном окружењу – од пословне комуникације, преко личне ефикасности до тимске сарадње и разумевања корпоративних вредности и културе. Појединачне тренинге реализују интерни тренери и екстерни партнери.

У Блоку „Прерада“ покренуте су многе активности у циљу повећања покретача посвећености. Једна од њих је било организовање Савета Младих који би окупио све запослене до 35 година и 3 године радног стажа у Блоку Прерада, у циљу повезивања младих стручњака, унапређењу сарадње са колегама, транспарентнијој комуникацији и бољем протоку информација. Наставило се са унапређењима процеса процене техничких компетенција. До сада је успешно креирано око 120 видео-обука

које су објављене у форми курса на „Active Learnе” платформи. У јулу је одржано интерно такмичење „Најбољи у струци” у шест категорија са 16 награђених.

У оквиру сарадње са образовним установама стручњаци НИС-а су одржали серију предавања на Технолошком факултету у Новом Саду. Прва генерација смера за прераду нафте и гаса средње Хемијске школе у Панчеву ове године је завршила четворогодишње образовање. Будући да је пре годину дана успостављена добра сарадња са три средње школе у Панчеву: Машинском, Техничком и Електротехничком школом, ове године је у оквиру програма „Енергија знања” компанија покренула и плаћену средњошколску праксу за оперативне позиције. Том приликом је примљено 22 практиканта, од којих 15 завршава праксу, а седморо је већ засновало радни однос у Рафинерији нафте Панчево.

Блок „Промет“ има веома развијен систем интерних обука у малопродаји – од улазних, преко развојних обука за почетне позиције, до Академије за менаџере у малопродаји. Поред три постојећа Центра за обуку, оформљено је још пет нових на следећим локацијама: ТНГ Чачак, НД Нови Сад, ТНГ Зрењанин, НД Смедерево и на ОТТ Београд. Претходне године интерне обуке у Блоку „Промет“ похађало је 3.279 запослених.

2022. године одржано је 10. такмичење „Најбољи у струци”, у којем је учешће узело 924 запослена. Реализоване су три „Гембе“ за Топ и виши менаџмент.

У Блоку „Истраживање и производња“ велика пажња била је посвећена наставку трогодишњег програма за развој вештина и компетенција младих специјалиста (МС) ангажованих у Блоку „Истраживање и производња”, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад. Током одвијања програма, у сарадњи са екстерним провајдерима и интерним тренерима, реализовано је више од 10 тренинга (88 сати обуке), на којима је учествовало више од 90 полазника – младих специјалиста Упстрем.

У Новом Саду је од 24. до 26. августа у онлајн формату одржана V Научно-техничка конференција младих научника и специјалиста Блока „Истраживање и производња“, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад. Учесници-излагачи радова (њих 22 са укупно 19 пројеката) су били млади специјалисти и млади научници до 35 година. Конференција

је одржана на виртуелној платформи са више од 100 учесника (излагачи радова, ментори, чланови комисија у секцијама НТК од стране НИС и ГПН). На завршној XII НТК Блока „Истраживање и производња“ Гаспром њефта, одржаној у новембру, на којој је представљено укупно седам научних радова, представници НИС-а су освојили награду у секцији „Подршка бизнису“, у номинацији „Најбољи дигитални пројекат“.

У Нафтагас Нафтним Сервисима је током 2022. године одржано такмичење „Најбољи технолог 2022” и „Најбољи у струци 2022” на нафтно-гасном пољу Јерменовци. На такмичењу је учествовало 7 инжењера технолога из Блока „Истраживање и производња”, као и 33 оператера распоређених у 6 такмичарских категорија.

На централном такмичењу „Најбољи у струци 2022” на нивоу ГПН-а, одржаном у Нојабрску, освојена је награда за најбољег у номинацији „Производња нафте и гаса”.

Водећи се идејом да је сваки запослени у компанији јединствени таленат, током 2022. године реализовано је више кључних процеса, у оквиру којих се са талентима радило на препознавању развојних области и креирања планова развоја. Кроз ове процесе обезбеђује се континуитет у пословању компаније, али се и идентификују наследници за преузимање позиција које су битне за пословање.

Један од таквих процеса је и евалуација запослених на основу перформанси и потенцијала. Током 2022. године измењен је начин евалуације запослених на основу перформанси и потенцијала (талент-процес) за 131 запосленог који су у процесу преласка на позиције средњег менаџмента. Након спровођења поменутих измена овим процесом је обухваћено 313 запослених средњег нивоа менаџмента и омогућено да се на објективнији, транспарентнији и ефикаснији начин препознају таленти и будући носиоци процеса који ће преузети кључне позиције, као и да се индивидуално приступи развоју сваког запосленог кроз дефинисање индивидуалних планова развоја.

На овај начин је и рађена процена потенцијала и перформанси учесника процеса са организованим талент сесијама, као једним од кључних корака у процесу са циљем постизања објективности процене. Учесници процеса су учествовали у креирању индивидуалног плана развоја – личног развојног алата који запосленом омогућава да системски унапреди своја стручна

знања и оствари каријерне циљеве. Партнери у грађењу каријере запосленима ће бити њихови линијски руководиоци, као и служба за људске ресурсе.

ГРИ 404-2 Програми за едукацију запослених који омогућавају способност радника за даљи рад и помоћ при транзицији након завршетка каријере

Савремено пословање намеће бројне изазове са којима се запослени суочавају. Како би запослени били спремни да одговоре пословним изазовима, НИС улаже у развој својих кадрова и доприноси унапређењу потенцијала запослених и тиме ради на развоју кадровских ресурса целе компаније. У оквиру претходног индикатора дат је детаљан приказ реализованих обука, чији је циљ био континуирани развој запослених компаније. Током 2022. године компанија није спроводила програме за решавање технолошког вишка запослених.

ГРИ 404-3 Процент запослених који прима редовну повратну оцену о квалитету свог рада и развоју каријере, према полу и категорији запослених

Сви запослени у компанији НИС редовно добијају повратну информацију о квалитету свог рада и развоју каријере, али на различите начине.

Крај 2022. године обележило је годишње оцењивање запослених по компетенцијама, који су класификовани у три основне категорије: руководиоци, специјалисти и радници. У 2022. години процес је обухватио 4.378 запослених (око 40% од укупног броја запослених) који су након оцењивања имали и редовни годишњи разговор са својим руководиоцем, где су имали прилику да добију повратне информације о свом раду у протеклој години. Процес годишњег оцењивања запослених по компетенцијама. поред значајне улоге коју има у промовисању културе и понашања у складу са компанијским вредностима и учвршћивању стратешког правца пословања компаније, такође је битан у одржавању културе размене повратних информација.

Процент запослених који је током 2022. године добио повратне информације о квалитету свог рада кроз процес структурираног и дигитализованог годишњег оцењивања према компетенцијама гледано по полу запослених је: 37,75% жене и 62,25% мушкарци.

Полазећи од три поменуте категорије запослених, процентат добијених повратних информација по полу је следећи:

Руководиоци: 29,03% жене и 70,97% мушкарци

Специјалисти: 45,06% жене и 54,94% мушкарци

Запослени: 8,51% жене и 91,49% мушкарци

Из процеса годишњег оцењивања по компетенцијама изузете су следеће групе запослених:

- Радници, чија оцена по компетенцијама нема утицај на годишњи бонус;
- Запослени који током године имају више од 336 календарских дана одсуства са рада (боловање, трудничко, породилско одсуство и слично);
- Запослени који су свој радни однос започели у току 4. квартала (након 1. октобра у години, за коју се врши оцењивање).

ГРИ 405: Родна равноправност

ГРИ 405-1 Структура Одбора директора и рашчлањавање чланова Одбора директора према полу и старосној групи

У 2022. години Одбор директора чинило је 9 мушких чланова и 2 женска члана, од којих су 4 члана старосне групе од 50-30 година, док је 7 чланова старости преко 50 година.

ГРИ 405-2 Однос основне зараде жена и мушкараца према категорији запослених

Колективним уговором, према ком се основна зарада запослених одређује према грејду посла, гарантовано је да ниво зарада запослених у НИС-у буде у истом рангу са водећим компанијама у Србији. Сваки грејд има дефинисани распон од минималне до максималне основне зараде, без обзира на пол.

ГРИ 406: Једнаке шансе

ГРИ 406-1 Укупан број случајева дискриминације и корективне мере које су предузете

Током 2022. године у НИС-у и зависним друштвима нису забележени случајеви дискриминације, када је реч о радним односима.

Наведена питања су уређена усвајањем низа интерних аката, чија је примена обезбеђена у компанији и који су јавно доступни свим запосленима:

- Колективни уговор;
- Кодекс пословне етике;
- Политика равноправности;
- Упутство Заштита од злостављања на раду.

ГРИ 407: Синдикат и колективно преговарање

ГРИ 407-1 Случајеви у којима је слобода удруживања и колективног преговарања угрожена и предузете мере

НИС подржава слободу синдикалног удруживања и колективног преговарања, па је и током 2022. године настављена интензивна сарадња са репрезентативним синдикатима запослених (у НИС-у и зависним друштвима). Нису забележени случајеви у којима је угрожена слобода удруживања и колективног преговарања.

Број запослених у репрезентативним синдикатима		
Назив синдиката	2021	2022
Јединствена синдикална организација НИС а.д.	5.654	5.862
СО Нафтни Сервиси	749	919
СО НТЦ НИС Нафтагас	17	138
СО Специјални радови (Нафтагас- Нафтни сервиси)	130	0
СО Транспорт	0	0
Укупно	6.550	6.919

ГРИ 408: Дечији рад

ГРИ 408-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања дечијег рада, и мере које су предузете да допринесу ефективном укидању дечијег рада

Компанија послује у складу са законима и осталом регулативом и ратификованим међународним конвенцијама, како у другим областима пословања, тако и када је у питању дечији рад.

ГРИ 409: Принудни рад

ГРИ 409-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања принудног рада, и мере које су предузете да допринесу елиминисању свих облика принудног рада

Компанија послује у складу са законима и осталом регулативом и ратификованим међународним конвенцијама, како у другим областима пословања, тако и када је у питању принудни рад. Сходно томе, у 2022. години нису идентификовани случајеви принудног рада.

ГРИ 411: Права староседелачког становништва

ГРИ 411-1 Број и опис значајних спорова са локалним заједницама и староседелачким становништвом

У току 2022. године у компанији су покренута 3 нова спора због накнаде штете за некоришћење земљишта или због рекултивације, а утврђено је постојање 12 спорова из претходног периода, од којих је један тренутно у прекиду.

Од укупног броја спорова окончан је један спор из претходног периода и један нови спор (оба на штету компаније) са укупним негативним финансијским ефектом од 2.990.901,85 динара.

Два преостала нова спора, као и 12 спорова – парница из ранијег периода који су још увек у току, нису правоснажно завршени до краја 2022. године.

Невољно расељавање становништва и утицај на њихов живот у том процесу

У току 2022. године нису забележени случајеви невољног расељавања становништва, као ни поступци или спорови који су се водили против компаније.

ГРИ 413: Локалне заједнице

ГРИ 413-1 Активности уз ангажовање локалне заједнице, процене утицаја и развојни програми

Од дана покретања програма друштвене одговорности „Заједници заједно“ НИС пажљиво прати потребе грађана и локалних заједница у којима компанија послује, са циљем да оснажи кључне стубове друштвеног развоја и подржи развој локалних заједница.

У складу са тим, у претходних 14 година подржано је више од 1.000 пројеката и уложено преко 1,6 милијарди динара у пројекте од значаја за развој јавног здравља и социјалне заштите, науке и образовања, заштите животне средине, културе и спорта. Само у последње три године Програм је обухватио изградњу великог броја дечјих игралишта, унапређење енергетске ефикасности школа, обданишта, факултета, санирање бројних спортских објеката и набавку спортске опреме у многим школама, опремање паркова неопходним мобилијаром, адаптацију установа културе, набавку медицинске опреме и адаптацију објеката здравствене заштите. Сви пројекти имају дугорочни значај за локалну заједницу и уна-пређују свакодневни живот свих грађана.

У одређивању области подршке сваког програмског циклуса „Заједници заједно“ компанија НИС руководи се националним приоритетима и резултатима корпоративног истраживања, након чега се анкетирају локалне самоуправе – учеснице Програма о њиховим приоритетним потребама. После пажљиве анализе свих наведених фактора дефинише се област подршке програма „Заједници заједно“ за сваку годину.

Подршку свим категоријама друштвене заједнице, а нарочито оним најрањивим, континуирано пружају и запослени компаније – чланови Клуба волонтера. Волонтерске активно-сти Клуба волонтера НИС-а усмерене су на потребе и проблеме друштва, спроводе се са идејом да се кроз међусобно разумевање и давање негују вредности које ће допринети унапређењу квалитета

живота заједнице у којој живимо и радимо. Тако су чланови Клу-ба волонтера протекле године донирали 679 волонтерских сати током којих су нарочиту пажњу посветили деци и младима.

Осим наведених активности, у НИС–у се традиционално организују и акције добровољног давања крви, које се од 2022. године реализују систематски, под окриљем Клуба доборовољних давалаца крви ЈСО НИС а.д. Реализацијом континуираних акција добровољног давања крви пружа се допринос стварању стабилних резерви крви у надлежним трансфузиолошким службама и помоћ пацијентима којима је крв једини и незаменљиви лек. Током претходне године, захваљујући алтруизму и хуманости запослених у Београду, Новом Саду, Панчеву и Зрењанину, у оквиру осам организованих акција прикупљено је 298 јединица крви. План је да се у наредном периоду ове акције организују и у другим градовима, што ће омогућити и осталим запосленима у компанији, којима то здравствено стање дозвољава, да покажу своју хуманост на делу. На тај начин ће подршка животно угроженим пацијентима бити још значајнија.

ГРИ 413-2 Активности са великим тренутним и потенцијалним негативним утицајем на локалне заједнице

Послове активности НИС-а не производе значајне негативне утицаје и последице по локалну заједницу у којој компанија послује. Уколико до таквих утицаја дође, компанија примењује све доступне мере и активности како би се санирале последице или спречило понављање истих негативних утицаја по локалну заједницу у будућности.

ГРИ 414: Процена добављача са аспекта критеријума утицаја на компанију

ГРИ 414-1 Процент нових добављача који су анализирани са аспекта критеријума утицаја на компанију (корупција, лобирање, неконкурентско понашање, неусаглашеност са законом)

Учествујући у поступцима усаглашавања набавки у компанији, надлежна служба детаљно анализира потенцијалног привредног субјекта, са којим компанија може да ступи у уговорни однос.

Током наведеног процеса сагледавају се финансијски показатељи пословања потенцијалног коминтента, професионалне и стручне компетенције, кадровски потенцијали, број и суштина вођења евентуалних судских спорова (како у својству туженог, тако и у својству тужитеља), као и евентуално учешће у делима која се могу подвести под корупцију.

У току 2022. године верификовано је 2.217 привредних субјеката са којима је планирана пословна сарадња, док њих 51, односно 2,3 одсто, није добило неопходну сагласност. Неусаглашеност се не односи само на установљене или основане сумње на корупциона дела, већ на историју пословања, пословне и техничке капацитете, као и на финансијске показатеље сауговарача. Неусаглашени коминтент је онај за ког се анализом установи да би успостављањем уговорног односа са истим могли да наступе пословни ризици по компанију.

Разлози неусаглашавања потенцијалног комитента могу да буду:

- немогућност индентификације у државним органима и институцијама земље порекла;
- непоуздани подаци о регистрацији потенцијалног добављача;
- неповољни финансијско–економски показатељи пословања;
- нерасполагање слободним ресурсима за реализацију послова планираних будућим уговорним односом са компанијом;
- повезаност потенцијалног добављача са другим правним или физичким лицима (узимају се у обзир оне везе због којих су повећани пословни ризици);
- негативна историја рада са компанијом или зависним друштвима;
- непоуздан потенцијални добављач.

Такође, надлежна служба је учествовала у усаглашавању 4.998 уговора, од којих 112, односно 2,24 одсто, није добило потребну сагласност.

Потенцијални добављачи се и пре самог избора анализирају са становишта корпоративне заштите и потенцијално негативних утицаја на пословање компаније, чиме се спречава могућност потписивања уговора, уколико сауговарач није усаглашен.

Сагледаван је и однос привредног субјекта према преузетим уговорним обавезама, искуства из претходне пословне сарадње, евентуална некоректност и злоупотребе у односима, сходно

одредбама Закона о облигационим односима и пословним обичајима.

Осим тога, анализирана је и повезаност самих техничких или комерцијалних лица са представницима сауговарача, у случајевима где је постојала сумња у присуство стварног или потенцијалног негативног утицаја на компанију у сфери набавне делатности.

У НИС–у се у циљу елиминисања ризика по пословање води Листа непоузданих добављача, купаца и извођача радова, која обухвата привредне субјекте који у претходном периоду нису испуњавали уговорне обавезе према компанији (неквалитетно извршени послови, некоректна пословна сарадња, злоупотребе и слично).

Поред 25 сауговарача који су у 2022. години постављени на Листу непоузданих добављача, за 10 сауговарача је након анализе усаглашен захтев за повлачење са поменуते Листе, захваљујући побољшању пословне климе и отклањању неусаглашености, после чега су се поново квалификовали као потенцијални добављачи.

ГРИ 414-2 Значајни стварни или потенцијални негативни утицаји на компанију у оквиру ланца набавке

С обзиром на постојећу сарадњу са значајним бројем пословних партнера у Републици Србији, компанија НИС примерима добре праксе и увођењем нулте толеранције на корупцију у пословању, позитивно утиче на подизање стандарда и услова пословања, као и на спремност осталих компанија да унапреде квалитет услуге, што представља значајан фактор у побољшању укупне пословне климе у земљи. Процес избора пословног партнера у НИС–у заснива се на транспарентности, законитости и објективности, уз елиминацију или свођење на најмању меру субјективизма, пословних предрасуда и стереотипа наслеђених из прошлости и као такав, препрека је негативним утицајима у оквиру ланца набавке. У оквиру претходног индикатора дат је детаљан приказ мера и активности које се предузимају у циљу спречавања негативних утицаја у оквиру ланца набавке, укључујући статистичке податке за 2022. годину.

ГРИ 415: Јавне политике

ГРИ 415-1 Укупна вредност доприноса политичким партијама по земљи и кориснику подршке

Према усвојеном документу „Спољна политика”, компанија не учествује у деловању и не финансира рад политичких странака.

ГРИ 416: Здравље и безбедност потрошача

ГРИ 416-1 Категорије производа и услуга који се прате ради унапређења утицаја на здравље и безбедност

Као друштвено одговорна компанија, а у циљу константног унапређивања свог пословања и подизања задовољства својих купаца, НИС је тестирао евро дизел из своје производње упоредо са евро дизелом једног од најреномиранијих произвођача деривата у Европи. Испитивање је вршено на Катедри за моторе Машинског факултета Универзитета у Београду, при чему су узорци који су достављени на испитивање били шифровани како би се обезбедила потпуна непристрасност испитивања.

У оквиру овог веома комплексног упоредног тестирања, извршено је моторско испитивање утицаја евро дизел горива на погонске карактеристике и економичност дизел мотора, као и на динамику сагоревања горива, са циљем утврђивања евентуалних разлика у случају примене два узорка стандардног дизел горива.

Такође, као компанија која изузетно води рачуна о очувању животне средине, у склопу испитивања извршено је и мерење концентрације гасних токсичних компонената издувне емисије мотора у оптерећењу. Испитивање је вршено у контролисаним лабораторијским условима, на серијском дизел мотору са електронском контролом система убризгавања (ПСА) радне запремине 1,4 литара и моторској кочници са вихорним струјама (динамометру) Carl Schenck W130.

Резултати испитивања дати су у форми извештаја (бр. униБ/МФБ/МОТ 0903-2112-01), на основу којих се донео општи закључак да су разлике у перформансама мотора при употреби два испитивана дизел горива изузетно мале. Констатоване разлике, које су у већој мери на страни евро дизела НИС–ове производње, ипак нису индикативне и посебно битне са становишта динамике одвијања процеса. Са друге стране, закључак у погледу издувне емисије

мотора показује јасну и конзистентну разлику у погледу емисије несагорелих угљоводоника на свим режимима у случају рада мотора са НИС–овим евро дизелом.

Ово испитивање показало је да компанија НИС, када се ради о квалитету евро дизела, не само да држи корак са водећим рафинеријама у Европи, већ иде и корак даље, поготово када је реч о смањењу емисије гасова штетних по животну средину.

На захтев компаније Машински факултет је конструисао и специјалну инсталацију за проверу зимских карактеристика евро дизела. За потребе испитивања израђена је прототипска лабораторијска инсталација за симулирање рада нископритисног дела система за напајање горивом код дизел мотора, ради утврђивања понашања дизел горива у симулираним условима покретања аутомобила на ниским температурама. Поред стандардно усвојених лабораторијских испитивања зимских карактеристика евро дизела, НИС је отишао корак даље у циљу заштите својих потрошача, па тако испитује свој зимски евро дизел при симулацији стварних услова паљења аутомобила у зимском периоду.

NISOTEC мазива се производе од најквалитетнијих сировина светски познатих произвођача адитива и базних уља. Квалитетна NISOTEC моторна уља омогућују:

- продужене интервале замене уља, чиме се смањује количина отпадних уља;
- ниже вискозне градације моторних уља смањују потрошњу горива;
- NISOTEC Low SAPS моторна уља, са ниским садржајем сулфатног пепела, фосфора и сумпора, користе се у Euro V и Euro VI моторима са DPF филтерима и TWC катализаторима, чиме се смањује емисија штетних материја у издувним гасовима.

Евидентна је све већа продаја NISOTEC Antifriz Long Life са органским инхибиторима корозије који омогућују продужену употребу антифриза до пет година.

Техничке течности за прање ветробранских стакала се производе искључиво са етил алкохолом, односно без садржаја штетног метанола.

ГРИ 416-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са утицајем производа и услуга на здравље и безбедност потрошача током целокупног животног циклуса производа и услуга

У току 2022. године нису изречене санкције компанији због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са утицајем производа и услуга на здравље и безбедност потрошача током целокупног животног циклуса производа и услуга.

ГРИ 417: Маркетиншке комуникације и обележавање производа

ГРИ 417-1 Информације о врсти производа и услуге које се захтевају процедурама, и проценат значајних производа и услуга који подлежу захтевима за таквим информацијама

REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Chemicals) представља законски предуслов Европске Уније за извоз производа у ЕУ. С обзиром на то да значајан део својих производа НИС извози на тржиште ЕУ, извршена су обимна испитивања и активности у циљу испуњења REACH обавеза. Све REACH обавезе се испуњавају у складу са дефинисаним временским роковима од стране ЕУ. Добијена је позитивна одлука Европске агенције за хемикалије (ЕСНА) о извршеној регистрацији супстанци које компанија производи, а такође је Регистровано је 16 супстанци у ЕУ према REACH регулативи, што омогућава извоз 27 производа компаније у ЕУ. НИС као друштвено одговорна компанија доследно уводи и спроводи све мере које су прописале ЕУ и ЕСНА, у циљу заштите здравља људи и животне средине од ризика који могу настати употребом хемијских производа.

На основу анализе потреба тржишта, оптимизације производног процеса и флексибилности ланца дистрибуције, финализује се нова REACH регистрација која ће омогућити извоз C4 угљоводоника и смеша течних нафтних гасова. Након извршених испитивања направљен је Досије производа и осведочено тражено у Европској агенцији за хемикалије за регистрацију у ЕУ. Израђени су безбедносни листови (Safety Data Sheet) и усаглашени са ЕУ регулативом која је на снази од 2022. године.

Током претходне године, као последица уведених санкција, успешно су спроведене REACH ванредне инспекцијске провере у ланцу дистрибуције од произвођача, преко дистрибутера до крајњег корисника.

Компанија данас стратешки управља поштовањем прописа и закона са циљем разумевања примене и утицаја имплементације REACH регулативе, што доприноси остваривању REACH циљева:

- прикупљање података о супстанцама које постоје у ЕУ;
- побољшање заштите здравља људи и животне средине;
- јачање конкурентности кроз дефинисање јединственог тржишта и једнаких услова унутар ЕУ.

Подаци о хемијском саставу и својствима производа, начину складиштења, руковању производом, транспорту и збрињавању отпада, садржани су у Безбедносном листу који је главни инструмент комуникације од снабдевача ка потрошачима и пружа обавештења о томе како супстанце или смеше могу да се користе безбедно по здравље људи и животну средину.

Садржај Безбедносног листа је прилагођен потребама професионалних корисника и обезбеђује информације о реално предвидивим физичким и хемијским опасностима које проистичу из својстава хемикалије, као и са њима повезаним ризицима по здравље људи и животну средину.

Техничком подршком пласмана робе је поред задовољења законске регулативе на ефикасан начин постигнуто ажурно информисање купаца и заинтересованих страна, побољшање безбедности и поштовање еколошких норми, као и правовремено информисање о производима и насталим изменама.

Дистрибуција производа крајњим корисницима је последња карика у ланцу снабдевања тржишта нафтним дериватима, током које се роба транспортује друмским теретним возилима.

Претходна година је пред компаније поставила низ изазова у снабдевању тржишта нафтним дериватима и ТНГ, на које је НИС успешно одговорио, обарајући месечне и дневне рекорде у превезеним количинама.

Како би компанија одговорила захтевима за превозом, уз поштовање законских одредби у погледу радног времена посаде возила која управља теретним возилима за превоз опасних материја, током претходне године ангажован је додатни број професионалних возача. Возачи су поред редовних периодичних

семинара за унапређење знања професионалних возача, били упућени на обуку дефанзивне вожње, а процес усавршавања њихових вештина у области безбедне вожње биће настављен и у будућем периоду.

Нормативни оквири у којима се пружа транспортна услуга – превоз опасне робе, одвија се путем транспорта опасне робе и реализоване су превентивне активности, које су потврђене крајем 2022. године приликом аудита сертификационог тела „Bureau Veritas Certification”. Том приликом је потврђена усклађеност начина организације превоза са захтевима међународно признатог стандарда ISO 39001 којим су дефинисани захтеве система управљања безбедношћу друмског саобраћаја.

Сертификација према ISO 39001 је потврда да компанија:

- показује посвећеност – тако што осигурава квалитет и безбедност саобраћаја на путевима;
- повећава ефикасност – имплементирани систем према ISO 39001 помаже да се оптимизује расподела ресурса путем бољег управљања и да се смање трошкови повећањем ефикасности;
- постиже конкурентска предност – компанија испуњава циљеве безбедности и друштвене одговорности применом најбоље праксе која се односи на безбедност друмског саобраћаја;
- побољшава радно окружење – пружањем највећих могућих гаранција безбедности у саобраћају за запослене који редовно користе путеве као део свог посла;
- доприноси бољем планирању, раду и коришћењу система друмског саобраћаја;
- смањује трошкове настале као последица саобраћајних незгода и инцидентата.

Извршена је дигитализација процеса евидентирања радног времена возача у складу са Правилником о евиденцији радног времена члана посаде возила и контрола експлоатације пнеуматика, набавком система „TireOptix”, чиме је унапређен процес праћења пнеуматика с циљем продужетка њиховог експлоатационог века и смањења негативног утицаја транспорта на животну средину.

Током 2023. године очекује се даља модернизација возног парка, која подразумева замену 12 соло цистерни намењених превозу

ТНГ категорије ЕУРО 3 возилима ЕУРО 6 категорије. Осим тога, планира се и почетак имплементације софтвера за диспечеризацију секундарног транспорта, чиме ће се унапредити квалитет транспортне услуге и смањити негативни утицај транспорта на животну средину.

Праксе које се односе на задовољство потрошача, укључујући и резултате истраживања мерења задовољства потрошача

НИС континуирано спроводи годишње истраживање на тему познатости корпоративног брэнда на тржишту Србије.

Наведена студија кроз кључне показатеље прати препознатљивост брэнда и активности које су реализоване у протеклом периоду.

Према подацима из 2022. године НИС се пре свега перципира као хумана, стручна, одговорна и поуздана компанија. Компанија бележи узастопни раст показатеља који се односе на поверење (2021 – 70,3%; 2022 – 72,9%) и укупно мишљење (2021 – 70,8%; 2022 – 74,5%).

Продаја забрањених или спорних производа

У компанији се у току 2022. године није вршила продаја производа који су забрањени или предмет јавне дебате на појединим тржиштима.

ГРИ 417-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са обележавањем производа и услуга

У току 2022. године компанија није имала обавезе плаћања казни због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са обележавањем производа и услуга. У току су три поступка привредног преступа који до краја 2022. године нису правоснажно окончани.

ГРИ 417-3 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса који се тичу маркетиншке комуникације, оглашавања, спонзорстава и промоција

У току 2022. године компанији нису изречене санкције због непридржавања прописа и добровољних кодекса који се тичу маркетиншке комуникације, оглашавања, спонзорстава и промоција.

ГРИ 418: Приватност података

ГРИ 418-1 Укупан број случајева нарушавања приватности података потрошача

У току 2022. године нема покренутих поступака због нарушавања приватности података потрошача.

Компанија НИС поклања пуну пажњу заштити података о личности. Усклађивање са Законом о заштити података о личности регулисано је следећим усвојеним нормативним документима:

- Политика обраде података о личности;
- Упутство – Израда евиденције о радњама обраде података о личности;
- Правилник – Обрада података о личности;
- Упутство – Процена утицаја радњи обраде на заштиту података о личности;
- Упутство – Мере заштите поверљивости података у области људских ресурса у Мултифункционалном заједничком сервисном центру.

Мере се дефинишу већ у току израде техничких задатака и пасоша пројеката, приликом дефинисања пословних процеса, како у погледу заштите података, тако и у погледу остваривања права физичких лица.

Додатни секторски индикатори из области нафте и гаса

Процењена количина и вредност резерви нафте и гаса

У складу са законима Републике Србије, компанија није у могућности да извештава о процењеној количини и вредности резерви нафте и гаса.

Количина произведене и збринуте слојне воде

Слојна вода, издвојена из сирове нафте при црпљењу нафте и гаса и извођења рударских радова у бушотинама, пречишћава се (издвајају се угљоводоници, суспендоване и растворене материје) и утискује на одређену дубину у непроизводне бушотине (изабране бушотине ван функције), без могућности утицаја на квалитет подземних вода.

Количина произведене и збринуте слојне воде (m³)	2021 (m³)	2022 (m³)	Релативна промена 2022/2021
Произведена слојна вода	4.404.528	4.523.096	+3%
Збринута слојна вода	4.404.528	4.523.096	+3%

Комплетна количина произведене слојне воде се утискује.

Укупан број и количина значајних изливања

Број еколошких акцидента према врсти		
Врста акцидента	2021	2022
Изливање нафте и деривата на земљиште	9	6
Изливање отпадних вода	0	0
Изливање хемикалија	0	0
Емисије гаса	0	0
Остало	1	2
Укупно	10	8

У 2022. години број еколошких инцидената (8) смањен је за 20% у односу на 2021. годину, када је било забележено 10 еколошких инцидената. Према Класификатору догађаја НИС–а, сви еколошки акциденти у 2022. години су класификовани као мали.

Од укупних изливања у 2022. години, 6 су била преко 1 барела (bbl). Укупна количина изливане материје износи 1,7 m³.

Узроци еколошких акцидента (%)	2022
Радна активност	2
Технолошки квар или отказ – процес	0
Перфорација нафтовода	4
Оштећење структурних објеката	0
Остало	2
Укупно	8

Количина угљоводоника испуштеног директно у атмосферу и спаљеног на бакљи

У компанији је настављено спровођење мере за смањење емисија CO₂ кроз производњу топлотне и електричне енергије из когенеративних електрана које користе каптажни гас, који се раније спаљивао на бакљама. У 2022. години количина спаљеног гаса на бакљама износи 19.894.057 m³, што је за 7,5 одсто мање него 2021. године када је на бакљама спаљено 21.511.710 m³ гаса.

Садржај бензена, олова и сумпора у гориву

Квалитет произведених горива компаније је у складу са квалитетима прописаним у националној и ЕУ регулативи.

Затварање и санација бушотина и објеката

Након престанка експлоатације нафте или гаса, компанија је по Закону о рударству и геолошким истраживањима дужна да уради ликвидацију бушотина и објеката, као и да спроведе рекултивацију терена, где су биле бушотине и објекти.

Под рекултивацијом се сматра уклањање све опреме и враћање земљишта у првобитно стање тј. насипање земље (квалитетна земља која се опет може обрађивати) која је била ту пре него што су објекти или бушотине изграђени.

Подзаконским актима је уређено шта рударски пројекти морају садржавати (Правилник о садржини рударских пројеката) и један од таквих пројеката је управо и Главни рударски пројекат за трајну обуставу експлоатације, којим је дефинисано шта је све потребно урадити да би се неко поље сматрало потпуно ликвидираним. Овакав пројекат се предаје у Министарство рударства и енергетике или Покрајински секретаријат за енергетику (зависно од тога,

да ли је у питању Војводина или Централна Србија) по завршетку радова. Рударски инспектор може изаћи на терен да провери да ли су радови заиста урађени по пројекту.

Сигурносни процеси по пословним активностима

Индустријска безбедност

Систем управљања индустријском безбедношћу обухвата кључне процесе идентификовања опасности, процене ризика и управљања ризицима везаним за техничко–технолошке процесе и процесну опрему. Уз модернизацију производње, примену напредних технолошких решења и обуку запослених, овакав систем омогућава адекватну превентиву, мониторинг, као и правовремено и ефикасно реаговање у ванредним околностима.

Процесна безбедност

Безбедност процеса је област која са бави спречавањем настанка пожара, експлозија, као и спречавањем неконтролисаног и непланираног ослобађања опасних и неопасних материја из посуда, цевовода, опреме, и која је укључена у техничко–технолошки процес (на пример у постројењима хемијске индустрије, рафинеријама, објектима за складиштење нафтних деривата, тј. објектима Downtream–а и Upstream–а НИС–а). То се постиже применом начела доброг пројектовања, инжењеринга, оперативног рада и одржавања.

Током 2022. године обновљена структура нормативно–методолошких докумената којима се дефинишу област процесне безбедности, и у наредном периоду ће се радити на њеној имплементацији и контроли примене.

У оквиру безбедности процеса у току 2022. године организоване су и одржане интерактивне радионице, на којима су учествовала лица одговорна за издавање дозвола за високо ризичне активности са циљем унапређења и обнове знања у делу који се тиче опасности које се појављују пре и током извођења високо ризичних радова, као што су: радови на висини, радови у затвореном простору, копање и ископавање, подизање терена, радови где је могућа појава запаљивих и токсичних материја, топли радови.

Настављена је пракса преиспитивања и ажурирања нормативно–методолошких докумената која се унапређују према најбољој

светској пракси. По усвајању ових докумената израђују се планови оспособљавања за запослене.

Пројекат „Штит безбедности – Каркас”

Програм је настао у “Гаспром њефт”–у на бази анализе HSE догађаја у 69 зависних друштава и догађаја у нафтној индустрији који су се догодили у претходним годинама, а који су довели до смрти запослених, повреда и великих финансијских губитака. Овај програм представља безбедносни штит, односно свеобухватан скуп мера којима се елиминише могућност настајања HSE догађаја у различитим процесима.

Почетком 2019. године покренута је имплементација Програма у НИС–у и његовим зависним друштвима. До краја 2022. године уложена су значајна новчана средства у набавку додатне опреме за запослене, обуке, набавку техничке документације и елиминацију или свођење безбедносних ризика на прихватљив ниво. Такође, имплементација програма је резултирала ангажовањем додатних људских ресурса, чиме је приоритет безбедности стављен на прво место.

Најбољи резултати (Каркас верзија 1–5) су постигнути у области индустријске безбедности (превенција пожара и експлозија), безбедности и здравља на раду (рад на висини, опасни радови са гасом, електробезбедност, безбедност саобраћаја итд) и заштите животне средине и са овом праксом се наставља и у 2023. години (имплементација захтева баријера из Каркаса 6).

Од почетка 2021. године сертификовани инспектори који су оспособљени за проверу захтева баријера два пута годишње спроводе оцена функционалности баријера у компанији. Компанија НИС и њена зависна друштва су оцењена високим оценама за побољшање функционалности баријера.

У 2023. години наставиће се реализација Програма мера за успостављање функционалности баријера у циљу смањења ризика од повреда запослених и извођача, акцидента и инцидената на нивоу НИС–а и зависних друштава. Осим тога планиране су активности на имплементацији „Каркаса 6”, које подразумевају спровођење дијагностике у складу са новоформираним баријерама и дефинисање прелиминарног буџета за оспособљавање функционалности за 2024–2026.

Заштита од пожара

Претходну 2022. годину је обележило усаглашавање са одредбама законске регулативе које се односе на заштиту од пожара, а нарочито област ватрогаства. Одобрено је проширење броја извршилаца и пријем 71 ватрогасца, те сада 11 професионалних индустријских ватрогасних јединица компаније броје укупно 288 ватрогасаца, распоређених у складу са новом систематизацијом и захтевима компетенција дефинисаних законодавством.

Одобрени су капитални пројекти привођења намени и реконструкције ватрогасних домова у Новом Саду и Нишу, ради обезбеђивања бољих услова рада за запослене, али и бољег функционисања ватрогасне јединице. Током 2022. године настављено је са редовном набавком неопходне опреме и средстава за потребе ватрогасних јединица (ватрогасна и заштитна опрема, спасилачка опрема, изолациони апарати и слично).

Извршена је ревизија спецификација услуга са организационим деловима, што је довело до оптимизације ресурса, али и подизања нивоа услуга које пружају ватрогасне јединице.

Година је била веома успешна на пољу оспособљавања, што се огледа кроз следеће показатеље:

- Реализовано је 249 HSE вежби, у оквиру којих су ватрогасне јединице компаније самостално и у сарадњи са ватрогасним јединицама Сектора за ванредне ситуације и суседних привредних субјеката увежбавале тактичко деловање у случају различитих ванредних догађаја, као што су: гашење пожара, техничка спашавања са висина и из дубина, пружање прве помоћи, реаговања на хемијске акциденте и слично;
- Такмичарска екипа из састава ватрогасне јединице Панчево учествовала је на међународној ватрогасној олимпијади у организацији CTIF-а (The International Association of Fire & Rescue Services) која је одржана у Словенији – категорија професионалних ватрогасних јединица;
- Обновљена и проширена је сарадња са Српско-руским хуманитарним центром у Нишу;
- У сарадњи са Националним тренинг-центром за ванредне ситуације МУП РС израђен је посебан програм обуке и приручник за обуку оперативних руководилаца акција реаговања на ванредне догађаје у компанији.

Током 2022. године сви пожари на локацијама компаније успешно су угашени и на тај начин је спречена већа материјална штета и загађење животне средине. Ватрогасци компаније пружили су помоћ представницима ватрогасно-спасилачких јединица МУП РС на објектима других привредних субјеката и локалне заједнице.

Ванредне ситуације

Све активности у области приправности за реаговање у ванредним ситуацијама и активности цивилне заштите у компанији усредсређене су на обезбеђење способности компаније да успешно реагује на ванредне догађаје и катастрофе – кризе. Прописане норме дефинисане су одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, другим законским и подзаконским актима, али и добром индустријском праксом и техничким стандардима НИС-а.

Испуњавање обавеза које проистичу из Одлуке Владе Републике Србије о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање у Републици Србији, доприноси јачању отпорности компаније на ванредне догађаје и кризе, али и подизању нивоа безбедности запослених, животне средине и материјалних добара, како на нивоу НИС-а, тако и на нивоу локалне заједнице, у оквиру које компанија остварује пословне активности.

Током 2022. године наставило се са унапређењем бизнис-процеса који обухвата приправност за реаговање у ванредним ситуацијама и цивилну заштиту у компанији. Урађена је ревизија кровне процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања за НИС у складу са законом и подзаконским актима, и израђени су и усвојени планови одбране од поплава.

HSE вежбама се проверавају процедуре и решења садржана у одобреним планским документима компаније из области HSE. У оквиру ових вежби посебно се врши оспособљавање запослених за специфичне поступке спасавања и збрињавања запослених, односно санирања последица у случају квара или отказа опреме и средстава за рад, техничко-технолошке несреће, односно елементарних непогода и других несрећа ради смањења HSE ризика и обнављања пословања на безбедан начин. У складу са планом HSE вежби за 2022. годину, све планиране HSE вежбе су успешно реализоване.

Током 2022.године у сарадњи са Националним тренинг центром

за ванредне ситуације МУП-а РС обучено је 170 запослених који су део снага заштите и спасавања компаније. Обука запослених је реализована кроз обуке повереника и заменика повереника цивилне заштите, оперативних руководилаца акције реаговања на ванредне догађаје, као и путем реализације заједничких командно-симулационих вежби које се реализују према усвојеним програмима МУП-а РС.

Количина произведеног и купљеног биогорива и задовољење критеријума одрживог развоја

У 2021. години ступила је на снагу регулатива којом се прописује обавеза намешавања биогорива у моторне бензине и дизел горива која се пласирају на домаће тржиште, као и обавезан удео биогорива који су обвезници система дужни да ставе у промет на тржиште Републике Србије.

У циљу испуњења захтева законске регулативе, као и циљева дефинисаних у Стратегији компаније, у Рафинерији нафте Панчево реализован је пројекат који омогућава намешавање биогорива. Према тим циљевима, предвиђено је извршити намешавање биокомпоненте у евро дизел и моторне бензине (максимални удели су прописани ЕУ стандардима које је преузела и РС). Намешавање биогорива, као и употреба других обновљивих извора енергије у сектору транспорта, један је од услова за улазак РС у ЕУ.

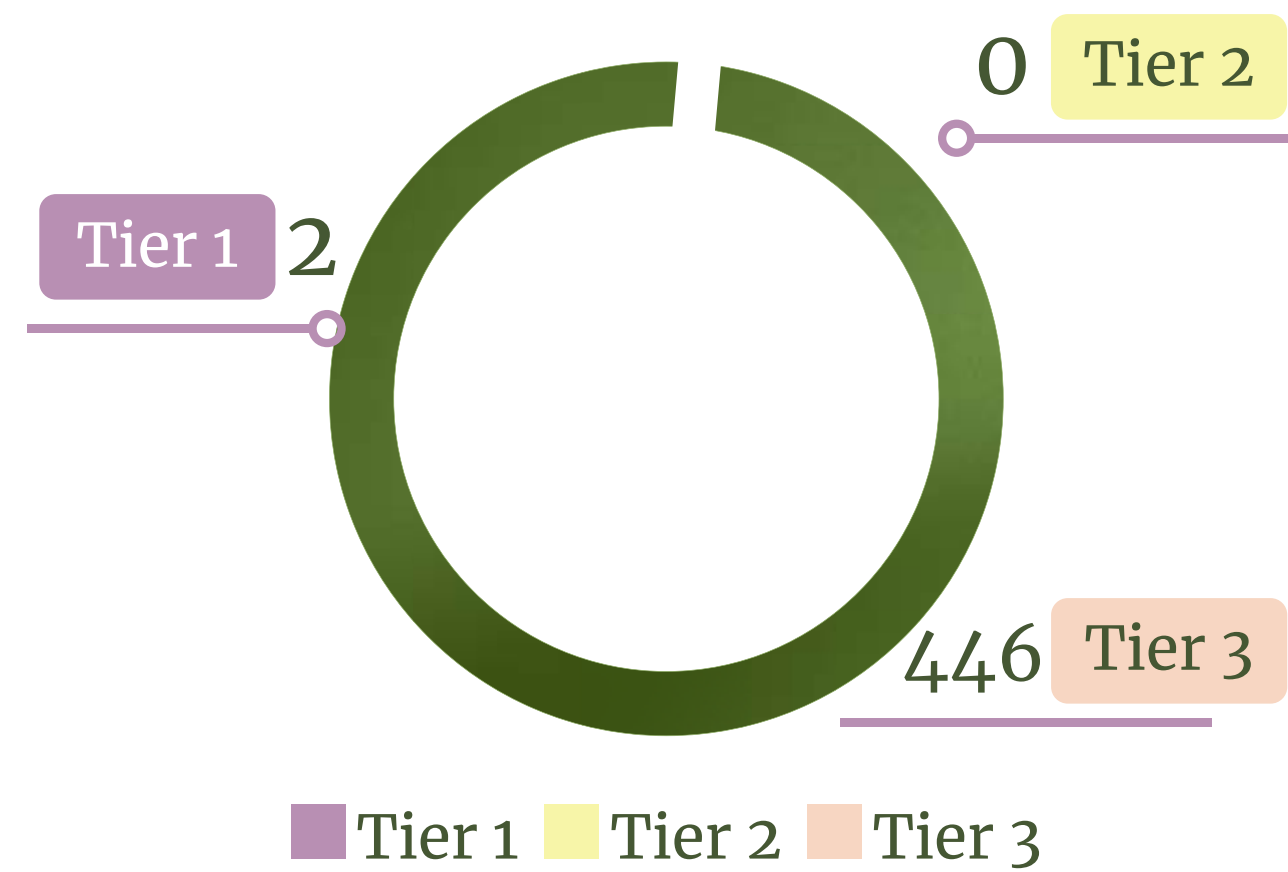
Тренутно се у РНП може намешати биодизел у дизел, док је за намешавање етанола у моторне бензине потребно реализовати пројекат, за који се завршава израда пројектно-техничке документације. Након тога ће бити покренут поступак избора извођача. Завршетак пројекта планиран је за 2027. годину.

У 2022. години увезено је 2.547,5 тона биокомпоненте В-100, а утрошено је 2.923,5 тона за намешавање 27.416,5 тона евродизела Б7 који је из РНП испоручен за потребе продаје у Румунији.

Према важећој регулативи, почетак обавезе намешавања биогорива у горива која се пласирају на тржиште РС најављен је за 01.07.2023.

PSE (Process safety events) – догађаји из области процесне безбедности 2021-2022.

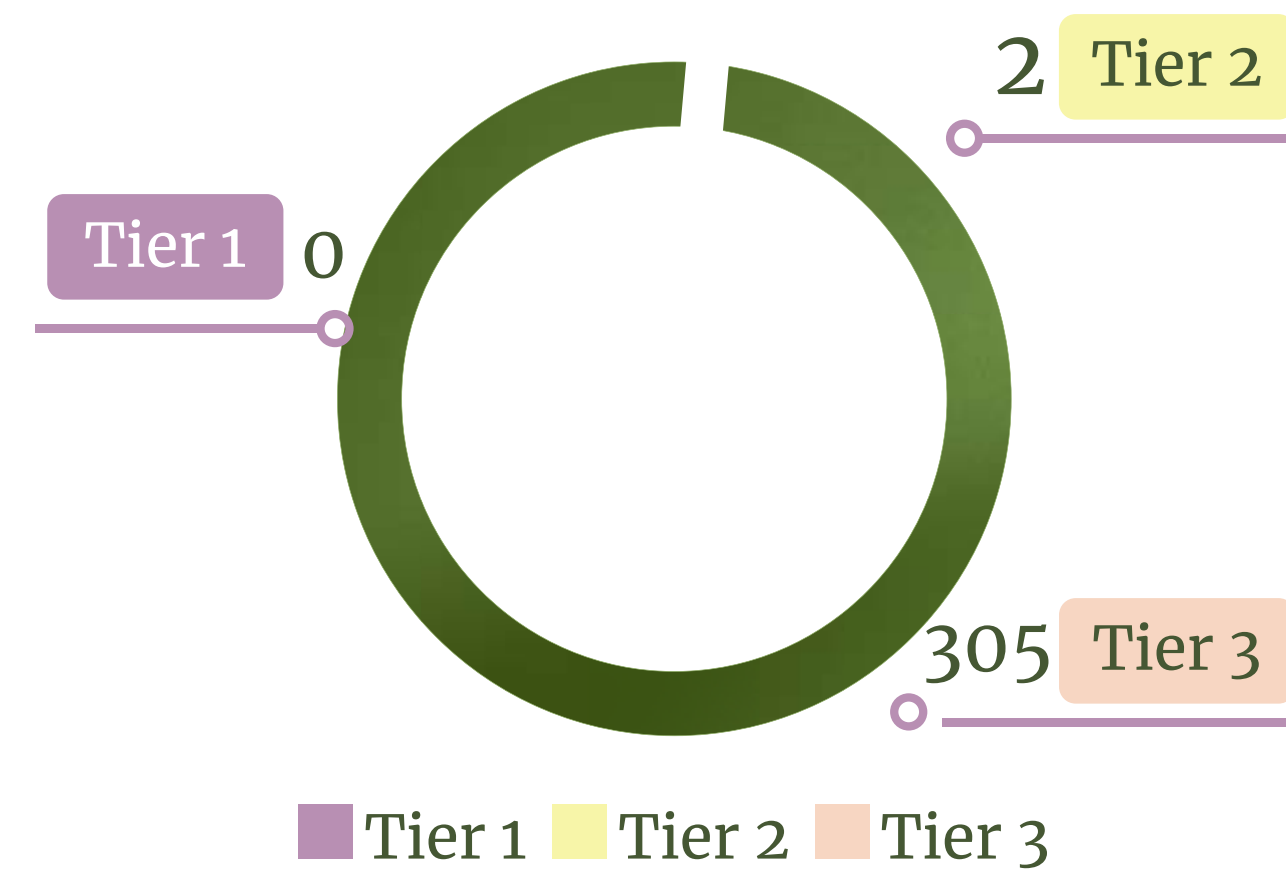
2021. PSE Tier догађаји

TIER	2021 (12m)	2022 (12m)
TIER-1	2	0
TIER-2	0	2
TIER-3	446	305
Укупно	448	307

PSE Tier (Process safety event Tier-1, Tier-2, технолошки догађаји првог и другог нивоа) – непланирано и неконтролисано цурење из посуда/цевовода за време технолошког процеса, које према међународној класификацији (API 754, IOGP 456) доводи до појаве: пожара, експлозије, повреде запослених или других великих негативних утицаја.

2022. PSE Tier догађаји

ТИЕР 1 (2021)	ТИЕР 2 (2022)
1) 17.5.2021. је пријављена дехерметизација цевовода, што је изазвало паљење бензина и повређивање радника извођачке организације	1) 17.04.2022. Повреда оператера током Отварања и провере дренажног вентила. Дошло је до неконтролисаног изливања бутана, услед чега је оператер добио опекотине ноге.
2) 31.08.2021. је пријављена дехерметизација цевовода, што је изазвало велики пожар на Постројењу S-2200 у РНП.	2) 10.04.2022. Дошло је до пуцања флексибилног црева на потисном делу пумпе ГА-2665Р у РНП и прскања истрошене сумпорне киселине у пределу врата запосленог.

Мишљење ревизора

Независни извештај о ограниченом прегледу

Руководству друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад

Извршили смо ангажман ограниченог уверавања у складу са Међународним стандардом за ангажовања уверавања осим ревизије и прегледа историјских финансијских информација (у даљем тексту „ИСАЕ 3000 – ревидиран“) са намером стицања ограниченог уверавања на тачност и потпуност Извештаја о одрживом развоју за 2022. годину (у даљем тексту „Извештај“) компаније Нафтне Индустрије Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Компанија“). Извештај је сачињен од стране руководства Компаније које је одговорно за прикупљене и обелодањене податке у њему. Наша одговорност објављивања је искључиво према руководству Компаније и није препоручљиво доношење финансијских одлука на бази датих информација. Свако позивање било којег трећег лица на овај Извештај је на сопствени ризик и одговорност.

Руководство Компаније сноси одговорност за припрему Извештаја о одрживом развоју у складу са ГРИ стандардима, као и за креирање интерних контрола које су осмишљене и спроведене зарад тачног исказивања. Одговорност компаније се манифестује с циљем достављања тачне и потпуне документације.

Обим ангажовања и критеријуми

Наш ангажман је извршен у складу са ИСАЕ 3000 са намером стицања ограниченог уверења на:

- Тачност и комплетност квантитативних и веродостојност квалитативних података које се односе на ГРИ Опште стандардне податке;
- Тачност и комплетност квантитативних података (индикатора перформанси) и веродостојности изјава (ГРИ подаци о приступу управљању ГРИ „ДМА“) који се односе на ГРИ Специфичне стандардне податке, а који одговарају аспектима који су материјални у највећој мери као што је то приказано у анализи материјалности Друштва;
- Усклађеност Извештаја са основним нивоом извештавања са одговарајућим захтевима ГРИ смерница Извештаја о одрживости.

Обављени поступци

Како бисмо формирали закључке, применили смо следеће процедуре:

- Обавили смо разговор са представницима Компаније како бисмо разумели спроведене процесе, политике и активности корпоративне одговорности у току извештајног периода;

TPA Revizija doo

11000 Beograd, Makedonska 30/III sprat, Tel.: 011 655 88 00
 Mejl: office@tpa-group.rs, www.tpa-group.rs, www.tpa-group.com,
 Matični broj: 20738227, PIB: 107078944

Albanija | Austrija | Bugarska | Mađarska | Poljska | Rumunija
 Srbija | Slovačka | Slovenija | Hrvatska | Crna Gora | Češka Republika

TPA Revizija doo posluje kao TPA Revizija ili TPA Srbija i deo je globalne mreže Baker Tilly International Ltd. čiji su članovi posebna i nezavisna pravna lica.

- Анализирали смо достављене податке и информације које су за циљ имале поткрепљивање исказа у вези одрживог пословања за 2022. годину, а који су презентовани у Извештају;
- Преглед процеса у Компанији како бисмо утврдили материјална питања која треба укључити у Извештај, као и заступљеност свих материјалних питања у оквиру Извештаја;
- Преглед Извештаја у смислу адекватног обелодањивања ГРИ Општих и Специфичних стандарда и комуникација са стручњацима за ГРИ Опште и Специфичне стандарде унутар Компаније који су одговорни за припрему, управљање и преглед материјалних ставки, а у циљу унапређења квалитета извештавања;
- Преглед ГРИ Садржаја Индекса као и наведених референци и њихову усклађеност са захтевима основног нивоа извештавања.

Ниво уверавања

- Извршили смо преглед Извештаја на српском језику. Евентуална неусаглашеност са верзијама Извештаја на другим језицима су последица превода Извештаја. За меродаван извештај сматрамо искључиво српску верзију Извештаја;
- Не исказујемо мишљење које се односи на будуће прогнозе и циљеве, нити на могућност реализације истих;
- Опсегом ангажмана није обухваћен преглед активности или учинака трећих лица, нити присуствовање активностима ангажовања заинтересованих лица;
- Опсегом ангажмана није обухваћено проверавање система Компаније који је коришћен приликом прикупљања и груписања података.

Закључци

Базирано на прегледаној документацији, и сразмерно ограничењима нашег ангажовања, доносимо следеће закључке:

1. Колико су тачни и комплетни квантитативни подаци и веродостојне квалитативне информације које се односе на ГРИ Опште стандардне податке у оквиру нашег обима ангажовања?
 - Нисмо дошли до сазнања која указују на неукључивање квантитативних података у Извештај, а који се односе на ГРИ Опште стандардне податке;
 - Нисмо дошли до сазнања која указују на постојање нерегуларности (грешака и неправилности) у оквиру квантитативних података који се односе на ГРИ Опште стандардне податке, а који су били предмет наше анализе;
 - Нисмо дошли до сазнања која указују на материјалне неправилности квалитативних исказа руководства које су биле предмет анализе и које су обухваћене Извештајем према ГРИ Општим стандардима;
 - Нисмо дошли до сазнања која би нас навела на закључак да је матрица материјалности неправилно приказана на основу спроведених процедура Компаније.

2. У којој мери су тачни и комплетни (индикатори перформанси) и колико су веродостојни искази (ГРИ Подаци о приступу управљања) који се односе на ГРИ Специфичне стандардне податке који су у оквиру нашег обима ангажовања?
 - Нисмо дошли до сазнања која указују на неукључивање квантитативних података у Извештај, а који се односе на ГРИ Специфичне стандардне податке;
 - Нисмо дошли до сазнања која указују на постојање нерегуларности (грешака и неправилности) у оквиру квантитативних података који се односе на ГРИ Специфичне стандардне податке, а који су били предмет наше анализе;
 - Провером информација и објашњења изабраних исказа руководства (ГРИ Подаци о приступу управљању) која се односе на ГРИ Специфичне стандардне податке представљене у Извештају, нисмо идентификовали материјалне нетачности.
3. Да ли Извештај задовољава базичне захтеве из смерница ГРИ стандарда?
 - У складу са обимом нашег ангажовања, нисмо дошли до сазнања која би нас навела на закључак да Компанија не испуњава захтеве основног нивоа извештавања у складу са смерницама ГРИ стандарда.

Закључци

Наш ангажман је заснован на Међународним стандардима за ангажовање, првенствено ослањајући се на „ИСАЕ 3000 – ревидиран“. Поменути стандарди захтевају усклађеност са етичким стандардима, као и ангажовање зарад ограниченог уверавања о предмету наведеном изнад.

Имплементирајући Међународни стандард за управљање квалитетом 1 (ISQM 1) одражавамо интензиван систем контроле квалитета укључујући политике и процедуре којима документујемо усаглашеност са релевантним етичким и професионалним стандардима и захтевима закона и регулативе.

Усклађени смо са захтевима за независношћу, као и са другим етичким кодексима прописаним од стране IFAC-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође који обелодањује опште принципе интегритета, објективности, професионалне компетентности и дужне пажње, поверљивости и професионалног понашања.

Београд, 30. мај 2023. године

ТПА Ревизија д.о.о.

Овлашћени ревизор
Јелена Хаџић

Директор
Бојан Жепинић

Jelena Hadžić
200025298

Digitally signed by
Jelena Hadžić 200025298
Date: 2023.05.30
14:43:29 +02'00'

Речник

Скраћеница	Значење
БЗР	безбедност и здравље на раду
BREF (Best available techniques reference documents)	најбоље доступне технике у вези са референтним документима
Грејд	ниво који је дефинисан за одређене послове као резултат процене послова. Послови који спадају у исти грејд имају приближно исту релативну вредност у компанији, без обзира на функционалну област којој припадају или организациони део којем припадају
ГВЕ	гранична вредност емисије
GJ (Gigajoule)	гигаџул
GRI (Global Reporting Initiative)	Глобална иницијатива о извештавању. ГРИ је међународна непрофитна организација, основана 1997. године са циљем да постигне највиши квалитет у корпоративном извештавању о одрживом развоју. ГРИ обезбеђује најраспрострањеније светске стандарде извештавања о одрживом развоју – ГРИ стандарди
GHG (Greenhouse gasses)	гасови са ефектом стаклене баште
DCU (Delay cooking unit)	постројење Дубоке прераде
EOR (Enhanced oil recovery)	пројекти повећања искоришћења нафтних лежишта.
ЕТВЕ (Ethyl tertiary-butyl ether)	адитив за побољшање карактеристика бензина
ЕУ	Европска унија
ЕСНА (European Chemicals Agency)	Европска агенција за хемикалије
Заинтересоване стране	сва физичка и правна лица која су заинтересована за пословање Компаније, која имају утицај на резултате пословања Компаније или су под њеним утицајем
IPPC дозвола (Industrial Pollution Prevention and Control)	дозвола за превенцију и контролу индустријског загађења
IUCN (International Union for Conservation of Nature)	Међународна унија за заштиту природе
Контролисана и зависна/заједничка друштва (КЗД)	привредна друштва у земљи и иностранству у којима НИС а.д. Нови Сад поседује или стиче права и/или акције или уделе у основном капиталу, без обзира на проценат и начин стицања учешћа у основном капиталу
КПГ	компримовани природни гас
LTIF (Lost Time Injury Frequency)	индикатор повреда са изгубљеним радним данима
МТВЕ (Methyl tert-butyl ether)	адитив за побољшање карактеристика бензина
МУП РС	Министарство унутрашњих послова Републике Србије
НИС а.д. Нови Сад	НИС или компанија
НМД	нормативно-методолошка документа
NO ₂	азот-диоксид
ОД	организациони део
ОИЕ	обновљиви извори енергије

Речник

Скраћеница	Значење
PDCA (Plan-Do-Act-Check)	планирај–уради–провери–делуј
ПитНИГ	погон за припрему и транспорт нафте и гаса
PSE (Process Safety Events)	догађаји из области процесне безбедности
REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)	међународна законска регулатива за обављање регистрације, евалуације, ауторизације и ограничавања хемикалија
Ремедијација	термин који се генерално употребљава за чишћење или обнављање – рестаурацију (рекултивацију, ревитализацију, регенерацију) загађеног места – простора или на други начин нарушених средина, као резултат активности човека
РНИП	Рафинерија нафте Панчево
РС	Република Србија
СТС	Сабирно-гасна станица
CEMS (Continuous Emission Monitoring System)	систем за континуирано праћење емисија
SDS (Safety Data Sheet)	безбедносни лист
СМС	Сабирно-мерна станица
SO ₂	сумпордиоксид
ССГ	станица за снабдевање горивом
ТЕ–ТО Панчево	Термоелектрана-топлана Панчево
ТНГ	течни нафтни гас
Тое	тона еквивалента нафте
FCC (Fluid catalytic craker)	постројење за каталитички крекинг у Рафинерији нафте Панчево
HSE (Health, Safety, Environment)	здравље, безбедност, животна средина
ХТС	Хидротермални систем
Carbon footprint	угљенични отисак
СВС извештај (Country-by-Country report)	извештај по земљама
CO ₂	угљендиоксид
ССС	(Carbon capture and storage) – процес утискивања угљен-диоксида и лежишног гаса у циљу повећања коефицијента искоришћења лежишта тако да угљен-диоксид не доспе у атмосферу

Биографија аутора фотографија коришћених у Извештају о одрживом развоју НИС а.д. Нови Сад за 2022. годину

Предраг Костин рођен је у Зрењанину 1976. године. Запослен је у компанији НИС, а фотографисањем природе почиње да се бави интензивно од 2007. године да би већ наредне године победио на конкурс у часописа National Geographic Србија на теми „Wildlife“.

Након конкурса, остао је сарадник часописа National Geographic Србија у коме је објављивао своје фотографије и текстове.

До сада је излагао своје фотографије на више самосталних и групних изложби које приказују природу Србије, а објавио је и фотомонографију под називом „Реке живота“ како би промовисао лепоте река.

Учесник је многих хуманитарних манифестација где је своје

фотографије користио за прикупљање помоћи људима којима је то најпотребније, а своја искуства о животињама и фотографисању истих преноси кроз радионице са децом и кроз вођење организованих тура по специјалним резерватима природе.

Од 2022. године покренуо је Инстаграм профил @divlja_srbija на коме се налазе фотографије фауне и флоре наше земље, а од скоро се бави и са снимањем кратких филмова о природи са циљем промоције националних паркова Србије, као и подизањем свести о важности очувања света око нас.

Своје фотографије и кратке описе истих објављује и на порталу „Јазак“ са којима има успешну сарадњу.

Контакт подаци

НИС а.д. Нови Сад

e-mail: office@nis.rs

Народног фронта 12

21000 Нови Сад

(021) 481 1111

Милентија Поповића 1

11000 Београд

(011) 311 3311

Департман за корпоративни маркетинг

Милентија Поповића 1

11 000 Нови Београд, Србија

Тел. +381 11 205 8524

e-mail: fpr.marketing@nis.rs

www.nis.rs

*Срндаћ (Capreolus capreolus),
Рафинерија гаса Елемир*